

РУХАНИЯТ

ҰЛЫҚ МЕРЕКЕ

тарихы әріде жатыр

9

МЕРЕЙЛІ МЕРЕКЕ

КӨКТӨБЕ ТӨРІНДЕ

12

ҚАЗАҚЫ ПАЙЫМ

«ӘБДІКЕЙ» АМАЛЫ

22

KAZHYDROMET.KZ

Алматы қаласы бойынша
ауа райы болжамы
(бүгін және ертең)

16.03.2023

Түнде:

+2+4 °C

Көшпелі бұлтты, кей уақытта жауын-шашын (көбінесе жаңбыр), тұман.

Күндіз:

+7+9 °C

Көшпелі бұлтты, кей уақытта жауын-шашын (көбінесе жаңбыр), тұман.

Желдің жылдамдығы:
3-8, екпіні 15 м/с

17.03.2023

Түнде:

0,+2 °C

Бұлтты, кей уақытта жауын-шашын (көбінесе жаңбыр), тұман.

Күндіз:

+7+9 °C

Бұлтты, кей уақытта жауын-шашын (көбінесе жаңбыр), тұман.

Желдің жылдамдығы:
3-8, екпіні 15 м/с

МЫҢ ЖАСАҒАН ШАҒАРДЫҢ ШАМШЫРАҒЫ

Газет 1988 жылдың 1 шілдесінен бастап шығады | №36 (6329) 16 наурыз, бейсенбі, 2023 жыл. | www.almaty-akshamy.kz

www.instagram.com/aqshamy.official

www.facebook.com/aqshamy.official

www.youtube.com/channel/UCx3M2x1CHx6Br1JgqyqA

web.telegram.org/k/#@aqshamy_kz

vk.com/aqshamy.official

twitter.com/aqshamy_kz

АҚОРДА

ҰЛТТЫҚ МҮДДЕНІ ҚОРҒАУ

жүйелерінің тиімділігін арттыруға бағытталған шешімдер қабылданды

Мемлекет басшысы Қауіпсіздік Кеңесінің отырысын өткізді

Ақорданың баспасөз қызметі хабарлағандай, кеше Қасым-Жомарт Тоқаевтың төрағалығымен Қазақстан Республикасы Қауіпсіздік Кеңесінің кезекті отырысы өтті. Жиында 2021–2025 жылдарға арналған Ұлттық қауіпсіздік стратегиясын жүзеге асыру аясында қабылданған Ұлттық қауіпсіздікке төнетін қатерлердің алдын алу жөніндегі іс-қимыл жоспарының орындалу мәселелері қарастырылды.

Отырыс барысында Премьер-Министрдің бірінші орынбасары Роман Скляр баяндама жасады, сондай-ақ бірқатар мүдделі мемлекеттік орган басшылары мәлімет берді. Мемлекет басшысы қазіргі жағдайда сын-қатерлер мен ұлттық қауіпсіздікке төнетін қауіпке объективті баға беріп, тиісті шараларды әзірлеу қажет екенін атап өтті.

Жиын соңында ұлттық қауіпсіздікке төнетін қатерлердің алдын алу және ұлттық мүддені қорғау жүйелерінің тиімділігін арттыруға бағытталған шешімдер қабылданды.

«АҚШАМ-АҚПАРАТ».

ЖАСЫЛ АЛМАТЫ

ТЕГІН КӨШЕТ АЛЫҢЫЗ!

Шаһарда «Жасыл аула» науқаны басталады

Алматының Экология және қоршаған орта басқармасы тұрғындарға тегін көшет таратуға арналған «Жасыл аула» акциясының басталғанын хабарлайды. Көпқабатты үйлер ауласы мен қоғамдық кеңістіктерді көгалдандыруға ниетті әрбір алматылық шегірін, сәнағаш, шаған мен қайыңның көшеттерін тегін ала алады.

ҚЫСҚА...

- Мемлекет басшысы бірқатар Заңдарға қол қойды.
- Президент Алматы облысының әкімі Марат Сұлтанғазиевті қабылдады.
- Сенатта отбасылық-тұрмыстық зорлық-зомбылық үшін заңнаманы қатаңдату ұсынылды.
- «Мұхтар Әуезов–125» және «Ахмет Байтұрсынұлы–150» коллекциялық монеталары сатылымға шықты.
- Мемлекеттік қызмет пен азаматтарға қызмет көрсетудің сервистік моделін енгізу ұсынылды.
- Алматыда ҚМДБ Ғұламалар кеңесінің XXXVII мәжілісі басталды.
- Биыл «Ауыл – ел бесігі» жобасын іске асыруға 200 млрд.-қа жуық қаржы бөлінеді.
- 2 ақпан – Ұлттық басылым күні мерекесі болып бекітілуі мүмкін.

www.almaty-akshamy.kz

4

«АҚШАМ-АҚПАРАТ» ХАБАРЛАЙДЫ:

■ АҚОРДА

Мемлекет басшысы Жетісу облысының әкімі Бейбіт Исабаевты қабылдады.

Президентке өңірдің 2022 жылғы әлеуметтік-экономикалық даму көрсеткіші туралы есеп беріліп, алдағы кезеңге арналған жоспары таныстырылды. Тұрғын үй құрылысы, шағын және орта кәсіпкерлікті қолдау, жол инфрақұрылымының, тұрғын үй-коммуналдық шаруашылығының жай-күйі, оның ішінде өңірдің газбен қамтамасыз етілуі жөнінде мәлімет берілді. «Қорғас – Шығыс қақпасы» арнайы экономикалық аймағының даму барысы жөнінде баяндалды.

Кездесу барысында облыстың агроөнеркәсіп кешенін дамыту шараларына баса назар аударылды. Атап айтқанда, игерілмей жатқан жерлерді қайтарып, ауыл шаруашылығы айналымына қосу, ирригация жүйелерін қалпына келтіру және инновациялық агротехнологияларды қолдану арқылы егін өнімділігін арттыру мәселелері талқыланды. Кездесу соңында Қасым-Жомарт Тоқаев Бейбіт Исабаевқа инвестиция тарту үшін туризм, көлік және логистика салаларының әлеуетін барынша тиімді пайдалануды тапсырды.

■ СЕНАТ

Әлеуметтік-мәдени даму және ғылым комитетінің депутаттары «ҚР Әлеуметтік кодексі», «ҚР кейбір заңнамалық актілеріне әлеуметтік қамсыздандыру мәселелері бойынша өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы», «ҚР кейбір конституциялық заңдарына өзгерістер енгізу туралы» және «Әкімшілік құқық бұзушылық туралы ҚР Кодексіне өзгерістер енгізу туралы» заң жобаларын талқылады.

Әлеуметтік кодекс азаматтардың әл-ауқатын арттыруға, сондай-ақ жүйені алдын алу шаралары мен әлеуметтік тәуекелдердің алдын алуға қайта бағдарлауға бағытталған. Құжатта балалы отбасыларды әлеуметтік қолдау, халықты жұмыспен қамтуға жәрдемдесу шаралары, табысы кедейлік шегінен төмен отбасыларға атаулы әлеуметтік көмек, мүгедектігі бар адамдарды әлеуметтік қорғау және басқа мәселелер көрсетілген.

Кодекске ілеспе заң жобаларының міндеті – осы саладағы нормативтік құқықтық базаға маңыз беру және реформалау болып табылады. Жоғарыда аталған ережелерді іске асыру бір мезгілде 9 кодекс пен 41 заңға өзгерістер мен толықтырулар енгізуді талап етеді. Сонымен қатар, бірқатар құжаттарда зейнетақымен қамсыздандыру, міндетті әлеуметтік сақтандыру, арнайы мемлекеттік қызметтер және тағы басқалары туралы заңнамаға сілтеме нормаларын өзгерту мәселелері қарастырылған.

■ ҮКІМЕТ

ҚР Премьер-Министрі Әліхан Смайыловтың төрағалығымен өткен кеңесте Қытаймен шекарадағы өткізу бекеттері арқылы жүк автокөлік құралдарының өтуін жеделдету жөніндегі шаралар талқыланды.

Бүгінгі таңда «Нұр Жолы» бақылау-өткізу бекетінде коммерциялық жүктерді өткізетін тасымалдаушылардан ұзын-сонар кезек қалыптасқаны атап өтілді. Атап айтқанда, бұған Қытайдың ковидке байланысты қойған көлік шектеулерін алып тастауы тікелей әсер етіп, нәтижесінде арадағы жүк тасымалы ұлғайған еді. Бұл кезек электронды түрде ҚР ҚМ «Ақпараттық-есептеу орталығы» АҚ платформасында Qoldau.kz сайты арқылы жүргізіледі. Сонымен қатар, әкімшілік кедергілерді қоса алғанда, бірқатар факторға байланысты өткізу бекеті толық күшін пайдаланып жатқан жоқ, тәулігіне 100-ден аспайтын жүк көлігіне қызмет көрсетіледі.

Өз кезегінде бұл жабықтар мен құрамдас бөлшектерге мұқтаж инвестициялық жобаларды іске асыруға кері әсер етеді және жалпы ел экономикасының дамуын тежейді. Премьер-Министр үш күн мерзімде жасанды кедергілерді жою бойынша нормативтік өзгерістер дайындауды тапсырды, бұл шекарадағы орынсыз кедергілерді жедел жоюға және осылайша тәулігіне мыңға жуық автокөлікті өткізуге мүмкіндік береді. «Бүгін-ерте осы кедергілердің барлығын алып тастау керек. Егер осы бекет арқылы мың машинаны өткізу қажет болса, оны қамтамасыз ету керек. Бизнес бізден көмек сұрап жатыр. Адамдардың жүктері бекетте тұр, олар шарасыз күйде», – деді Әліхан Смайылов. Бұдан басқа уәкілетті органдарға осындай кезектің жинақталып қалуына жауаптылар туралы ақпарат ұсыну және шекара бекеттерінің өткізу қабілетін одан әрі арттыру жөніндегі шараларды пысықтау тапсырылды.

■ БЮДЖЕТ

Үкімет отырысында 2023 жылдың қаңтар-ақпан айларындағы Қазақстанның әлеуметтік-экономикалық дамуы мен республикалық бюджеттің атқарылуының қорытындылары қаралды.

ҚР Ұлттық экономика министрі Әлібек Қуантыровтың айтуынша, есептік кезеңде Қазақстан экономикасының осу қарқыны 4,3%-ды құрады. Оның ішінде, нақты сектор 2,7%-ға, қызмет көрсету саласы 5%-ға өсті. Негізгі салалардың барлығында оң динамика байқалып отыр, әсіресе, құрылыс, сауда, ақпарат және байланыс салалары ең жоғары өсім көрсетті. Негізгі капиталға инвестициялар ағыны 19,2%-ды құраған. Үкімет басшысы ел экономикасы жыл басынан бері орнықты өсім көрсетіп келе жатқанын атап өтті. Атап айтқанда, нақты секторда оң және тұрақты динамика байқалады. Есепті кезеңде барлық негізгі макроқорсеткіштер бойынша оң динамика Абай, Батыс Қазақстан, Маңғыстау, Павлодар облыстарында, Алматы және Шымкент қалаларында байқалады. Өңірлердегі бизнес-бастамаларды қолдау мақсатында Алматы мен Шымкент қалаларының тәжірибесіне сүйене отырып, индустриалды аймақтар мен шағын өнеркәсіптік паркттерді одан әрі дамытуға маңыз берілді. «Бизнеспен тұрақты түрде диалог жүргізіп, олар көтерген барлық түйткілді мәселелерді шешу қажет. Нәтижелі жұмыспен қамтуды қамтамасыз ету және халықтың нақты табысын арттыру негізгі басымдық», – деп атап өтті Үкімет басшысы.

■ МЕМЛЕКЕТТІК ҚЫЗМЕТ

Мемлекеттік қызмет көрсету сапасын тексеру аясында 46 мыңға жуық заң бұзушылық анықталды – Мемлекеттік қызмет істері агенттігі.

Мемлекеттік қызмет істері агенттігі төрағасының орынбасары Салауат Мүксімов мемлекеттік қызмет көрсету сапасын бақылау және мемлекеттік аппарат қызметін бюрократиядан арылту бойынша атқарылып жатқан шаралар туралы айтып берді. Спикердің айтуынша, мемлекеттік қызмет көрсету сапасын бақылауды қамтамасыз ету аясында 756 тексеріс жүргізіліп, 46 мыңға жуық заң бұзушылық анықталды. 602 лауазымды тұлға тәртіптік жауапкершілікке, 305 лауазымды тұлға әкімшілік жауапкершілікке тартылды.

Сондай-ақ, талдау және мониторинг негізінде 21 орталық мемлекеттік органға және «Ұлттық аппараттық технологиялар» АҚ бұзушылықтардың алдын алу және қызмет алушылардың құқықтарын қорғауға бағытталған 1200-ден астам ұсыныс жіберілді. «Бюрократияға алып келетін, яғни мемлекеттік қызметтің көрсетілу мерзімін негізсіз ұзартып, ұлғайтатын мемлекеттік қызмет келісу рәсімдерінің орындылығына уәкілетті орган тиісті сараптама беруі тиіс», – деді спикер. Оның айтуынша, мерзімді сипаттағы 374 мемлекеттік қызмет көрсетуді мерзімсіз форматқа ауыстыру қажет. Бұл қызмет алушыларды қолдану мерзімі өткеннен кейін қайтадан осы қызметтерге жаппай жүгінуге деген мәжбүрліктен құтқарады.

Мемлекет басшысының мемлекеттік аппаратты бюрократиядан арылту жөніндегі шаралар туралы Жарлығын іске асыру шеңберінде Мемлекеттік қызмет істері агенттігі мемлекеттік қызмет пен азаматтарға қызмет көрсетудің сервистік моделін енгізуді ұсынады. Спикердің айтуынша, мемлекеттік қызмет көрсетудің бас тартылмайтын рәсімдеріне көшуді жүзеге асыру ұсынылады. Яғни ресми негіздер бойынша бас тартудың барлық мүмкіндігін жоққа шығару қажет. Екіншілден, субъективті құқық нысанасына жатпайтын жағдайларды мемлекеттік қызмет көрсетуден бас тарту үшін негіз ретінде пайдалануға тыйым салу ұсынылады. Бұдан басқа, алдын ала өтініш беру жүйесін, сондай-ақ құқықтық мирасқорлық және өкілдік институтын енгізу тетігі пысықталуда.

(Дереккөздер: akorda.kz; primeminister.kz; ҚР Президенті жанындағы Орталық коммуникациялар қызметі, «АҚШАМ-АҚПАРАТ»).

■ ПРЕЗИДЕНТ

МЕМЛЕКЕТ БАСШЫСЫ

Анкараға жұмыс сапарымен барады

Мемлекет басшысы Қасым-Жомарт Тоқаев 16 наурызда Түркия Президенті Режеп Тайип Ердоғанның шақыруымен Түркі мемлекеттері ұйымының кезектен тыс саммитіне қатысу үшін Анкараға жұмыс сапарымен барады.

Іс-шара барысында Ұйымның апат пен төтенше жағдайлар менеджменті және гуманитарлық көмек саласындағы қызметінің басым бағыттары, соның ішінде табиғи апаттарға қарсы күрес жөніндегі ынтымақтастықты үйлестіруге және нығайтуға қатысты мәселелер қарастырылады.

Сапар барысында Мемлекет басшысы Түркия Президентімен кездесу өткізеді деп жоспарланып отыр. «АҚШАМ-АҚПАРАТ».

■ ТҰЖЫРЫМДАМА

Дархан ҚЫДЫРӘЛІ,
ҚР Ақпарат және қоғамдық даму министрі:

МЕМЛЕКЕТТІК ЖАСТАР САЯСАТЫ

тұжырымдамасының негізгі идеясы – «Жастар үшін» парадигмасын «Жастармен бірге» бағытына ауыстыру

Үкіметте қаралған 2023–2029 жылдарға арналған Мемлекеттік жастар саясатының тұжырымдамасы бойынша баяндама жасаған Ақпарат және қоғамдық даму министрі Дархан Қыдырәлі нақты да сындарлы бағдарлар ұсынды. Тұжырымдаманың негізгі идеясы – «Жастар үшін» парадигмасын «Жастармен бірге» бағытына ауыстыру екенін, аталған құжаттың жастарды жан-жақты қолдау мақсатында 7 бағыттан тұратынын қадап айтты. Нәтижесінде тұжырымдаманы іске асырудағы негізгі басымдықтар белгіленді. Сонымен, жастарды елеңдеткен жеті бағыт бағдарлары қандай? «АҚШАМ-АҚПАРАТ» осы бағдарлар жайлы айтылған Үкімет отырысындағы министр тұжырымдарын саралап, шолу жасап көрді.

БІРІНШІ: «Жастар және ауыл» бағыты

Бүгінде жастардың 43,7%-ы ауылда тұрады. Тұжырымдамада ауыл жастарының кәсіби дамуына, сондай-ақ кәсіпкерлік арқылы олардың әлеуетін іске асыруға бас назар аударылады. Сонымен қатар, кәсіби бағдарлау жұмыстары жүргізіледі. «Жоғарыда аталған шаралар аясында 2029 жылға дейін 1 млн ауыл жастарын жұмыспен қамту, 1,5 млн жастың цифрлық сауаттылығын арттыру, 3,8 млн жасты ресурстық орталықтар арқылы әлеуметтік қызметтермен қамту көзделген», – деді Дархан Қыдырәлі.

ЕКІНШІ: «Азаматтық қатысу және шешім қабылдауға атсалысу» бағыты

Мемлекет басшысының саяси реформалары аясында бекітілген жастарға арналған 30% квота олардың саяси белсенділігін арттыруға серпін берді. Министрдің айтуынша, Ақпарат және қоғамдық даму министрлігі жастарды мектеп пен студенттік кезден өзін-өзі басқаруды, пікірталастарды дамытудан бастап, мемлекеттік органдардың қоғамдық кеңестеріне қатысуға дейінгі шешімдер қабылдау процесіне біртіндеп тартуды көздеп отыр.

Нәтижесінде 2029 жылға дейін қоғамдық кеңестердегі жастар квотасын 20%-ға арттыру, жас мемлекеттік қызметшілердің көрсеткішін 25%-ға ұлғайту, 2,2 млн жасты волонтерлік, қайырымдылық және

экологиялық бастамаларға тарту жоспарлануда.

ҮШІНШІ: «Заманауи құндылықтар және патриоттық тәрбие» бағыты

Тұжырымдамада мемлекеттік тілде заманауи зияткерлік ойындарды насихаттау, отбасын қолдау орталықтарын жетілдіру, сондай-ақ жастар арасында өз мемлекетін қорғауға дайындықты нығайту жұмыстары іске асырылады. 2029 жылға дейін «Айбын», «Найза» ойындарына қатысушылар саны 22 мыңға, әскери музейлерге баратын жастардың санын 75 мыңға артады және 880 мың жас әскери-спорттық іс-шараларға қатысады деп жоспарлануда.

ТӨРТІНШІ: «Салауатты өмір салты» бағыты

Ақпарат және қоғамдық даму министрінің айтуынша, жастарды бұқаралық спортқа тарту үшін спорттық инфрақұрылымды дамыту да жүргізіледі. Нәтижесінде жастардың репродуктивті денсаулығының алдын алу және қолдау мәдениетіне көңіл бөлінеді. АИТВ-инфекциясына тегін тестілеумен қамту және осы проблеманың алдын алу кеңейтіледі. Сондай-ақ, өңірлердегі 2 мыңнан астам спорттық жастар клубының инфрақұрылымын әрі қарай дамыту қарастырылуда. Салауатты өмір салтын насихаттауға арналған 6 мыңнан жуық ақпараттық телеөнім әзірленіп, жарияланады. Жастар денсаулығы орталықтарында жастарды психикалық және репродуктивті денсаулықтың профилактикасымен қамту үлесі 3 млн-ға дейін ұлғаяды.

БЕСІНШІ: «Жастар әлеуеті және кәсіпкерлік» бағыты

Жұмысқа уақытша орналаспаған жастар көрсеткішін төмендету мақсатында кәсіби бағдарлау жұмысы бойынша еріктілер жобалары іске асырылады. Тұрақты негізде NEET санатындағы жастардың әлеуметтік жағдайы мен әл-ауқатына жүйелі мониторинг жүргізіледі. Нәтижесінде NEET санатындағы

жастардың үлесі 6,7%-дан 3,5%-ға дейін төмендейді. Сондай-ақ, 2029 жылға дейін 18,2 мың жасқа жеңілдетілген несие беріледі. Пысықтау нәтижесінде қосылған индикаторлардың бірі – жастарды жұмыспен және жоғары біліммен қамту. Нақтырақ айтқанда, 2,3 млн жасты жұмыспен, 2,8 миллион жасты жоғары біліммен қамту көзделіп отыр.

АЛТЫНШЫ: «Ақпараттық кеңістік» бағыты

Жаңа медиаға және жастар арасындағы қоғамдық пікір көшбасшыларымен жұмыс істеуге баса назар аударылады. Қолдау шаралары «бір терезе» қағидаты бойынша ыңғайлы цифрлық форматта жиналады. Іске асырылып жатқан шараларды объективті бағалау үшін жастарды дамыту индексі енгізіледі. «Жастар» ғылыми-зерттеу орталығы бірыңғай республикалық ғылыми-әдістемелік институтқа трансформацияланады. Нәтижесінде 90% жас мемлекеттік қолдау шаралары туралы хабардар болады деп күтілуде.

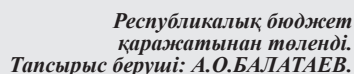
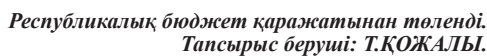
ЖЕТІНШІ: «Оқу-ағарту және мәдениет» бағыты

Шығармашылық индустрия жастардың қызығушылығын оятып, өз қабілетін жүзеге асыратын ортаға айналады. Дарынды жастарды қолдау жөніндегі шаралар кешенін, оның ішінде әртүрлі гранттық жобаларды іске асыру жалғасады. «Астана, Алматы және Шымкент қалаларында креативті кластерлер құру – жоспарда. Жастар мен волонтерлік бастамаларды дамытуға бағытталған жобаларды гранттық қаржыландыру ұлғаяды. Нәтижесінде мәдени-шығармашылық іс-шараларға жұмылдырылатын талантты жастардың саны 500-ден 1,1 млн адамға дейін артады және жыл сайын 1000 жас ғалымның зерттеуіне грант беріледі», – деді Дархан Қыдырәлі.

Министрдің айтуынша, жобаны іске асыруға республикалық және жергілікті бюджеттен көзделген қаражат барлығы 492,1 млрд теңгені құрайды, оның ішінде республикалық бюджет – 385,6 млрд теңге, жергілікті бюджет – 106,5 млрд теңге.

Премьер-Министр Әліхан Смайылов жастар ресурстық орталықтарының қызметін сапалы үйлестіруді қамтамасыз ету және орталықтардың басшыларына нақты міндеттер мен KPI бекіту қажеттігін айтты. Үкімет басшысының айтуынша, орталықтар жастармен жұмыс істеудің аса маңызды буындарының біріне айналуы тиіс – жергілікті жерлердегі жастардың барлық проблемаларын біліп, оларды шешу жолдарын ұсынуы қажет.

«АҚШАМ-АҚПАРАТ».
(Дереккөз: primeminister.kz).

ЖОЛ ИНФРАҚҰРЫЛЫМЫ

ЖОСПАР БАР,
ІСКЕ КӨШЕМІЗ!Шаһарда биыл екі жүзден
астам көше жөндеуден өтеді

Алматыда 2023 жылға арналған жол жөндеу жұмыстарының жоспары бекітілді. Орташа жөндеу жұмыстары жалпы ұзындығы 200 шақырымнан аса екі жүзден астам көшеге жүргізілетін болады. Жөндеу жұмыстарына қала бюджетінен 20 млрд теңге бөлінді. Орташа жөндеу кезінде жолдың тозығы жеткен жоғарғы қабатын қалпына келтіру үшін кешенді жұмыстар жүргізіледі.

Жұмыстар құрылымдық сараптама нәтижесін алып, тиісті сатып алулар аяқталғаннан кейін сәуір айында басталады деп жоспарланған. Магистральдық көшелердегі орташа жөндеу жұмыстары 27 тамызға дейін, ал аудандық мәні бар көшелердегі жұмыстар 30 қазанға дейін жүргізілетін болады. Жұмыстар басталар алдында нақты көшелер тізімі мен жұмыс уақыты алдын ала жарияланады.

Жол ақауларын шұғыл тегістеуді көздейтін ағымдағы жөндеу аясында Алматыда жол бойындағы шұқырлар мен жарықтар тегістеліп, люктер көтеріліп, тағы басқа ағымдық жұмыстар жүргізіледі. Осы жұмыстарды іске асыру үшін қала бюджетінен 2,8 млрд теңге бөлініп отыр. Жоспарға сәйкес 350 мың м² астам жол ағымдағы жөндеуден өтеді, сондай-ақ 30 км тротуар мен 40 аялдама кешені жөнделеді. Жыл соңында қанағаттанарлық және орташа деңгейдегі жол үлесін 89%-ға жеткізу жоспарлануда.

Сонымен қатар, жол құрылысы жоспарына 6 шағын-ауданда 30 км жаңа жол салу енгізілген. Жолдар инженерлік коммуникациялардың іске қосылуына қарай 2023-2024 жылдары қолданысқа берілетін болады.

Қала тұрғындары 1 наурыз күні басталған «Халық қатысатын бюджет» бағдарламасы бойынша тротуарларды салу және жөндеуге өтініш бере алады. Өтінімдер 30 наурызға дейін қабылданады.

Еске салсақ, Алмалы ауданы тұрғындарымен кездесуі кезінде Алматы қаласының әкімі Ерболат Досаев «Халық қатысатын бюджет» бағдарламасын жүзеге асыру үшін 2023 жылы қосымша 7 млрд теңге бөлінгендігін хабарлаған болатын. Бұл шешім бағдарламаның тиімділігін ескере отырып қабылданды. Қосымша қаражат қаланың 8 ауданы арасында бөлінетін болады.

«Халық қатысатын бюджет» бағдарламасы бойынша қажетті кеңесті Алматы қаласының әкімі Ерболат Досаев «Халық қатысатын бюджет» бағдарламасын жүзеге асыру үшін 2023 жылы қосымша 7 млрд теңге бөлінгендігін хабарлаған болатын. Бұл шешім бағдарламаның тиімділігін ескере отырып қабылданды. Қосымша қаражат қаланың 8 ауданы арасында бөлінетін болады.

БРИФИНГ

Алматыда өткен жылы тұтынушылар құқығын қорғау саласына қатысты 4139 өтініш түскен. Бұл ретте тұрғындар тарапынан түсетін өтініштердің жыл өткен сайын көбейіп келе жатқаны байқалады. Бұл туралы Өңірлік коммуникациялар қызметінің алаңында Алматы қаласы бойынша Сауда және тұтынушылардың құқықтарын қорғау департаменті басшысының орынбасары Нұрлыбек Бимырзаев баяндады.

Н.Бимырзаевтың айтуынша, өткен жылы департаментке е-Отініш қосымшасы арқылы 1852 өтініш түссе, оның 2287-і электронды құжат айналымы бірыңғай жүйесі бойынша, 435-і басқа мемлекеттік органдар мен Тұтынушылар құқығын қорғау комитетінен кайта бағытталып отыр.

2022 жылы 33 әкімшілік хаттама толтырылып, оның 14-і бойынша тексеру жүргізілді. Сондай ақ, ескерту түрінде 27 айыппұл және 6-ы бойынша 50 АЕК және 20 АЕК мөлшерінде айыппұл салынды.

«Бірінші кезеңде сатушы сатып алушының талабын өз бетінше немесе тұтынушылардың құқықтарын қорғау ұйымдарын тарта отырып қарауға міндетті. Бұл шағымдарды осы жерде және қазір бейбіт жолмен шешуге болатын ең бірінші кезең. Үкіметтік емес ұйымдар бұл жағдайда дауды сотқа дейін реттеу субъектілері ретінде әрекет етеді. Екінші қадам мемлекеттің қатысуын қамтиды. Яғни егер сатушы келіссөз жүргізгісі келмесе, шағым

ЖАСЫЛ АЛМАТЫ

ТЕГІН КӨШЕТ АЛЫҢЫЗ!
Шаһарда «Жасыл аула» науқаны басталады

(Басы 1-бетте)

Өтініш 15–24 наурыз аралығында қабылданады. Тұрғындарға ыңғайлы болу үшін көшеттер демалыс күндері таратылатын болады.

Бір адамға 20 көшеттен артық берілмейді. Акцияға қатысушылардың отырғызылған ағаштарды алдағы үш жыл бойы күтіп-баптау туралы кепілді міндеттемеге қол қоятындығын ескерген жөн. Қатысу үшін Jasyt.aula.almaty@gmail.com электронды поштасына келесі мәліметтерді жолдау қажет:

1. Қатысушының аты-жөні мен телефон нөмірі, ағаш отырғызылатын орынның нақты мекенжайы;
2. Ағаш отырғызылатын орынның фотосы (мамандарға орынды толықтай бағалауға мүмкіндік болуы үшін панорамалық форматта болғаны жөн);
3. Сұралып отырған көшет түрі мен саны.

Көшеттер 1,2 және 9, 10 сәуір күндері Алматы қ., Әуезов ауданы, Юрий Ким көшесі, 9 («Еco Almaty» ЖШС) мекенжайында таратылады. Соңынан жоғарыда көрсетілген электронды мекенжайға фото-есеп жолдау қажет. Көрсетілген уақыттан кейін жолданған өтініштер қарастырылмайды.

ЭКОЛОГИЯ

ТАЗАЛЫҚ – БАРШАҒА ОРТАҚ

Күн тәртібінен түспейтін, өзектілігін жоймайтын мәселелердің бірі – Алматының тазалығы.

Алып шаһарда көркейту, көгалдандыру, тазалығын қалыпта ұстау секілді жұмыстар басталды. Қазірдің өзінде коммуналдық қызметтердің көмегімен қысқы кезеңнен кейінгі қаланы санитарлық тазарту бойынша жаппай жұмыстар жүргізілуде.

Коммуналдық инфрақұрылымды дамыту басқармасы мамандарының айтуынша, Алматының тазалық жұмыстарымен 13 коммуналдық кәсіпорын айналысады. Құрамында 866 арнайы техника мен 1370 жол жұмысшылардың күшімен күн сайын қала көшелерінен 90 тоннадан астам шаң-тозаң мен кездейсоқ қоқыс шығарылады. Тазалықшылар магистральдық көшелерді күніне екі рет, ал аудандық маңызы бар

көшелерді және ортақ пайдаланылатын орындарды күн сайын тазалайды. Аялдама кешендерін, урналар мен орындарды жуу жұмыстары күнделікті жүргізіледі.

Коммуналдық қызметтердің көмегімен 1 наурызға дейін еріген және жаңбыр суларын кедергісіз өткізу үшін қалалық арық желісін қардан, мұздан, лай мен қоқыстан тазарту жұмыстары жүргізілді. Бұл жұмыстарға «Алматы Тазалық» МКК-нен басқа тағы 6 мердігер ұйым жұмылдырылған. Күнделікті 80 бірліктен астам арнайы техника және 300 жұмысшының көмегімен жалпы ұзындығы 1337 шақырым арық тазарды.

Көктемгі кезеңдегі болжамды жауын-шашынға байланысты аудан әкімдіктері тарапынан су басудың алдын алу үшін кезекші бригадалар ұйымдастырылған. Жауын-шашын кезіндегі жұмыстарға арналған 86 бірлік арнайы техника, 27 мотопомпалар бар. Қажет болған жағдайда тағы 6 ассенизатор машинасы мен 400-ге дейін жұмысшы жұмылдырылады.

Жылы ауа райының басталуы және қардың еруімен байланысты қала аумағында кездейсоқ қоқыстардың ошақтары анықталуда. Осыған байланысты аудан әкімдіктері апта сайын аудандық жергілікті сенбіліктер өткізеді.

Бұдан басқа, «Наурыз мейрамы» мерекелік іс-шаралары аяқталғаннан кейін «Birge Taza Qazaqstan» республикалық экологиялық акциясы аясында жалпы пайдаланымдағы жерлерді, аула аумақтарын, көшелерді, бос жерлер мен жасыл аймақтарды, сондай-ақ өзендердің, су айдындарының арналарын мен жағалауларын санитарлық тазарту бойынша жалпықалалық сенбілік өткізу жоспарланып отыр.

Тазалық – баршаға ортақ. Коммуналдық инфрақұрылымды дамыту басқармасының мамандары қала тұрғындарының, қоғамдық және жастар бірлестіктерінің, мемлекеттік қызметшілердің, заңды тұлғалардың өкілдері, денсаулық сақтау, білім беру және мәдениет қызметкерлері, ПИК, МИБ, ЖОО және АООО студенттері тазалық жұмыстарына бір кісідей атсалысады деп отыр. Айтуларынша, сенбілік өтетін уақыт қосымша хабарланады.

Әзірлеген
Құралай ИМАНБЕКҚЫЗЫ.

ТҰТЫНУШЫЛАР ҚҰҚЫ ҚОРҒАЛАДЫ

не Тұтынушылардың құқықтарын қорғау комитетіне, не басқа мамандандырылған органға жіберіледі. Мысалы, егер сатушы таразыны бұрап жіберсе немесе интернет-дүкен тауарды жібермесе, бұл іс алаяқтық бойынша қаралады және ол Ішкі істер министрлігінің жұмыс саласы болып табылады», – деді спикер.

Спикер тұтынушыларға, бизнес өкілдеріне және мемлекеттік органдарға ыңғайлы болу үшін 2021 жылдан бастап e-tutynushy.kz шағымдарды қабылдау және қараудың бірыңғай ақпараттық жүйесі жұмыс істей бастағанын айтты.

«Жүйенің мақсаты – тұтынушылардың құқықтарын қорғау жөніндегі барлық шараларды бір жерге шоғырландыру, шағымдарды дайындау және оларды құзырлы органдарға жолдау рәсімдерін жеңілдету және арзандату, сондай-ақ барлық өтініштер мен оларды қарау нәтижелерін цифрландыру», – деп өз ойын бөлісті.

Айта кеткен жөн, 15 наурыз күні – Дүниежүзілік тұтынушылардың құқықтарын қорғау күні өтті.

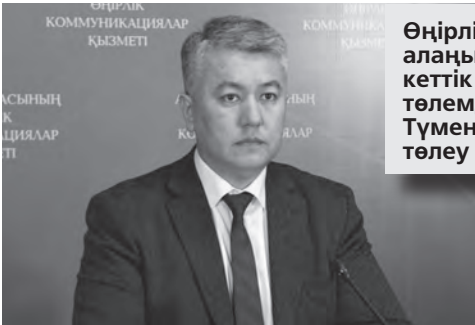
Дос ОРЫНБЕКҰЛЫ.

ҚАЛАЛЫҚТАР ҚАПЕРІНЕ!

КӨЛІК САЛЫҒЫ

1 сәуірге дейін төленуі тиіс

Өңірлік коммуникациялар қызметінің алаңында Алматы қаласы бойынша Мемлекеттік кірістер департаменті өндірістік емес төлемдер басқармасының басшысы Куаныш Түменбаев көлік салығын 1 сәуірге дейін төлеу қажет екенін айтты.

2023 жылдың 1 сәуіріне дейін көлік иелерінің барлығы міндетті түрде өткен жыл үшін салық төлеулері керек. Төлем уақытылы жасалмаған жағдайда, әрбір кешіктірілген күн үшін қайта қаржыландырудың ресми ставкасының 1,25 еселенген мөлшерінде өсімпұл алынады.

«Борышкерге 30 жұмыс күні ішінде берешекті өтеу туралы хабарлама жіберіледі. Хабарландыру мерзімі өткеннен кейін берешек сомасы 1 АЕК-тен асатын болса, борышкерге 5 жұмыс күні ішінде берешекті өндіріп алу туралы салық бұйрығы жіберіледі», — деді спикер.

Спикер атап өткендей, салық төлемеген борышкерлерге сот орындаушылары тарапынан тиісті шаралар қолданылады, оның ішінде мүлкі мен банк шоттарына тыйым салудан бастап, оның ішінде елден тыс жерлерге шығуына шектеу қойылады. Бұл ретте қарыз сомасына қосымша негізгі қарыз сомасының 25%-ға дейінгі мөлшерінде сот шығындары алынады. Сондай-ақ, борышкерлер банктік қызметтерді ала алмайды, оның ішінде банк

шоттарын ашу, ақша аудару, несие алу және т.б. бар.

Салық сомасын e-Salyk-Azamat мобильді қосымшасы арқылы немесе Мемлекеттік кірістер комитетінің www.kgd.gov.kz интернет-ресурсында есептеп, төлеуге болады.

«Көлік салығын e-Salyk-Azamat мобильді қосымшасы арқылы төлеуге болады. Қосымшада төлемді жүзеге асыруға болатын «Салық әмияны» қызметі бар. Сонымен қатар, бұл қосымша дайын реквизиттерді пайдалана отырып, бір уақытта төлемдерді жүзеге асыру мүмкіндігімен «алдағы төлемдер» сервисінде есептелген салық сомасын білуге мүмкіндік береді», — деп бөлісті Қ.Түменбаев.

Салық төлемдерін екінші деңгейлі банктердің, «Қазпошта» АҚ филиалдарында немесе екінші деңгейлі банктердің мобильді қосымшалары арқылы да төлеуге болады. Сонымен қатар, басқарма салықты көлік құралы иесінің тұрғылықты жері бойынша төлейтінін еске салды.

Агенттіктің мәліметінше, 2023 жылғы 1 қантардағы жағдай бойынша Алматыда 441 221 жеке тұлғаның атына тіркелген 709 944 көлік бар. 2022 жылға есептелген салықтың жалпы сомасы 16,6 млрд теңгені құрайды.

Әзірлеген Досбол АТАЖАН.

ЖЕҢІЛ ӨНЕРКӘСІП

Алматыда тігін орталығы ашылды

Кеше Алматы мемлекеттік сервис және технологиялар колледжі базасында тігін орталығының ашылу салтанаты өтті.

Айнұр СЕНБАЕВА

Іс-шараға Алматы қаласы әкімінің орынбасары Әсем Нүсіпова, колледж және кәсіпорын өкілдері, ғылым және қоғам қайраткерлері қатысты. Сондай-ақ, жиынға тігін және дизайн саласының жетекші сарапшылары мен Италиядан, Ресейден келген шетелдік қонақтар қатысты. Салтанатты шара кезінде қонақтарға колледждің материалдық-техникалық базасы, жабдықталуы және өндірістік оқыту барысы көрсетілді.

Алматы мемлекеттік сервис және технологиялар колледжі — қаламыздағы тарихы терең білім ордаларының бірі. Былтыр оқу орны өзінің 70 жылдық мерейтойын атап өткен болатын. Ашылған күннен бастап еліміз бойынша түрлі саладағы білікті мамандар даярлап келе жатқан колледждің жеңіл өнеркәсіпті дамытуға қосып келе жатқан үлесі өлшеусіз. Ал жеңіл өнеркәсіп — халықтың әлеуметтік әлеуетін көтеруге ықпал ететін сала. Колледж директоры Жарқын Жаниязованың айтуынша, жеңіл

өнеркәсіп саласының өнімдеріне деген сұраныс азық-түлік тауарларынан кейінгі екінші орынды иеленеді. Сондықтан қарапайым жұрттың қамын ойлаған ел экономикалық даму стратегиясында бірінші кезекте жеңіл өнеркәсіп саласын дамытуға айрықша басымдық беруге тиіс.

Алматы мемлекеттік сервис және технологиялар колледжі бес мамандық бойынша мамандар даярлайды. Бүгінде білім ордасында 1100-дей студент білім алады. Соның ішінде 500 студент тігін өндірісі бойынша мамандықты игереді. Биыл Алматы қаласының әкімдігі «Жас маман» жобасы аясында колледж аумағында жаңадан ашылған тігін орталығын заманға сай технологиялармен жабдықтауға қаржы бөлді.

Алматы қаласы әкімінің орынбасары Әсем Нүсіпованың айтуынша, қазіргі таңда кәсіптік білімді игеріп жатқан жастарға барынша жағдай жасалуы тиіс. «Еліміздегі орта және шағын бизнес, соның ішінде жеңіл өнеркәсіп саласы экономикамыз үшін аса маңызды. Отандық жас мамандардың жұмысы шетелдік дизайнерлерден, тігіншілерден кем түспейді. Сондықтан олардың шығармашылықпен, кәсіппен айналысуына бәріміз мүдделіміз. Осы колледждің мамандары, мұғалімдері шетелдерге шығып, өздерінің жұмыстарын таныстырып, тәжірибе алмасып жатыр. Үздік студенттердің жұмыстары халықаралық байқаулардан жүлделі орындар алады. Бұл біз үшін үлкен мәртебе», — деді Әсем Бекқызы.

ТАҚЫРЫПҚА ОРАЙ

Жарқын ЖАНИЯЗОВА,
Алматы мемлекеттік сервис және технологиялар колледжінің директоры:

Мамандарымызбен мақтанамыз!

Алматы қаласы әкімдігінің қолдауымен «Жас маман» жобасы аясында 300 миллионға жуық теңге қаржыға колледж базасындағы тігін орталығы жабдықталды. Бұл орталық бір метрде 200–300 студенттің тәжірибеден өтуіне мүмкіндік береді. Жалпы, колледж ғимаратында 500 шаршы метр аумақты алып жатқан тігін цехы жұмыс істейді. Колледжде білім алатын студенттер осы базада өздерінің тәжірибесін шыңдап, практикалық дағдыдан өтеді. Бұл орталық әлемдегі ең озық жапониялық технологиялармен, техникалармен, тігін машиналарымен жабдықталды. Құрал-жабдықтар түрлі ассортименттегі дүниелерді, айталық, қалың немесе жұқа матадан тігілетін бұйымдарды тігуге арналған.

Сондай-ақ, студенттер маталарды ылғалды өңдеудің кезеңдерін осы жерде толықтай үйреніп шығады. Алғашқы курстарда студенттер қолмен тігуді игереді, жаймен тігін машиналарына отырғызылады. Жоғары курстарда түрлі дизайндағы киімдерді тігіп, дипломдық жұмыстары кезінде өздерінің авторлық коллекцияларын жасайды. Салтанатты жиынға арналған тамаша көйлектер, үйлену тойына арналған көйлектердің түр-түрі біздің студенттеріміздің қолынан шығады. Жалпы алғанда, колледжде базалық білімнің іргетасы қаланады. Бірнеше айлық курс оқып алу мен кәсіби білім алудың үлкен айырмашылығы бар. Біздің түлектеріміз жеке кәсіптерін бастап, сән үйлерін ашып жатқанына куә болып жүрміз.

«TEN QOGAM»

Суретті түсірген Қайрат ҚОНЫСБАЕВ.

ҚОЛДАУ КӨРСЕТЕТІН ОРТАЛЫҚ

Алатау ауданында «Ten qogam» мүмкіндігі шектеулі жандарды әлеуметтік қолдау орталығының бөлімі ашылды

Ақтолық ТҮРЛЫҒАЗЫ

Мекемеде мүмкіндігі шектеулі жандар құқықтық мәселелер, түрлі ақпараттар, т.б. мәселелер бойынша керегін ала алады. Сондай-ақ, әлеуметтік орталықтың жанынан мүмкіндігі шектеулі адамдардың арбасын жасайтын, құрастыратын орын ашылды. Аудан тұрғындары қалаға сабылмай-ақ, керегін осы жерден таба алады. Орталық «Ақбұлақ» ықшамауданында Талдыарал кешесінде №13-үйде орналасқан.

Қазір Қазақстанда 670 мыңнан астам, Алматы қаласында 56 мыңнан астам мүмкіндігі шектеулі жан тұрады. Осындай орталықтар азаматтардың күнделікті өмірде де, қоғамдық өмірде де кездесетін мәселелерін шешуге көмектесу үшін құрылған. Алматы қаласында бұдан бөлек, «Намыс» жоғары білімі бар мүгедектердің қоғамдық бірлестігі 2002 жылы құрылған, негізгі міндеті мен мақсаты — инклюзивті білім беру және ерекше жандарға көмек көрсету.

«Мемлекет басшысы қоғамда барлық азаматқа қолайлы жағдай, жайлы инфрақұрылым жасақтауды тапсырды. Әр адамның өз мүмкіндігін жүзеге асыруға мемлекет, қала әкімдігі қолдау көрсетеді. Алатау ауданында ашылып отырған «Ten qogam» әлеуметтік қолдау орталығы мүмкіндігі шектеулі жандардың сұрақтарына жауап беріп, көмек көрсетеді деген сенімдеміз», — деді Алматы қаласы әкімінің орынбасары Әсем Нүсіпова.

Алматы қаласы әкімінің тапсырмасымен биыл қаланың әр ауданында «Ten qogam» мүмкіндігі шектеулі жандарды әлеуметтік қолдау орталығы ашылды.

Қазақстанда мүгедек жандардың құқығын қамтамасыз етіп, өмір сүру сапасын жақсарту мақсатында 2025 жылға дейінгі Ұлттық жоспар іске асырылып келеді. Ол 7 бағытты қамтитын 64 іс-шарадан тұрады. Жоспарға мүгедектіктің алдын алу, білім алуға қолжетімділік, кедергісіз орта, жұмыспен қамту, тиімді оңалту, әлеуметтік қызметтер және қоғамдық сананы жаңғырту мәселелері кіреді.

МАРАФОН

СКАНДИНАВТЫҚ ЖҮРІС – ДЕНСАУЛЫҚ КЕПІЛІ

Рая ЕСКЕНДІР

Алматы қаласында бүгінгі таңда 231 мың зейнеткер тұрып жатыр. Бұл қала халқының 13,1 пайызын құрайды. Осыдан біраз уақыт бұрын, 2018 жылы Алматыда алғашқы «Белсенді ұзақ өмір сүру» орталығы ашылып, зейнеткерлер қуанышқа кенелген еді. Көп ұзамай мұндай орталық қаламыздың барлық ауданынан ашылып, қазір олардың саны 9-ға жетіп отыр. Дәл қазір осынау орталықтарға 35 680 зейнеткер тұрақты тіркеліп, белсенді өмір салтын қалыптастырып жатыр.

— Наурыз мерекесіне орай, қаламыздағы 28 панфиловшылар саябағында «Белсенді ұзақ өмір сүру» орталығы мен Медеу аудандық Ардагерлер кеңесі, Медеу аудандық әкімшілігі, Түркіб аудандық әкімшілігі, «Жас медиктер ассоциациясы» бірлесіп, «Скандинавтық жүріс — денсаулық кепілі» атты марафон өткізді.

Аталмыш жарысқа барлық аудандағы «Белсенді ұзақ өмір сүру» орталықтарының белсенді қариялары қатысты. Алдымен жарысқа қатысушылар скандинавтық жүріске арналған таяқшаларымен сапқа тұрып, өздерінің сакадай-сай екендіктерін танытты. Медеу аудандық Ардагерлер кеңесінің төрағасы Бахтияр Камалов барша спорттық жарысқа қатысушыларды құттықтап, денсаулыққа оң әсер ететін, қимыл-қозғалысы мол скандинавтық жүрісті серік етуге шақырды.

— Жалпы, біздің елімізде скандинавтық жүрістің пайда болғанына көп уақыт бола қойған жоқ. Қазір спорттың бұл түрімен әлемнің бірнеше мемлекеті тұрақты түрде айналысып, осы арқылы аяқ-қол мен бұлшық еттің жұмысын жақсартуға болатынын дәлелдеп отыр. Адам әрдайым қимыл-қозғалыста болса, оның денсаулығы да жақсарады. Скандинавтық жүріс те қарияларымыз үшін қан тамырларының, жүрек пен өкпе жұмысын белсенді түрде жақсартудың ең тиімді тәсілі, — деді.

Осыдан соң зейнеткер-спортшылар саябақты айнала 5 шақырым жүріп өтуге бел байлап, жарысты бастап кетті. Былтырғы жылы скандинавтық жүрістен өткен жарыста

Суретті түсірген Қайрат ҚОНЫСБАЕВ.

ТАҚЫРЫПҚА ОРАЙ

Болатбек ШӘКЕНОВ,
Жетісу ауданының тұрғыны:

— Скандинавтық жүріспен зейнетке шыққалы айналысып келемін. Денсаулыққа пайдасының зор екенін байқадым. Ең алдымен таза ауа жұтасың, сосын бойың сергиді. Сосын таяқпен жүргенде адамның қолының өзі 30 пайыз жұмыс істеуі керек. Бұл біз сияқты үлкен кісілерге таптырмас ем екен. Сондықтан үлкен кісілерге скандинавтық жүріске қатысыңдар дегім келеді. Күніне екі рет өзеннің бойымен жүріп өтемін. Өзімді сергек сезінемін. Тағы бір айтарым, қола ұстайтын таяқ ыңғайлы болу керек.

Ермек БЕЙСЕНБАЕВ,
Медеу ауданының тұрғыны:

— Менің жасым 74-те. Үш жылдан бері осы спорт түрімен айналысып келемін. Қан айналымын, жүректің жұмысын жақсартады. Жүрек жақсы болса, өміріңіз ұзарады. Былтыр да жарысқа қатысқанмын.

қариялардың жүру шапшандығы сынға түссе, бұл жолы олардың бұл спортты меңгерген тәсілі, яғни техникасы сынға түсті.

САЙЛАУ – 2023

19 НАУРЫЗ 2023

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
ПАРЛАМЕНТІ МӘЖІЛІСІНІҢ ЖӘНЕ
МӘСЛИХАТТАРЫНЫҢ ДЕПУТАТТАРЫН
САЙЛАУ

**САЙЛАУШЫЛАР ТІЗІМДЕРІНДЕГІ ӨЗІҢІЗ ТУРАЛЫ
ДЕРЕКТЕРДІ ҚАЛАЙ ТЕКСЕРУГЕ БОЛАДЫ?**

- Әрбір азамат өзі туралы деректерді тексеруге құқылы
- Сайлау учаскелерінде сайлаушылар дауыс беру күніне 15 күн қалғанда сайлаушылар тізіміне өздері туралы енгізілген деректердің дұрыстығымен таныса алады
- Сайлаушылар тізіміне түзетулер енгізу немесе сайлаушылар тізіміне енгізу қажеттігі туралы өтініштерді сайлау комиссиясы өтініш келіп түскен күні қарайды
- Мақұлданбаған жағдайда азаматқа дәлелді шешімнің көшірмесі кешіктірмей беріледі

Қазақстан Республикасы Орталық сайлау комиссиясы

Қазақстан Республикасы Парламенті Мәжілісінің депутаттарын сайлау туралы

Мәжіліс депутаттары өкілеттіктерінің мерзімі **5 ЖЫЛ**

Мәжіліс аралас сайлау жүйесі бойынша 98 депутаттан тұрады:

69 біртұтас жалпыұлттық сайлау округінің аумағы бойынша пропорционалдық өкілдік жүйесі бойынша

29 бірмаңдаттық аумақтық сайлау округтері бойынша

Парламент Мәжілісінің депутаты бола алады:

25+ Жиырма бес жасқа толған азамат

ҚР аумағында соңғы 10 жылда тұрақты тұрып жатқан азаматтар

Партиялық тізімде үш санат өкілдерінің: әйелдердің, жастардың, мүгедектігі бар адамдардың саны жиынтығында оған енгізілген адамдардың жалпы санының кемінде отыз пайызын құрауға тиіс

Саяси партиялар адамдарды партиялық тізімге орналастыру тәртібін дербес айқындайды

>30%

ҚР САЙЛАУ УЧАСКЕЛЕРІНЕН ТЫС ЖЕРДЕ
ДАУЫС БЕРУ

Сайлаушыға жеке басын куәландыратын құжаты мен жазбаша өтініші негізінде бюллетеньдер беріледі

Сайлаушылар байланысты учаскеден тыс жерде дауыс бере алады:

- денсаулық жағдайына
- отбасының сырқат мүшесіне күтім жасауына
- шалғайдағы және қатынасу қиын аудандарда

Мұндай жағдайларда сайлаушы орналасқан жері бойынша дауыс беру туралы 19 наурыз сағат 12.00-ге дейін өтініш бере алады

Сайлаушының дауыс беру құпиясы міндетті түрде сақталады

ӘРКІМНІҢ ДАУЫСЫ

Сайлауға қатысып, өз таңдауыңызды жасаңыз!

КОНСТИТУЦИЯЛЫҚ ҚҰҚЫҚ КЕПІЛІ

- Сайлауға қатысуға конституциялық құқықты іске асырудың кепілі – Сіздің сайлаушылар тізіміне енгізілуіңіз болып табылады.
- Тізімдерді дауыс беруге арналған нақты учаскенің аумағында тұрғылықты жері бойынша тұрақты тіркеу негізінде жергілікті атқарушы органдар (әкімдіктер) жасайды.
- Тұрақты тіркеуі жоқ азаматтар тізімдерге олардың орналасқан жері бойынша әкімдіктерге берген өтінішінің негізінде енгізіледі.
- Сайлаушылар тізіміне тіркелген жеріңіз бойынша

енгізілгеніңізді тиісті әкімдіктің сайты немесе Call-орталығы арқылы тексеруге болады.

- 2023 жылғы 4 наурыздан бастап Сізге өз учаскеніңізді сайлаушылар тізіміндегі деректеріңізді тексеру мүмкіндігі берілетін болады.
- Сіздерді құқықтық сауаттылық танытып, өзіңіздің сайлауға қатысуға конституциялық құқығыңызды іске асыруға шақырамыз!
- Өзіңізді сайлаушылар тізіміне енгізу үшін қажетті заңдық маңызы бар әрекеттерді уақтылы қабылдаңыз! Әркімнің дауысы маңызды!

(ҚР Орталық сайлау комиссиясының үндеуінен).

ШАРТТАР МЕН ЕРЕЖЕЛЕР

- Сайлауға қатысу үшін қажетті шарт – азаматтардың сайлаушылар тізіміне енгізілуі болып табылады. Сайлаушылар тізімін тұрғылықты жері бойынша тиісті жергілікті әкімдік жасайды.
- Сайлау тағайындалған сәттен бастап әрбір сайлаушы тиісті әкімдікте сайлаушы ретінде тіркелуге құқылы.

Егер сізге сайлау күні тіркелген жеріңіз бойынша дауыс беруге арналған үй-жайға келу мүмкіндігіңіздің болмайтыны белгілі болса, сіз сайлауға дейінгі отыз күннен кешіктірмей, сол жердің әкімдігіне сайлау күні өзіңіз болатын жер бойынша сайлаушылар тізіміне сізді енгізу туралы жазбаша өтінішпен жүгінуге құқылысыз.

Дауыс берудің басталуына жиырма күн қалғанда, тиісті әкімдік учаскелік сайлау комиссияларына акт бойынша сайлаушылар тізімдерін ұсынады.

Дауыс беру күніне он бес күн қалғанда, сайлаушылардың тізімдері сайлау учаскелерінде танысу үшін сайлаушыларға ұсынылады.

Сіз сайлаушылар тізімдеріндегі өзіңіз туралы деректерді тексеруге және тізімге енгізілмегеніңіз, дұрыс енгізілмегеніңіз немесе тізімнен алынып тасталғаныңыз, сондай-ақ тізімдегі сіз туралы деректерде жаңсақтықтар жіберілгені үшін шағым жасауға құқылысыз.

Тізімдерге түзетулер енгізу қажеттігі туралы өтініштерді учаскелік сайлау комиссиясы өтініш келіп түскен күні қарайды.

Сайлаушылар тізімдерін ұсыну мен сайлау күні арасындағы кезеңде сіз өзіңіздің болу орныңызды ауыстырған кезде өзіңіздің тіркелген жеріңіз бойынша учаскелік сайлау комиссиясына жүгінесіз, ол жерде төлқұжатты немесе жеке куәлікті берген кезде учаскелік сайлау комиссиясы дауыс беру құқығын беретін есептен шығару куәлігін табыс етеді. Бұл ретте сайлаушылар тізіміне тиісті белгі қойылады.

Есептен шығару куәлігі бір елдімекеннің шегіндегі басқа сайлау округінде немесе басқа сайлау учаскесінде дауыс беруге қатысқысы келетін сайлаушыларға берілмейді.

Есептен шығару куәліктерін беру дауыс беру күні алдындағы күнгі жергілікті уақыт бойынша 18 сағатта аяқталады.

Дауыс беретін күні дауыс беру құқығын беретін есептен шығару куәлігін көрсеткен кезде учаскелік сайлау комиссиясы сізді келген орныңыз бойынша сайлау учаскесіндегі сайлаушылар тізіміне енгізеді.

САЙЛАУ КҮНІ

Дауыс беру сайлау күні, сайлау учаскесіндегі дауыс беруге арналған үй-жайда жергілікті уақыт бойынша сағат жетіден жиырмаға дейін өткізіледі.

Сайлаушы өзі дауыс береді. Сайлауда дауыс құқығын басқа біреуге беруге және сол сияқты басқа адам үшін дауыс беруге жол берілмейді.

Дауыс беруге арналған бюллетеньдер сізге сайлаушылар тізімінің негізінде Қазақстан Республикасы азаматының төлқұжатын немесе жеке куәлігіңізді көрсеткен кезде беріледі.

Сіз сайлаушылар тізімінде бюллетеньдерді алғандығыңыз туралы кол қоясыз.

Сайлау бюллетеньдерін сайлаушы жасырын дауыс беруге арналған кабинада толтырады. Оларды толтыру кезінде кабинаға сізден басқа кімнің болса да, кіріп тұруына тыйым салынады.

Егер сіздің бюллетеньдерді өз бетіңізше толтыруға мүмкіндігіңіз болмаған жағдайда, өзіңіз сенетін адамның көмегін пайдалануға құқылысыз, оның аты-жөні дауыс бергеннен кейін сайлаушылардың тізіміне тіркеліп, тұсына сіздің бюллетень алғандығыңыз туралы қолыңыз қойылады. Бұл санатқа мына адамдар кірмейді: сайлау комиссиясының мүшесі; жергілікті өкілді немесе атқарушы органның лауазымды адамы; кандидаттың немесе саяси партияның сенім білдірілген адамы; бұқаралық ақпарат құралдарының өкілі – журналист; тиісті сайлау комиссиясында тіркелген байқаушы.

Егер сіз: денсаулығыңыздың жай-күйі бойынша; науқас отбасы мүшесін күту себебі бойынша; сайлау учаскелері құрылмаған шалғайдағы және қатынасу қиын аудандарда болып, дауыс беру үшін келе алмайтын болсаңыз, сайлау күні жергілікті уақыт бойынша сағат он екіден кешіктірмей, учаскелік сайлау комиссиясына өзіңіз болатын жерде дауыс беруді ұйымдастыру туралы жазбаша өтінішпен жүгінуге құқылысыз. Учаскелік сайлау комиссиясы сіздің болатын жеріңіз бойынша дауыс беруді ұйымдастыруға тиіс.

ҚАЖЕТТІ АҚПАРАТ АЛУҮШІН
ҚАЙДА ЖҮГІНУГЕ БОЛАДЫ?

Барлық үміткерлердің біздің елімізде болып жатқан сайлау процесі туралы ақпаратқа барынша қол жеткізуін қамтамасыз ету үшін Қазақстан Республикасы Орталық сайлау комиссиясы интернет ғаламдық желісінде өзінің сайтынан ашты: www.election.gov.kz

Сайлауды ұйымдастыру мен өткізуге байланысты өздеріңізді қызықтыратын барлық мәселелер бойынша аумақтық, округтік немесе учаскелік сайлау комиссияларына жүгінуіңізге болады.

Егер сіз сайлау туралы заң бұзушылықтар болды деп есептесеңіз, заң бұзушылық жасалған күннен бастап он күннің ішінде жоғары тұрған сайлау комиссияларына, сотқа немесе прокуратура органдарына жүгінуіңізге болады.

- Сайлау алдындағы үгіттің аяқталуы: 18 наурыз 2023 жыл, сағат 00.00.
- Сайлау күні және оның қарсаңындағы күні кез келген сайлау алдындағы үгіт-насихатқа тыйым салынады
- Бұрын сайлау комиссияларының үй-жайларынан және дауыс беруге арналған үй-жайлардан тыс ілінген баспа үгіт материалдары бұрынғы орындарда сақталуы мүмкін.
- Интернет желісінде бұрын орналастырылған үгіт материалдарын бұрынғы орындарында қалдыруға болады. Бұрын орналастырылған материалдарды интернет-ресурстардың басты беттеріне шығаруға жол берілмейді.
- Сайлау алдындағы үгіт мерзімдерін, тәртібі мен шарттарын бұзғаны үшін құқықтық жауапкершілік көзделген, ал кандидаттарға қатысты тіркеудің күші жойылғанға дейін қарастырылған.

УЧАСКЕДЕ ДАУЫС БЕРУ ТӘРТІБІ

Әрбір сайлаушы өзі дауыс береді

Өзіңізбен бірге жеке басыңызды куәландыратын құжат болуы тиіс

Дауыс беруге арналған бюллетень сайлаушыға сайлаушылар тізімдері негізінде сайлаушының жеке басын куәландыратын құжатты көрсетуі бойынша беріледі

Сайлаушы тізімде бюллетенді алғандығы туралы қол қояды

Бюллетенді дауыс беруші жасырын дауыс беруге арналған кабинада толтырады

Сайлаушы өзі дауыс беретін кандидат тегінің немесе саяси партия атауының оң жағындағы бос шаршыға не «Бөріне қарсымын» деген жолдың оң жағында орналасқан шаршыға кез келген белгі қояды

Бюллетенге қарымдашпен белгі қояға, сондай-ақ оған қандай да болсын түзету енгізуге жол берілмейді

Егер сайлаушы бюллетенді өз бетінше толтыруға мүмкіндігі болмаған жағдайда өзі сенетін адамның көмегін пайдалануға құқылы және оның тегі дауыс бергеннен кейін сайлаушылардың тізіміне сайлаушының бюллетень алғандығы жөніндегі қолының тұсына енгізіледі.

Мыналар ондай адам бола алмайды:

1. сайлау комиссиясының мүшесі
2. жергілікті өкілді немесе атқарушы органның лауазымды адамы
3. журналист - БАҚ өкілі
4. тиісті сайлау комиссиясында тіркелген байқаушы

Жекелеген сайлаушылар дауыс беруге келе алмаған жағдайда:

- денсаулық жағдайына
- отбасының сырқат мүшесіне күтім жасауына
- сайлау учаскелері құрылмаған шалғайдағы және қатынасу қиын аудандарда болуына байланысты

Учаскелік сайлау комиссиясы сайлаушылардың 19 наурыздағы жергілікті уақыт бойынша сағат он екіден кешіктірмей беріле алатын жазбаша өтініші бойынша олардың тұрған жерінде дауыс беруді ұйымдастыруға тиіс

Толтырылған бюллетенді сайлаушы дауыс беруге арналған жәшікке салады

ШЕШІМ

СОҢҒЫ ҚОҢЫРАУ
ҚАШАН СОҒЫЛАДЫ?

Биыл еліміз бойынша оқу жылы 25 мамырда емес, 31 мамырда аяқталады. Мектептерде соңғы қоңырау 1 маусымда соғылады. Осыған орай, оқу жылының мерзімі екі аптаға ұзартылып, оқушылардың демалысы қысқаратын болды.

Міне, жақында ғана осындай шешім шыққан еді. Дегенмен, қоғамда соңғы қоңырау мәселесі тағы да көтеріліп жатыр. Осыған орай, Оқу-ағарту министрі Ғани Бейсембаев мектепте өткізілетін соңғы қоңырау дәстүріне қатысты түсінік берді.

«25 мамырдағы соңғы қоңырауды қайтару туралы біраз ата-ана айтып жатыр. Шешімді қабылдау және оны осы жылы бірден өзгерту оңай емес. Бұл оқу жоспарына, мұғалімдердің сағатына және жоспарланған білім беру материалдарына әсер етеді. Осыған дейін қабылданған шешім биыл жүзеге асырылады», – деп Ғани Бейсембаев нақты шешімді айтты. Министр соңғы қоңырау өткізу туралы бұйрықты оқу қауымдастығы мен ата-аналарды жинап, қайта қарауды тапсырып отыр.

БЕЙНЕБАҚЫЛАУ

ҚАУІПСІЗДІК ЖҮЙЕЛЕРІНІҢ ЖҰМЫСЫ

1 сәуірге дейін мектептерді тиісті қауіпсіздік жүйелерімен жабдықтау жұмыстары аяқталуға тиіс.

Еліміздің барлық өңірі, сонымен қатар Алматы қаласы осы жылдың 1 сәуіріне дейін мектептерді тиісті қауіпсіздік жүйелерімен жабдықтау жұмыстарын аяқтауы қажет. Бұл ретте мектептердегі полицияның жедел басқару орталықтарына шығатын бейнебақылау, мамандандырылған күзет және дабыл кнопкаларымен қамтамасыз етілу сияқты жұмыстар түгел аяқталуға тиіс.

Үкімет отырысында Әлихан Смайылов Оқу-ағарту министрлігіне мүдделі мемлекеттік органдармен бірлесіп, 3 күн мерзімде Үкіметке Балаларды қорғау жөніндегі кешенді жоспардың пысықталған жобасын енгізуге қатысты тапсырма беріп отыр. Онда Оқу-ағарту, Ішкі істер, Төтенше жағдайлар министрліктері білім беру ұйымдарында қауіпсіздік талаптарының қатаң сақталуына сапалы мониторинг жүргізіп, Цифрлық даму министрліктері мен әкімдіктер 15 наурызға дейін Оқу процесін цифрландыру жөніндегі Жол

картасын қабылдауы керек. Сонымен қатар, оқу материалдарын цифрлық форматқа көшіру, мектептерді интерактивті жабдықтармен қамтамасыз ету, заманауи білім беру технологияларын енгізу туралы да тапсырма берілді.

ҰБТ

ТАЛАПКЕР ТАЛАПТЫ ЕСКЕРУГЕ МІНДЕТТІ

Мемлекет басшысы өз Жолдауында «Отандық жоғары оқу орындарының білім сапасы артқан сайын ондағы оқу ақысы да өсе түседі. Сондықтан мемлекет ұлттық бірыңғай тестілеудің нәтижесіне және басқа да көрсеткіштерге байланысты білім беру гранттарын әртүрлі деңгейде бөлуді жоспарлап отыр. Білімді және бірнеше тіл меңгерген ұрпақ болашаққа нық қадам басады. Біздің күшіміз – жастардың білімінде», – деп жастардың оқып, білім алуына барынша жағдай жасап жатқанын жеткізді.

Өттең-айы, осы ұлттық бірыңғай тестілеудің қолданысқа енгеніне жиырма жылға жуықтаса да, бұл сынаққа кейбір жастарымыз әлі де жауапсыздықпен қарайды. Мәселен, қаңтар айында өткен ҰБТ-да 98 адам ереже бұзып, аудиториядан шығарылды. Осы уақытқа дейін ішке алып кіруге болмайтын заттар туралы сан мәрте қайталанып айтылса да, тіпті тізімі берілгеніне қарамай, биыл 62 адам тыйым салынған заттарды кіргізбекші болған. Нәтижесінде олар да ҰБТ тапсыру мүмкіндігінен айырылып отыр.

Аталмыш тестілеу сынағы «1 компьютер – 2 камера – 1 тестіленуші» қағидасымен

ұйымдастырылып, тест қосынында негізгі камерадан басқа, тестіленушінің дыбысы мен қозғалысын жазу үшін алдыңғы веб-камера орнатылған. Мұндай фронталды веб-камера талапкердің жеке басын сәйкестендіріп, ҰБТ кезінде бөгде адамдардың кіруін болдырмау үшін қажет.

Сондай-ақ, бұл қағидат емтихан тапсыру барысына бақылау жүргізу және тестілеудің ашықтығын қамтамасыз ету үшін де қажет. Қабылданған шаралардың көмегінің арқасында қаңтардағы ҰБТ-да бөгде адамдарды кіргізу фактісі тіркелген жоқ.

Әзірлеген Рая ЕСКЕНДІР.

ӘЛЕУМЕТ

АҒА МЕН ІНІ

Мені анам 47 жасында тууға тәуекел етіпті. Бірақ туыт үстінде қайтыс болыпты. Сондықтан анамды ешқашан көрген емеспін. Ал әкем туралы мүлдем ештеңе білмеймін. Ағайын-туысқа керегім болмапты. Тек 22 жастағы ағам ғана бауырына басып, баға бастапты.

Оған ешкім де қолұшын созбаған. Ол кез келген жұмыстан қашпаған, қолынан келгеннің бәрін істей берген. Сөйте жүріп менің тәрбиемді де ұмытпады. Бірде балабақшада өтетін «ертеңгілікке» өз қолымен костюм тігіп бергені бар. Біз балабақшаға үнемі кешігіп жүретінбіз. Сосын мектепке де ылғи кешігіп баратынбыз.

Біз бірге, екеулеп, қысқа қияр, қызанақ жабатынымыз да есімде. Ол мені ешқашан жалғыз қалдырмайтын. Түнде қорықсам, жанымға келіп жантайып, қолымнан қатты қысып ұстап жататын.

Қыстыгүні біздің қалада қатты аяз болғанда, екеуіміз кішкентай күрке жасап алып, ағам сонда ыстық шай мен тәтті тосап әкелетін де, маған рождество туралы қызықты әңгімелер оқып беретін.

Мектепте сыныптастарыммен де, мұғалімдеріммен де тіл табыса алмай қала беруші едім. Ондайда ағам ылғи мені жақтап шыға келетін. Бірде ол мені бір топ баланың шеттетіп, намысыма тиетінін естігенде, сол балалардың ата-аналарымен «қырқысып», бәрін орнына қойғаны соншалық, содан кейін ешбір жан бетіме қарап бір сөз айтпайтын болды. Ағам сабағыма ылғи көмектесетін, бірақ нашар бағаларым үшін ешқашан ұрысқан емес.

16 жасымда темекі шегуді бастадым. Әрине, ағам сөйлейтін шығар деп қорыққаным рас. Бірақ ол бар болғаны «бұл сенің өмірің және шешім де өзіңдікі» деді. Ең алғаш үйге мас болып келгенімде де бір сөз айтпай, ертеңгі таңғы ас дайындап, алдыма қойып жатып «бүгін

үйде болғаның дұрыс, тынығып алғын» деді қамқор үнмен.

Мен ағам тұрғанда ештеңеге алаңсыз болдым. Қандай мәселе туындамасын, бірден ағамға келіп айтатынмын. Себебі, оң шешімі болатынына әркез сенімді едім. Ағам – мен үшін ата-ана да, ең сенімді дос та, сырымды сақтай алатын күнделік те.

Мен қазір 19-дамын. Бірақ ағам мені әлі де бұрынғыдай «кішкентай» деп еркелетеді. Өзі жақында ғана үйленді. Ал бүгін жеңгемнің құрсақ көтергенін естідім. Мен де ең керемет аға болғым келеді!

Аударған
Нұржамал ӘЛІШЕВА.

СУИЦИД

туралы психологиялық диалог

Алматы қаласының Қылмыстық атқару жүйесі департаментіне қарасты №11 мекемесінде тәрбие жұмысын нығайту мақсатында кәмілетке толмаған жазасын өтеушілерге психологиялық тренинг өткізілді.

Мекеме психологі, әділет капитаны А.Искакованың ұйымдастыруымен өткен іс-шараға «Девиантты балалармен жұмыс жөніндегі бағдарламаның» жетекші психологі А.Байыздрахманова мен Алматы студенттері келді. Жалпы, бас бостандығынан айырылған жасөспірімдерді бостандықта жүрген өзі құралпы жастардың да көзбен көргені дұрыс деп ойлаймыз. Психолог-маман сотталған балалармен қиялмен жұмыс істеуге көмектесетін «Күміс техникасы» және девиантты мінез-құлыққа бейімділікті зерделеуге бағытталған «Бүркіт» сауалнамасы бойынша психологиялық жұмыстар жүргізді. Балалар колониясының жасөспірімдері іс-шараға ынтамен қатысты.

– *Іс-шараның мақсаты – жастар арасында құқық бұзушылықтың алдын алу бойынша сотталғандармен психологиялық жұмыс жүргізу, күйзеліске берілмеу жолдарын көрсету, жастар арасында өзара қарым-қатынас мәдениетін дамытуға дәнекер болу. Мұндай кездесулер жасөспірімдердің қайтадан қылмыстық жолға түспеуіне және қандай жағдайда да өздерін ұстай білуге, өз-өзіне деген сенімділігін оятуға, алдағы*

күндерден үміт үзбеуге көмектеседі деп ойлаймын, – дейді №11 мекеме психологі, әділет капитаны А. Искакова.

Түзеу мекемелерінде, оның ішінде қылмысқа барған балалар колониясында жұмыс істеу оңай емес. Бұл мекемелерде көп күш психолог-мамандарға түсетіні сондықтан. Жуырда осы №11 мекемесінде жеке құрам арасында психолог, әділет капитаны Дана Әбдібаева «Суицид» туралы психологиялық видеоролик ұсынып, екі тарап арасында диалог орнады.

Латын тілінен аударғанда «суицид» сөзі «өзін-өзі өлтіру» деген мағына береді. Осы саланы зерттеп жүрген мамандардың пікірінше, дүние жүзінде әрбір 20 секунд сайын бір адам өз-өзіне қол жұмсайды екен. Статистикаға сүйенсек, соның ішінде, ең өкініштісі – 8 мыңнан астамы қазақстандықтар екен. Бұл біздің ел бойынша сағат сайын бір адам өз еркімен өмірмен қоштасады деген сөз. Суицидтің алдын алу үшін аталған мекеменің жеке құрам қызметкерлеріне психолог-маман адамдармен, оның ішінде әлі де ойы, көзқарасы беки қоймаған жасөспірімдермен қарым-қатынаста ең бірінші кезекте не нәрсеге мән беру, қандай қадамдар жасау керектігі туралы жан-жақты әңгімеледі.

Нұр ЖАМАЛ.

БРИФИНГ

ҰЛЫҚ МЕРЕКЕ

тарихы әріде жатыр

Өңірлік коммуникациялар қызметі алаңында әл-Фараби атындағы ҚазҰУ профессоры, этнограф Тәттігүл Қартаеваның қатысуымен брифинг өтті.

Гүлжанат СЕМБАЕВА

«Наурыз – түркі халықтарында Жаңа жылдың келгенін білдіретін дәстүрлі мереке. Ежелден бері тойланып келе жатқанын тарихи жазба және ауызша деректер дәлелдейді. Бұл мейрамға қатысты тарихи деректер жеткілікті, оның ішінде көптеген жазба дерек бар. Атақты шығыстанушы ғалым Омар Хайямның 1157 жылы шыққан «Наурызنامه» қолжазбасы бар. Ол өзінің қолжазбасында Селжұқ сұлтан-дәулетінің обсерваторияның маңыздылығын түсіндірді. Ол астрологтармен бірге күн мен түннің теңелуі құбылысын, күн тоқырауын және аспан әлеміндегі денелердің қозғалысын зерттеді. Оның қолжазбасы шығыс күнтізбесін түсіндіру және негіздеу үшін жазылған», – деп бөлісті Т.Қартаева

Аталған қолжазбаның нұсқасы Берлин мемлекеттік кітапханасында сақтаулы. Екінші бөлімі

Лондондағы Ұлттық мұражайда сақталған. Сондай-ақ, этнографтың айтуынша, маңызды тарихи деректердің қатарында Махмұд Қашқаридің «Түрік тілінің сөздігі», «Бабырنامه» жазбасы, Мәшһүр Жүсіп Көпейұлы, Абай Құнанбаев, Мұхтар Әуезов, т.б. еңбектері бар. Бұл шығармалардың әрқайсысы сол күндердегі Наурыз мерекесін тойлау кезіндегі салт-дәстүрлер мен әдет-ғұрыптар туралы нақты түсінік береді. Наурыз мейрамы туралы маңызды мәліметтерді Алаш зиялыларының жазбаларында да кездестіруге болады. Мәселен, 1913 жылы наурызда шыққан «Қазақ» газетінің алғашқы саны осы мерекеге арналды.

«Газет шыққан кезеңде, яғни

1913–1918 жылдар аралығында наурыздың 9-ынан бастап Наурыз мерекесін құттықтауға арналды. Ол кезде Юлиан күнтізбесі қолданылды. 1918 жылы Григориан күнтізбесі енгізіліп, ескі күнтізбе мен жаңа күнтізбенің айырмашылығы 13 күн, ал жаңа дата 22 наурызға сәйкес келді. Яғни күн мен түннің теңелуі, ауысу уақыты 21 наурыздан 22 наурызға тұспа-тұс», – деп түсіндірді спикер.

Ғасырлар бойы Наурыз мейрамындағы салт-дәстүрлер мен әдет-ғұрыптар өзгерді, кейбіреулері жоғалды. Бүгінгі күнге келетін болсақ, олар еліміздің аймақтарында ерекшеленеді. Бұған ең алдымен жергілікті климат, ауыл шаруашылығы және т.б. сияқты факторлар ықпал етеді. Осындай дәстүрлердің ішінде «Көрісу» ырымына ерекше мән беріледі.

«Қазақ халқы Наурыз мерекесін өзінің дәстүрлі өмір салтына бейімдеген. Мысалы, «Көрісу» ырымы. Бұл қазақ халқына ғана тән, Наурыз мейрамын тойлау аясында орындалатын ғұрыптық іс-шара», – деді ол.

Дәстүр мен әдет-ғұрыптардан бөлек, ерекшелік дәстүрлі мерекелік дастархан – Наурыз-көженің дайындалу тәсілінде де байқалады. Бұған ата-бабаларымыздың көшпелі өмір салты да ықпал етті.

Биыл Алматыда «Наурыз мейрамын» тойлау 14 наурызда «Көрісу» салтымен басталды.

МҮФТИЯТ

БАС МҮФТИ

Оразаға орай кәсіпкерлерге үндеу жасады

Қазақстан Мұсылмандары Діни басқармасының ресми сайты хабарлағандай, басқарма төрағасы, Бас мүфти Наурызбай қажы Тағанұлы оразаға орай БАҚ өкілдерінің қатысуымен өткен баспасөз мәслихатында кәсіпкерлерге үндеу жасады.

«Кәсіпкер азаматтарды, сауда орталықтарының басшыларын қасиетті айдың құрметі үшін халқымыздың тұрмыс жағдайын ескеріп, әлеуметтік маңызы бар тауарлар мен азық-түлік бағасын мүмкіндігінше 10 пайызға дейін төмендетіп, жеңілдік жасауға үндеймін. Жақсы амалдарыңыз өздеріңізге еселеп жақсылық болып қайтатынында күмән жоқ. Мұндайда халқымыз: «Қайырымдылық жасасаң – қайырын өзің көресің» демей ме?! Пайғамбарымыз Мұхаммед (оған Алланың салауаты мен сәлемі болсын): «Кімде-кім бауырының қажетін өтесе, Алла оның қажетінде болады.

Кімде-кім мұсылманның бір қайғысын сейілтсе, Алла оның қайғы-қасіреттерінің бірін сейілтеді», – деген.

Осы сәтті пайдаланып, барша қауымға қасиетті Рамазан айында арақ-шарап ішілмесе және дүкендерде сатылмаса, мүмкіндігінше құдайы астар кешкі ауызашар уақытында өткізілсе деген тілегімді жеткіземін. Алла Тағала Рамазанның құрметі үшін жасаған жақсы ісіміздің себебімен баршамызды жақсылыққа келеттпей», – деді Наурызбай қажы Тағанұлы.

«АҚШАМ-АҚПАРАТ».

ҰЛТТЫҚ ҚҰНДЫЛЫҚТАР

ДОМБЫРА – ҚАЗАҚТЫҢ РУХЫ

Ақын Қадыр Мырза-Әлі «Нағыз қазақ қазақ емес, нағыз қазақ – домбыра» деген болатын. Дана халқымыздың ұлы құндылығын дәріптеу аса маңызды. Өз жұртының жауһар мұраларын ұмытпаған елдің болашағы жарқын.

Жаһандану заманында барынша салт-дәстүр, наным-сенім, музыка мен өнерімізді сақтай білген жөн. Неғұрлым алтын дінгектен ажырамасақ, соғұрлым дәрежеміз үстем болатыны айқын.

ЖАУҒАР ЖӘДІГЕР

Әр елдің өзіндік дәстүр жазғастығы бар. Соған сай дүниетанымы қалыптасқан. Осы күні таңданып айтып жүрген әндер мен түрлі аспаптар белгілі бір ұлтқа тиесілі. Бірақ елтілер оны әлемнің жақұтына балап, өнер айдынына ендіріп жіберген.

Дүниеде аспаптан көп нәрсе жоқ. Әркімдікі әртүрлі хәм айрықша. Алысқа ұзамай-ақ, туыстас өзбекті айтсақ, керней, сырнай ойға оралады. Гитара, пианиноны айтқанда, испандықтар, итальяндықтар, француздар еске сарт ете қалады. Құдды бір барлық сезім атаулы сол жақтан шыққан сияқты. Шетелдіктер дәріптеудің қыр-сырын әбден игерген. Соның арқасында әлемге ортақ құндылық етіп алған. Елде «Қазаншының өз еркі, қай-

дан құлақ шығарса» деген сөз ұшырасады. Осы бір ауыз сөз жоғарыдағы ойларды түйіндеп тұр.

КСРО кезеңі ұлттық құндылықты аса дәріптетпеді. Қазақтың өзіне тән жәдігерін шеттетті. Тоталитарлық жүйе қанша бұғау салса да, елдің жадынан өшіре алмады. Туыстас түркі халқының бір-бірімен байланысын қатайтпауға тырысты. Егер қатайтар болса, бірлесіп дәстүр-салтын, әдет-ғұрпын жаңғыртып аларын ұқты. Осының бәрін егжей-тегжейлі ұйымдастырған зұлмат кезеңнен де өте білдік.

Көшпелілер мәдениеті өте мығым. Әрбір өнеге-өсиетті ауызша дарытқан. Этно-фольклорлық ұғымдар атадан балаға беріліп отырған. Күйдің құдіреті айрықша болған. Өздері жасап отырған жер-су атауы, ата-баба

аманаты ұмытылмады, батырлар жырын жатқа соққан ұрпақтар сабақтастығы үзілмеді. Соның нәтижесінде бүгінгі қоғам бұрынғыдан сусындап, өркендеп келеді.

ӨНЕР –

ШЕКАРАСЫЗ ӘЛЕМ

Ұлы далада беймәлім құпия бөгіп жатыр. Қанша ғасырдан бері оқтын-оқтын зерттеулер жалғасуда. Бірақ тылсым сырды толық ашуға бірашама уақыт керек сияқты.

Өз уақытында Ұлы дала төсіне сапарлаған жиһанкездер көп келген. XVI-XVII Вильгельм де Рубрук, Плано Карпини, одан бергі Адольф Янушкевич сынды саяхаттаушылар қазақтың жәдігерлеріне көз тіккен. Еуропа жиһанкездері бала тәрбиесінде, ұлттық рухын көтеруде қара домбыраның қасиетін байқаған. Поляк, неміс сапарлаушылары осы төңіректегі жазбаларды еуропалықтарға жеткізген көрінеді. Этнограф әрі композитор Александр Затаевич «Қазақ халқының 1000 әні» музыкалық-этнографиялық жинағын шығарды. Осындай этно-мәдениетті өркендету әлі жалғасып келеді.

Көптен бері қазақы мұра көмескіленгендей көрініп еді. Тыңдарман талғамы да өзгергені анық. Ел арасында «Өнер көзі – халықта» дейтін ұлағатты сөз қалған. Материалдық дүние алға өрлеп тұрған тұста ата дәстүрді жаңғырту үлкен парыз. Оны ұрпақтан-ұрпаққа аманаттау ләзім.

Олжас ЖОЛДЫБАЙ.

АНИМАЦИЯ

ҚҰРМАНҒАЗЫ КҮЙЛЕРІ – «ДАЛА ШЫРҚАУЫНДА»

Қазақстанның тұкпір-тұкпірінен жиналған жас және дарынды суретшілер тобы тарихи маңызы бар «Дала шырқауы» атты дебюттік жобаны көрермен назарына ұсынбақшы.

Мультсериал ең танымал қазақ күйшісі Құрманғазы күйлерінің тарихын баяндайды. Атап айтқанда, сериал әйгілі күйшінің өмірінде із қалдырған оқиғаларды – қазақ халқының XIX ғасырдағы өз жерін қорғау әрекеті мен оның Ресей отаршылдарынан көрген азабын баяндайды.

Қазақстандық анимацияны жаңа деңгейге көтеруді мақсат еткен Tasqyn Studio жасампаздары: «Біз халқымыздың мәдени мұрасын қалың жұртшылыққа танытып, талғампаз қазақ көрермендерімен қатар барлық ұлттар мен әр жастағы көрермендер арасында қазақ мәдени-этникалық мұрамызға деген қызығушы-

лықты оятқымыз келеді», – дейді.

Жобаның ерекшеліктеріне тоқталсақ, сериалдағы күйлерді күйші Абылай Тілепберген тартады. Ал сценарий нақты тарихи оқиғалар мен мифтік аңыздардың негізінде жасалған. Жалпы, анимациялық сериалдың бірінші маусымы 13 бөлімнен тұрады. Әр эпизод 40 минутты құрайды. Бірінші бөлімнің көрсетілімі 16 наурызда Tasqyn студиясының Youtube арнасында жарыққа шығады. Ал тизерді Instagram парақшасынан тамашалауға болады. Туындының тұсаукесерін жіберіп алмаңыздар!

Ақтолық ТҰРЛЫҒАЗЫ.

ALMATY BIKE

ДЕНСАУЛЫҚ КЕПІЛІ

Алматы – еліміз бойынша велосипед қолданушылары бойынша бірінші орында

Көктем шуақты мезгіл. Әсіресе, велокөлікті қолданушылар емін-еркін қатынас жасайды. Соңғы уақыттары қалада велосипед тебушілер саны артуда. Бұл өте қуантарлық жағдай.

Қазір барша әлемде велосипедті пайдаланатындардың қатары көбейген. Тіпті, ең тиімді құрал десек, шатаспаймыз. Әсіресе, үлкен мегаполистерде қажетіңізге жарайды. Баратын жеріңізге еш кептеліссіз, жылдам жетуге мүмкіндік береді. Бұл үшін артық күш жұмсамайсыз. Аталған экологиялық көлік құралы сіздің жеке мүлкіңіз болса, тіпті де керемет.

«Almaty bike» жобасы Алматыда алғаш рет «Самұрық Қазына» АҚ-мен бірлесіп орнатылған болатын. Оның кәдесін тұрғындар көруде. Осы ойды терең ұнғып, халыққа жарамды тұсын төменде егжей-тегжейлі сөз етеміз.

ШЕТЕЛ ТӘЖІРИБЕСІ

Бүгінде Жапония, Оңтүстік Корея, Қытай сияқты Шығыс-Азия мемлекеттері қоғамдық көлікті былай қойып, осыған ауысқан. Мұнда уақыт үнемделеді, қоршаған ортаға зиянсыз әрі денсаулыққа пайдалы. Жаһан жұртшылығы бұны әлдеқашан білген.

Бұл – дүние жүзіндегі қоғамдық көлік, машинадан бас тартқан Сингапур, Малайзия, Токио, Пекин, Шанхай сынды мегаполистер мен елдердің озық тәжірибесі. Мінеки, бұл үрдіс біртіндеп елімізге қарай ойысқандай.

Алматы – еліміз бойынша велосипед қолданушылары бойынша бірінші орындағы шаһар. Бізде бейресми дерек бойынша, 3 миллионға жуық адам ғұмыр кешеді. Соңғы уақыттары қоғамдық маршруттар орнын гидроскутер, электрсамокаттар алмастыруда. Бұл тұрғындарға ең қолайлы, ең жеңіл, ең ыңғайлы қатынас тетігі болып тұр. Сондай-ақ, «Өзім», «Алматы байк», т.б. қосымшалардан өзіңізге қажетті транспорттық құралдарды қолдана аласыз. Бұл да үлкен мүмкіншілік деп ұғамыз.

ТИІМДІ ҚАТЫНАС
ҚҰРАЛЫ

Осы күні бәріміз қоғамдық және жеке көлікке әбден бой үйреттік. Артық кадам жасағымыз келмейді. Баратын жерге тез жеткіміз келеді. Айтылған уақытта дәл сонда болсақ дейміз. Алайда, қанша асығып-үсігіп жүрсек те, олай болмай жатады. Себебі, қалада кептеліс өте көп. Көлік-

тердің түр-түрі самсап жүр. Олардың түтіні айналаны ластап барады. Күн суық мезгілде машинамен жүрген дұрыс шығар, алайда күн жылына бастағанда көлік құралын өзгерткен жөн болады.

Велосипед – тиімді қатынас құралы. Оны баршамыз білсек те, елемейміз. Жұмысқа да бірен-саран кісі тебеді. Шын мәнінде, ең ыңғайлы әрі денсаулыққа пайдалысы өте зор.

ТИІМДІЛІГІ:

- Қан айналым жақсарайды.
- Аяққа пайдалы.
- Денеңіз шынығады.
- Экоқұрал.

Оңай дүние жарға жығады. Бәріміз көлікпен қатынағанымыз жеңіл шығар, алайда салдары ауыр. Велоспортқа көңіл бөлсек, барлық нәрсеге пайдалы болады. Ауа ластанбайды. Қалтаныздан жанар-жағармайға қаржы жұмсалмайды. Бел, буын, омыртқа ауруына душар етпейді. Қайта тәніңіздің бұлшық еттері шынығады. Бойыңыздағы қан айналым жүйесін бір қалыпқа түсіруге де осы көліктің септігі көп. Ең негізгісі, ауа райын нашарлатпайды. Осындай артықшылықтар салауатты өмір салтының жарқын көрінісі іспетті.

Ел арасында желдей жүйткіген велосипедке қазақша балама да бар. Яғни «шайтанарба» дейді. Аты сәл оғаштау болуы мүмкін. Бірақ берер пайдасы зор. Мұны айдағанда дене мүшесіңіздің барлығы қозғалысқа түседі.

Велосипед жас талғамайды. Кім айдағысы келеді, сол қолдана алады. Қалада жастар шоғыры көп. Көбіне студенттер, жеткізу қызметіндегілер тіпті, егде жастағылар да пайдаланып жүр. Демек, велосипедті сенімді серігі еткендер қатары артып барады. Бұл жақсы үрдіс. Жоғарыда шетел тәжірибесін текке айтпадық. Алдағы уақытта тиімді көлік құралына баршамыз бет бұрып қалармыз.

Денсаулыққа ең пайдалы спорттың қатарына велоспортты қосар едік. Өрбіріміз спортшы болу шарт емес. Дейтұрғанмен, спортқа жақын болғанымыз абзал.

БҰҚАРАЛЫҚ СПОРТ

Алматыда командалық және ұлттық спорт түрлері бойынша мектеп лигаларының ойындары өтуде.

ҚОЛДАУ АРТТЫ

2023 жылғы 10 наурызда сағат 10.00-ден бастап қаланың жалпы білім беретін мектептерінде ұлттық спорт түрлері бойынша аудандық ойындар басталды.

Сондай-ақ, 11 наурызда, сағат 12.00-де Алматы қаласының жаңадан құрылған мектеп лигалары шеңберінде баскетболдан іріктеу ойыны жоспарлануда.

Алматы қаласының әкімі Е.Досаевтың тапсырмасы бойынша 2023 жылдың қаңтар айында спорт басқармасы бұқаралық спортты дамыту және жастар арасында салауатты өмір салтын насихаттау мақсатында командалық спорт түрлері: шағын футбол, баскетбол және волейбол, сондай-ақ ұлттық спорт түрлері: асық ату, бес асық, арқан тарту, бұқа тарту және қазақ

күресі бойынша мектеп лигаларын құрды.

Ағымдағы жылдың 1 наурызында оқушылар арасында ұлттық спорт түрлері бойынша Наурыз мерекесіне орайластырылған фестиваль басталды. Фестиваль бағдарламасына спорттың 6 түрі (тоғызқұмалақ, асық ату, бес асық, арқан тарту, бұқа тарту, қазақша күрес) бойынша жарыстар кіреді. Спорттық іс-шараға 214 мектептен 7600-ден астам оқушы тартылды. Қазіргі уақытта аудандық деңгейдегі ойындар өтуде. Финалдық кезең 2023 жылдың 21 наурызында «Астана» алаңында өтеді.

ГИМНАСТИКА

ЕКІНШІ РЕТ АЛТЫН АЛДЫ

Спорттық гимнастикадан Қазақстан командасының көшбасшыларының бірі Нариман Құрбанов Әзербайжан астанасы Бакуде әлем кубогы кезеңінің жеңімпазы атанды.

Ұлттық Олимпиадалық комитеттің дерегінше, спортшы гимнастикалық ат жаттығуларында жеңіске жетті. Шешуші жаттығуында ол 15.300 ұпай жинады.

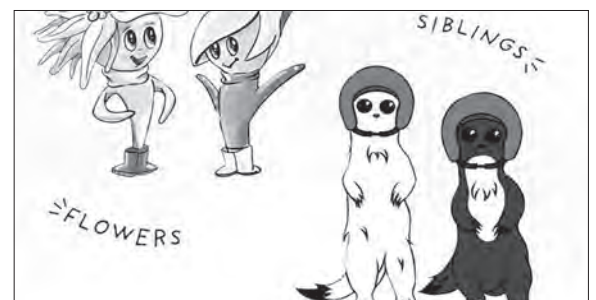
Екінші орын Ирландиядан келген Рис Маккленаганда қалды. Үшінші орында Албаниядан келген ӘКК Матвей Петров аяқтады.

Құрбанов қатарынан әлем Кубогы кезеңінде екінші рет жеңіске жеткенін қосамыз. Ол сәл ертерек Дохада қаласында бірінші болып, үздік атанған еді.

Нақтылай өтейік, жерлесіміздің бұл жолғы жеңісі алтын жүлдеге лайық деп танылды. Осымен екінші мәрте алтын медаль иеленіп отыр. Бұл үлкен жеңіс деп білеміз.

ОЛИМПИАДА

Қысқы Олимпиада ойындары 2026 жылдың 6–22 ақпаны аралығында өтеді деп жоспарланған.

БОЙТҰМАРЛАР ТАҢДАЛДЫ

Милан мен Кортина-д'Ампеццо қалаларында өтетін 2026 жылғы Қысқы Олимпиада ойындарының бойтұмары ақ және қоңыр түсті дулығалы аккіс (ақ тышқан) болмақ.

Оларды Италияның Катанзаро провинциясындағы мектеп оқушылары салған. Аккістің бірі ақ пальтода, екіншісі қоңыр түсті. Содан кейін бойтұмарлар жалпыхалықтық дауыс беру арқылы таңдалды. Қатысушылардың 53%-ы тышқандарға дауыс берді. Екінші орын эдельвейс гүліне бұйырды, деп жазады Inside the Games.

Таңдауға Италияның 81 провинциясы-

нан 681 сынып пен 82 мектептен – барлығы 1600 өтінім қатысты. Италияндық студенттер Олимпиада және Паралимпиада екі кейіпкерге дизайн ұсынысын жіберу арқылы өзінің қиялын пайдалануға және шығармашылық қабілетін көрсетуге шақырылды.

Милан мен Кортина-д'Ампеццодағы Олимпиада ойындары 2026 жылдың 6–22 ақпаны аралығында өтеді деп жоспарланған. Паралимпиада ойындары 6–15 наурыз аралығында өтеді.

Бетті әзірлеген
Олжас МҰРАТБЕКҰЛЫ.

ТҮЙІН:

Әлгінде сөз басында айтқанымыздай, велосипед – өте қажетті құрал. Ең бастысы, денсаулыққа пайдасы зор. Барлық дене қозғалады. Түйіндей келе, велосипед пайдалы әрі экологиялық тиімді көлік болып саналады демекпіз.

МАМАН КЕҢЕСІ

ТУБЕРКУЛЕЗ

ауруы бей-жай жүре беруді көтермейді

Туберкулез дерті де әлемді аландатып отырған тақырып. Сондықтан жылда флюорографиядан өтуге міндеттіміз. Мектеп оқушыларына да мектепте манту салынып жатады. Бұл да аталған аурудың алдын алу жолдарының бірі. Туберкулез және оның белгілері, одан қалай сақтану керектігі туралы Алматы қаласы №18 қалалық емханасының фтизиатр-дәрігері Ұлжан Алтаева пайдалы кеңестерімен бөлісті.

– Фтизиатр қабылдауына қалай жазылуға болады?

– Әрбір емханада фтизиатр дәрігерлер бар: ересек тұрғындарға бөлек, балаларды бақылайтын балалар фтизиатры бөлек. Дәрігердің қабылдауына учаскелік терапевт дәрігері немесе педиатр арқылы жазылуға болады.

– Диагностикалық тексеруден (рентген, УДЗ, КТ) қалай өтуге болады? Мұндай тексеру кімге және қандай жағдайда тағайындалады?

– Тұрғылықты жері бойынша тіркелген емханада әрбір пациент тексеруден өте алады. Мысалы, егер өкпе туберкулезіне күдік болса, пациентке клиникалық және зертханалық зерттеулер жүргізіледі: жалпы қан анализі, жалпы зәр анализі, туберкулез микробактериясына (МТБ) қақырық анализі, рентгенограмма, өкпеге КТ. Егер туберкулездің өкпеден тыс түрлеріне, лимфа түйіндерінің туберкулезіне, плевра туберкулезіне күдік болса, УДЗ өтеді. Егер шолу рентгенограммасында нашар көрінсе немесе күмәнді ошақтар болса, мұндай пациенттерге КТ-ны қосымша тексеру ретінде тағайындаймыз.

– Латентті туберкулез инфекциясы дегеніміз не?

– Латентті туберкулез инфекциясы – туберкулездің клиникалық көріністері мен белгілері жоқ, бірақ адам ағзасында туберкулез инфекциясы болған кездегі дененің жай-күйі. Яғни өкпе, қан, зәр және қақырық анализі таза болғанда, бірақ АТР диагностикалық критерийі (Диаскин сынағы) оң сынақты көрсетсе, ағзада жасырын инфекция бар дегенді білдіреді. Жасырын инфекция басқаларға қауіпті емес, бірақ мұндай науқастарға болашақта туберкулезбен ауырмас үшін профилактикалық ем тағайындаймыз.

– Туберкулез ауруының белгілері қандай?

– Пациентте ұзақ мерзімді жөтел болады, әрі ол бактерияға қарсы препараттармен, симптоматикалық құралдармен емделмейді. Оның үстіне денені әлсіздік басады, адам тез шаршап қала береді, көп терлейді, кейде

3-тен 10 кг-ға дейін салмақ жоғалтады. Қанды немесе қанды шырышты жөтел болуы да мүмкін.

– Ауруды кімдер тез жұқтырады?

– Имунитеті төмен адамдар туберкулезді тез жұқтырады, олар – жиі ауыратын балалар, туберкулезбен ауыратын балалармен байланыста болған және ауру ошағындағы балалар. Ілеспе аурулары бар балалар мен ересектерге де қауіпті. Иммуносупрессивті терапия алатын, гормонға тәуелді науқастар және туберкулезден, коронавирустан емделген науқастар да ауыруы мүмкін.

– Вакцина алған адам туберкулезді жұқтыра ма?

– Туберкулездің алдын алу мақсатында перзентханада сәбиге БЦЖ егіледі және 6 жасында ревакциналау жүргізіледі. Вакцинаның әсері 5 жыл. Егер адамда аурудың факторлары болмаса, туберкулезбен ауырмайды. Бірақ адам ересек жасында созылмалы ауру-

ға шалдықса, зиянды өмір салтын (маскүнемдік, темекі шегу) ұстанса, әрине, тез жұқтырады.

– Туберкулезді қалай анықтауға болады?

– Біріншіден, туберкулез екі әдіспен анықталады: пассивті әдіс және белсенді әдіс. Пассивті әдіс, мысалы, адам ұзақ жөтеліп, бойын әлсіздік жайлап, шамадан тыс терлейтінін, күрт арықтағанын айтып шағымдана, тексеріледі. Науқас туберкулез микробактерияларына қақырық анализін тапсырады. ДДҰ стандарттарына сәйкес, мұндай жағдайларда анықтаудың негізгі әдісі МТБ-да қақырықты талдау болып табылады.

Егер МТБ анықталса, онда диагноз қойылады, науқас диспансерлік есепке алынады және емдеу тағайындалады. Профилактикалық әдіспен, яғни егер адамның шағымдары болмаса, рентген зерттеу нәтижелері бойынша анықтауға болады. Ересектерге арналған профилактикалық әдіс – флюорография, шолу рентгенографиясы, КТ. Балаларға арналған 1 жастан 14 жасқа дейінгі Манту туберкулин диагностикасы. Ал 15 жастан 18 жасқа дейінгі жасөспірімдерге Манту немесе флюорография сынамасын жасауға болады. Негізінен балаларға туберкулин диагностикасы, жасөспірімдерге рентгендік зерттеу тағайындалады.

P.S.

Маман Алматы қаласында туберкулез бойынша ахуал тұрақты екенін атап өтті. Адамдардың бұл кеселмен ауыруы және одан болатын өлім-жітімінің де төмендегенін айтып отыр. Бірақ бұл кесел бейжай қарауды көтермейді. Ауа тамшылары арқылы кез келген уақытта жұғады.

Алматы емханаларында туберкулезді диагностикалау үшін барлық жағдай жасалған. Тиімді және сапалы емдеу үшін де дәрі-дәрмек жеткілікті. Қалғаны – адамдардың өз қолында.

ШҰҒЫЛ КӨМЕК

Денсаулық саласында медициналық авиацияның орны ерекше. Өйткені, ажал аузында, ауыр жағдайда жатқан науқастар тиісті орындарға жедел жеткізілуі үшін әуе арқылы тасымалданады.

МЕДИЦИНАЛЫҚ АВИАЦИЯ

арқылы былтыр 4420 пациентке көмек көрсетілді

ҚР Денсаулық сақтау министрлігінің хабарлауынша, өткен жылы санитариялық авиацияның көмегімен 4420 пациентке, оның ішінде патологиясы бар 1468 балаға, жарақаттанған, жазатайым оқиғаларға ұшыраған және уланған 730 пациентке, акушерлік практикадағы шұғыл жағдайлар бойынша 859 науқасқа, қан айналым жүйесі аурулары бар 560 адамға, жаңа туған 517 бөбекке және өзге де ауруларға шалдыққан 286 сырқатқа медициналық көмек көрсетілді.

2022 жылдың қорытындысы бойынша 5230 медициналық қызмет орындалды, оның ішінде медициналық ұйымдарға 2381 пациент (45%) жеткізілген, 153 күндізгі консультация (3%) өткізілген, 205 операция (4%) жасалып, қашықтан 2491 (48%) медициналық қызмет көрсетілген.

Халыққа консультациялық және жедел медициналық көмек көрсету үшін Астана, Алматы қалаларының республикалық клиникалары мен медициналық ұйымдарынан 251 маман тартылған.

Медициналық авиацияда донорлық ағзалар мен биоматериалдарды тасымалдау да жұмыстары да жүргізіледі. Донорлық ағзаларды алу жөніндегі мамандарды тасымалдау үшін 5 ұшу және 1 биоматериалды тасымалдау орындалды. Бүгінгі күні республика бойынша медициналық авиация тәулігіне 15 рет ұшуды жүзеге асырады.

Былыр медициналық авиация нысаны бойынша медициналық қызметтер көрсету үшін Ұлттық шұғыл медицинаны үйлестіру орталығының диспетчерлік қызметіне 2985 өтінім келіп түскен. Оның 628-інен бас тартылды (метеожағдайлар, техникалық себептер, пациенттің жай-күйінің нашарлауы және т.б.).

Сондай-ақ, медициналық авиация – 2357 (оның ішінде тікұшақпен – 470, ұшақпен – 1887) ұшуды орындады.

Республика шегіндегі медициналық авиация рейстерінен басқа, шетелдердегі медициналық ұйымдарда аса ауыр жағдайда жүрген Қазақстан Республикасының азаматтары мен қандастарды халықаралық тасымалдау да жүзеге асырылады. 2022 жылы шетелдік клиникалардан медициналық авиация отандық медициналық ұйымдарда емін жалғастыру үшін Қазақстан Республикасының 16 азаматын тасымалдады.

Медициналық авиацияның мүддесі үшін былтыр 33 әуе кемесі, атап айтқанда, 20 ұшақ және 13 тікұшақ пайдаланылған. Барлық әуе кемесі ҚР Азаматтық авиация комитетінде сертифицирталған.

ҚР азаматтарына медициналық авиация нысанында шұғыл медициналық көмек көрсету тегін медициналық көмектің кепілдік берілген көлемі шеңберінде жүзеге асырылады.

СӘТТІ ОТА

ТУҒАНЫНА ҮШ КҮН БОЛҒАН СӘБИ

күрделі операциядан өтіп, анасының құшағынан табылды

Алматы қаласындағы Педиатрия және балалар хирургиясы ғылыми орталығының мамандары алғаш рет жаңа туған нәрестедегі бауырдың туа біткен гемангиомасын алып тастау отасын жасады. Бұл – еліміз бойынша бұрын-соңды жасалмаған күрделі операция.

Шарана дүниеге келгенде, бауырының бүкіл оң жақ бөлігін жайлап алған үлкен ісікпен туған. Туғанына үш күн ғана болған сәби тез арада перзентханадан Педиатрия және балалар хирургиясы ғылыми орталығына жеткізілген.

Нәрестеге бес күн бойы консервативтік ем жүргізілді. Іш қуысының ісігі тым үлкен болып, ішкі органдарын қысып тастағандықтан, сәбидің өздігінен демалуы қиындап, жасанды өкпе аппаратында жатты. Аз уақыттың ішінде іштің көлемі 38 см-ден 44 см-ге дейін өсіп кеткен. Осы жағдайларды ескере отырып, орталық мамандары шұғыл түрде операция жасауға шешім қабылдаған.

Бірінші – ангиография. Бауырдың оң жақ артериясының рентген-эндоваскулярлы эмболизациясы. Екінші – лапаротомия, холецистэктомия. Құрсақ қуысын дренаждау. Мұндай ота елімізде бұрын-соңды сағаттан аса жасалған. Қуанышка қарай, сәтті өтті.

Операцияны Педиатрия және балалар хирургиясы ғылыми орталығының білікті дәрігерлері – хирургиялық блоктың жетекшісі Константин Хаиров, рентгенэндоваскулярлы хирург Азиз Оңласынов, неонатальды хирургтар – Қанат Әшірбай мен Шалқар Қасенов, қарқынды терапия блогының жетекшісі Гүлшат Әлімханова, нәрес-

телерге арналған жансақтау бөлімінің меңгерушісі Нұрсұлтан Құрбанбековтен құралған өз ісінің білгір мамандары жасады.

Сәбидің денесіндегі ісіктің салмағы 500 гр болған. Мұндай күрделі отада көп мөлшерде қан кету қаупі жоғары болады. Бірақ білікті дәрігерлер оған да жол бермеді. Сөйтіп, ең кішкентай пациент отадан кейінгі 5-ші күні реанимация бөлімінен неонатология бөліміне, анасының жанына ауыстырылды.

Қарқынды терапия жұмысының арқасында қазіргі уақытта нәрестенің жағдайы жақсы. Альтамир есімді бөбек 12 тәулікте аман-есен үйіне шықты.

АЛҒЫС

ӨМІР ҮШІН КҮРЕС

Алматылық реаниматологтар жүктіліктің өлімге әкелетін асқынуы – HELLP-синдромы бар босанған әйелдің өмірі үшін 14 бойына күн-түн демей күрескен.

Иә, №2 қалалық перинаталдық орталығында дәрігерлер 36 жастағы әйелдің өмірі мен денсаулығын сақтап қалды. Әйел жүктіліктің 36-ші аптасында шұғыл түрде кесарь тілігі жасалған.

Бас дәрігердің орынбасары

Қымбат Абраимованың айтуынша, HELLP-синдромы көптеген ішкі органдардың жеткіліксіздігіне әкеледі, тіпті ана мен шарананың өліміне әкелуі мүмкін.

«Біз кесарь тілігін жасадық, шүкір, әйел салмағы 2,114 грамм бо-

латын ұл туды. Операциядан кейін әйел 14 күн бойы реанимация бөлімінде тәулік бойы бақылауда болды. Онда жаппай гемолизді емдеу, бүйрек, бауыр жеткіліксіздігінің және тромбоздың дамуын болдырмау үшін оған плазмалық алмасу және эритроциттік суспензияны трансфузиялау процедуралары жүргізілді», – дейді Қымбат Абраимов.

Қазір ана сәбимен үйіне шығарылды. Әрине, екі бірдей адамды ажал аузынан алып қалған ақ халатты абзал жандарға деген алғысы шексіз.

**Бетгіз әзірлеген
Нұржамал ӘЛІШЕВА.**

ТОЙ-ДУМАН

КӨКТӨБЕ ТӨРІНДЕ

Қала тұрғындары мен қонақтарына арналған мерекелік концерт өтті

Арайлы Алматы жұртшылығы «Амал» мерекесін, «Көрісу» күнін тойлауды бастап кетті. Алматылықтар көктемнің келуімен бір-бірін құттықтап, «Бір жасыңмен!», «Ақ мол болсын!», «Амал мерекесі құтты болсын!» деген секілді тілектерін жаудырды.

Айнұр
СЕНБАЕВА

— Көрісу — қазақтың ғажап дәстүрлерінің бірі. Ықылым заманнан бері келе жатқан керемет дәстүріміз осы күнге дейін Батыс өңірінде сақталып қалған. Наурыз — сәні мен салтанаты бөлек мереке ғой. Наурызды тойлау бір күнмен шектелмейді. Қардың көбесі сөгіліп, бәйшешек бүршік жарған кездерде көршілес жатқан ауылдың адамдары бір-бірімен көрісіп, құшақтасып, Жаңа жылдың келгенін ерекше қуанышпен қарсы алған. Көрісу дәстүрін жаңғырту мақсатында бүгінгі мереке ұйымдастырылып отыр. Алдағы уақытта Алматыда Көрісу күнін мерекелеуді дәстүрге айналдырмақшымыз. 14–22 наурыз аралығында қаламызда осы Амал мерекесі мен эз-Наурызға арналған түрлі мерекелік, мәдени шаралар өткізілетін болады. Көрісу — Наурыздың бастапқы элементі. Сондықтан мұндай маңызды дәстүрімізді ұмыт қалдыруға болмайды, — деді мерекенің шымылдығын ашқан Алматы қаласы әкімінің орынбасары Арман Қырықбаев.

Алматы қаласы әкімдігінің ұйытқы болуымен ұйымдастырылған мерекелік шарада «Алатау» дәстүрлі өнер театрының әртістері, сондай-ақ Мөлдір Әуелбекова, Айдар Тұрғанбек, «Алашұлы», «Кешью» топтары секілді халықтың көзайымына айналған әншілер өнер көрсетті. Зерлі шапан, оюлы бешпет, құндыз бөрік, аппақ кімешек пен бүрмелі көйлек киген өнер иелері Көктебені ән мен жырға бөледі. Концертке жиналған қауым рухты ән тыңдап, би биледі. Нұрлан Оразалин, Мұрат

Жұрынов, Бауыржан Жакып, Қаракөз Сүлейменова сынды зиялы қауым өкілдері және өнер майталмандары Роза Рымбаева, Тұңғышбай Әл-Тарази, басқа да белгілі адамдар халыққа ақ тілегін білдіріп, Көрісу күнін алматылықтармен бірге атап өтті. Немерелерін жетектеген ақ жаулықты әжелер мен аналар, жастар, үлкен-кішінің барлығының жүзінен қуаныш сезіледі.

«Қырдағы ел ойдағы елмен араласып, Күлімдесіп, көрісіп, құшақтасып» деп ақын Абай жырлағандай, Көрісу дәстүрі — Наурыз тойының бастамасы. Дәл осы күні әсем шаһарымыздың тұрғындары Наурыздың мерекелік лебін сезіну үшін Көктөбеде наурыз көже мен ыстық бауырсақ таратылды. Сондай-ақ, Көктөбедегі аспалы жол тегін болды.

ТАҚЫРЫПҚА ОРАЙ

Нұрайша ЖАҚАНҚЫЗЫ,
зейнеткер:

ЕЛ ІШІ АМАН БОЛСЫН!

Көктөбеде Көрісу мерекесі тойланады дегенді естігенде үйде қарап отыра алмадым. Өйткені, бала кезімізде ата-әжелеріміз осы Амал мерекесін қатты күтіп, ерекше ықыласпен тойлаушы еді. Балалық шағым есіме түсті. «Ұзынның қысқарып, жуанның жіңішкеретін» шағында қазақ халқы бар-жоғын жиып, берекесін тасытып, аузымыз аққа жетті деп қуанушы еді ғой. Алматы қаласы әкімдігінің Көрісу мерекесін осылай кең көлемде ұйымдастырып жатқанына ризашылығымды білдіремін. Көне дәстүрлеріміз жаңғырып жатқаны — жақсылықтың белгісі деп білемін. Жаңа Қазақстандағы жаңа бастамаларымыз ұзағынан болсын!

Суреттерді түсірген Қайрат ҚОНЫСБАЙ.

БИКЕН РИМОВА – 100

Алматы метрополитенінің «Мәскеу» бекетінде Қазақстанның Халық әртісі Бикен Римованың 100 жылдық мерейтойына орай «Өнермен өрілген ғұмыр» атты шығармашылық көрме өтті.

Ақтолықын
ТҮРЛЫҒАЗЫ

Аталмыш іс-шараны ҚР Мәдениет және спорт министрлігінің және Халықаралық «ТҮРКСОЙ» мәдени ұйымының қолдауымен Жетісу облысының Мәдениет, архивтер және құжаттама басқармасына қарасты Б.Римова атындағы Талдықорған драма театры ұйымдастырды.

«Халқымыздың мақтанышына айналған Бикен апамыз да қазақ театрының іргетасын қалаған кешегі Қ. Қуанышбаев, С. Қожамқұловтар секілді туабітті талант болатын. Қазақтың бүкіл болмысын, қалпын бойына сіңіріп, сол арқылы өнерге келген. Бикен апа неге ұлы актриса болды? Өйткені,

ол ең әуелі жақсы адам болатын. Адамның табиғаты таза болмайынша, одан таза өнер шықпайды», — деді театр және кино актері Тұңғышбай Жаманқұлов.

Көрмеде актрисаның сахнада киген костюмдері, өзі тіккен көйлектері мен сөмкелері, пайдаланған жеке заттары мен экспонаттары, медальдары, фотосуреттері қойылды.

«Анам бар өмірін театрға арнады. Бала кезімізден сахнаның артында өстік. Театрды әлі күнге жақсы көреміз, ерекше бағалаймыз. Талантты әртістердің көзін көрдік. Дегенмен,

анамның жолын біздер жалғастырмадық. Мен экономика саласына бет бұрдым. Бүгінгі іс-шараны ұйымдастырып, қолдау білдіргендерге алғысымды білдіремін. Анам өмірде өте тамаша әйел, ана, әже бола білді. Талдықорған драма театрына анамның аты берілгенде қуаныштан жүрегіміз жарылардай болды. Қарап отырсам, театр анамыздың атын әлі күнге жаңғыртып Республикамыздың әр өріне танытып жүр. Бикен Римованың жолын жалғайтын талантты, өнерлі қазақ қыздары көп болсын», — дейді Бикен Римованың қызы Меруерт Құсайынова.

Суретті түсірген Самат ҚҰСАЙЫНОВ.

«ӨНЕРМЕН ӨРІЛГЕН ҒҰМЫР»

60 жылға жуық өмірін өнерге арнаған талантты актриса театр сахнасында 80-ге жуық рөлді сомдаған. Сонымен қатар, ол әдебиет әлемінде де өзіндік қолтаңбасын қалдырды. «Еңлік-Гүлім», «Өнердегі өнегелі өмірлер» атты қос кітаптың авторы.

Шығармашылық көрмеге Бикен Римованың замандастары, сахнадағы әріптестері және театр өнерінің майталмандары мен зиялы қауым өкілдері қонақ болды.

ЕҢБЕК АДАМЫ

«ШАШБАУЛЫМ»

немесе құмыра тоқитын қыз өнерінің қыр-сырымен танысқыңыз келе ме?

Гобелен – аса күрделі де кірпияз, асқан дәлдікті, талғампаздықты, сабыр, төзімді талап ететін бекзат өнердің бірі. Біз бүгін осынау қиын да қызықты шығармашылық жолын небәрі төрт жасында бастаған гобеленші қаракөз, Еуродизайнерлер одағының мүшесі, халықтық және заманауи қолөнерді ұштастыра дәріптеп жүрген Құндыз ЖЫЛЫБАЕВА туралы әңгімелейтін боламыз. Ол – Қазақстандағы, тіпті Орта Азиядағы гобеленшілер арасында құмыра тоқитын жалғыз адам. Өзгелерден ерекшелігі де осында. Әдетте, құмыраны саз балшықтан жасайды. Ал жіппен қалай тоқиды? Ол туралы да тарқататын боламыз.

Нұржамал
ӘЛШЕВА

ӘКЕСІНІҢ ҚҰНДЫЗЫ

Есін білгелі анасы Қарлығаштың бірдеңе тоқып отыратынын байқайтын бүлдіршін Құндыз шешесінің жанынан айналшықтап шықпай, үнемі көзін салып отыратын. Сосын «бұл не, не тоқып жатырсыз, неге олай, неге бұлай?» деген сұрақтың астына алады кеп. Сөйтіп жүріп небәрі төрт жасында қолына түрлі-түсті жіп алып, өзіне шарф тоқығаны бар. Оны мойнына салған сәті де бүгінгідей есінде. Кейін есейген шағында әлгі ұзындығы 20–30 сантиметрдей ғана болатын шарф шкафтың бір бұрышынан шыға келгенде, бәрі бір күліп алған. Сосын артта қол бұлғап қалған балалығымен қайта қауышқандай, Құндыз бір қарыс шарфты кеудесіне басқан.

Бертін келе, бой түзей бастаған шағындағы жұмысы кестеленген «жолбарыс» болды. Оны кезінде анасының сіндісі аттай қалап алып кеткен болатын. Бүгінде сол балаң шығармасы әпкесінің төрінде ілулі тұр.

Құндыз бала күнінде аулада жұмыс істеп жүрген әкесінің тірліктеріне де көзін салып жүретін. Аяғына оратылып қоймайтын кішкентай қызының қауіпсіздігіне алаңдайтын әке ондайда «мешайт жасамай, әрі жүр» деп кейіп тастаушы еді.

Бір күні Құндыз сыртқа тағы шыкса, әкесі есік шегелеп жатыр екен. Әдеттегідей арсаландап жанына жетіп барған қызы:

– Әке, не істеп жатырсыз? – деп сұрады.

– Есік жасап жатырмын, қызым, – деді Қыдырхан әке.

– Жо-о, сіз мешайт жасап жатырсыз, – демесі бар ма кішкентай Құндыз. Сонда ол өзінің әкесіне ылғи кедергі жасап жүретінін түсінбейтін ғой. «Мешайтты» әлдебір зат деп қабылдап жүріпті бала көңіл.

Иә, «мешайт» жасағанда қандай, Құндыз әкесінің көзін ала бере, шегелерді біртіндеп тасып әкетіп, аулақтау жерге апарып, қаз-қатар тізіп қойып, қағып тастаған сәттері де болған. Сосын әкесінің тағы да бұркылдай сөйлеп, «маған кедергі жасап, екі жұмыс істетесің де қоясын» деп әлгі шегелерді біртіндеп суырып жүргені. Құндыздың үйде майысып кесте тігіп отыратыны, ал түзде темір-терсек жағалап жүретіні үшін аяулы әкесінің бірде:

– Осы Құндызым бір қарасам қызым, енді бір қарасам ұлым сияқты! – деп сүйсіне мейірленгені бар-ды.

Құндыздың бала күнінде осы шеге-балғаға «өш» болғандығы оны кейінгі өмірінде, жеке шығармашылығында көп көмегі тиді. Ол туралы сәл кейінірек.

БОЯУЛАР ҮНДЕСТІГІ

Шығыстың шалғай ауылынан келген арманшыл қыз Алматының жоғары оқу орнына түсті. Студенттік шағында майлы бояудан тәлімгері Талғат Бәкіұлы болса, тоқымадан Гүлжанат Кәкейқызы көп жол көрсетті. Кейінірек Құндыздың өзгеше туындыларынан бір ұшқынды байқаған әйгілі Дәркенбай ұста Шоқпарұлы оны гобеленнің анасы – Бәтима Зәуірбековамен таныстырады. Содан бастап

гобелен өнерінің соқпағына түсті. Ол әуелгі жұмысын әртүрлі кескіндегі триптихтан бастады. Технологиясы кәдімгі гобелен, бірақ техникасы мүлдем басқа. Оны тек інemen шұқшынып, көз майынды тауысып отырып тоқу керек. Үнемі қиын жолды таңдап алатын, ағысқа қарсы жүзіп жүретін Құндыз:

– Бәлкім, мен Бәтима апайға тартқан шығармын. Ол кісі де сол ғой, үнемі қиын жолда жүреді. Апайдың түсі қанық бірнеше бояуды қатар пайдаланатын әдісін меңгердім. Әдетте бояулардың көп қолданылуы жұмысты қиындата түседі, сосын ұзақ тоқылады. Түстерді бір-бірімен үйлестіру – өте күрделі жұмыс. Дегенмен, бояу түсі неғұрлым көп болған сайын, гобелен де соғұрлым көркем көрінеді. Бәтима Зәуірбекова маған өте қатал болды. Көп ұрысатын. Көзімнің жасын бір сығып алып, әрі қарай жұмысымды жалғастырып кете беретінмін. Арасында «неге ұрысты сонша» дейтінмін мұнайып. Сосын алдымдағы жұмысыма қайта үңіліп, теренінен, зерделей қараған кезімде, өз сұрағымның жауабын өзім таба қоятынмын, – дейді кейіпкеріміз күліп.

Тіпті, кезінде өзіне батырып айтқан ұстаздарына кейін арнайы барып, алғыс айтқан кездері де көп. Оның бәрі қандай да бір жетістікке жетуіне, алға ұмтылуына, бастаған ісін орта жолдан тастап кетпеуіне, жеңілмеуіне қамшы болғандығын түйсінді.

Бірде Қазақстан Суретшілер одағына ұсынған жұмысы өтпей қалғанда, қатты қамыққаны бар. Жігері құм болды. Ренжіді. Бірақ кектенген жоқ. Сол күні одақтың ғимаратынан шыға салып, жолай «Алтын орда» базарынан түсіп қалып, түрлі-түсті жіптер, сым-темірлер және басқа да керек-жарақтарын сатып алып, үйге келе, отыра қалып, жаңа да тың гобелен-құмырасын бастап кеткені бар.

ГОБЕЛЕН-ҚҰМЫРА

Гобелен төрт бұрышына мықты төрт шеге қағылып, қарулы қолмен керілетін жіптермен басталатын жұмыс. Мәселен, бояумен алаулап батып бара жатқан күннің

САЙЛАУ – 2023

ӘСЕТ МАТАЕВ

ПАРЛАМЕНТ МӘЖІЛІСІНІҢ ДЕПУТАТТЫҒЫНА КАНДИДАТ

1. Зейнетақыны, шәкіртақыны және дәрігерлер мен мұғалімдерге жалақыны көтереді
2. Зейнеткерлерді дәрі-дәрмекпен қамтамасыз ету мәселесін шешеді
3. Зейнеткерлерге арналған коммуналдық қызметтерге тарифтерді субсидиялайды
4. Сумен үздіксіз қамтамасыз етеді
5. Нүктелі құрылысқа тыйым салады, тұрғын үйді заңдастырады
6. Жеке үйлерді газдандыру үшін субсидиялар енгізеді
7. Атышулы қылмыстық істерді тергеуді бастайды
8. Судьялардың сайлануын енгізеді

**19 НАУРЫЗДА
ДАУЫС БЕР**

**АЛМАТЫ: БОСТАНДЫҚ,
НАУРЫЗБАЙ, МЕДЕУ
АУДАНДАРЫ**

Қазақстан Республикасы Парламенті Мәжілісінің депутаттығына кандидат А.С.Матаевтың сайлау қорына тиесілі қаражаттан төленді. Тапсырыс беруші: А.С.Матаев.

шапағын салып отырып, қателесіп кетер болсаңыз, оны үстінен бояулармен бастыра салуға, өзгеше құбылтып беруге болады. Ал тоқылатын гобеленнің кірпияздығы сонда, бояулар үндестігін беруде бір рет те жаңылысып кетпеуің керек. Осындай қиындықтарына қарамастан Құндыз гобелен-құмыраны қолға алды. Иә, ол бұл жұмысқа бақандай сегіз жыл дайындалды. Миында әбден пісіріп, жетілдірді.

Құмыра кілемше секілді қабырғада теп-тегіс болып керіліп тұратын дүние емес. Іші қуыс, доға болып келетін зат. Ал гобеленнің негізгі өзегі болып табылатын жібі қатты керіліп тартылуы тиіс. Сондықтан құмыраның ішкі қаркасы мықты болуы керек. Ал ол мықты болуы үшін қандай шикізаттан жасағаным дұрыс деп тағы ұзақ ойланды. Жүрсе де, тұрса да, отырса да, жатса да миында бір бос орын болған жоқ. Бір жіпті екінші бір нәзік жіппен кіріктіру және олардың босап кетпеуі үшін математикалық ой-амалдар ауадай қажет.

Міне, осы сәт бала күнгі есепке жүйріктігі де көмекке келді. Құмыраның қаркасын иіп тұрып темірден жасады. Оның сыртына жіпті керіп қойып, ақырындап тоқи бастады. Сол бір құмыраны тура екі жарым ай бойына тоқыды. Таңғы сағат алтыдан түнгі он екіге дейін көз майын тауыса отырып тоқып шыққан алғашқы құмырасы талай көрме, фестивальдерден жүлде алып берген. Сол гобелен-құмырасын «Отырар» деп атады. Сосын бұл істі қалай да жеңілдету жолын табуым керек деп, тағы да талмай ізденді. Тағы да математикалық амал-тәсілдерге жүгінді. Шешімін тапты да. Одан кейін оның сиқырлы саусақтары жеті құмыра тоқып шықты. Оның абыройын асқақтатып жүрген де түрлі-түсті жіптерден тоқылған, көздің жауын ұрлайтын бояулары қанық сол құмыралары. Өзірге Қазақстанда мұндай гобеленді Құндыздан басқа ешкім тоқыған емес.

Тіпті, былтыр Мәскеу мен Екатеринбургтегі халықаралық көрмеде қазақ қызының түрлі-түсті жіптерден тоқылған құмыраларын көрген өзге мемлекеттердің адамдары «біз бұрын-соңды мұндайды көрмедік» деп таңдай қағып, жасалу жолдарын, қыр-сырын қызыға сұрай беріпті. Шығармашылыққа әрдайым шынайылық керек деген ұстанымдағы Құндыз Жылыбаеваның өнер айдынындағы ең алғашқы көрмесі 2015 жылдың мамырында Ә.Қастеев атындағы өнер мұражайында өтті. Көрмесін өзі «Серпіліс» деп атаған болатын. «Осы бір тұңғыш көрме алға ұмтылуыма, биіктерді бағындыруыма үлкен серпіліс, жігер беріңші» деген ниетпен. Оған гобелен және майлы бояумен орындаған 29 жұмысы қойылды. Көрермендер, әсіресе жұмбаққа, нәзіктікке, қазақы үн-әуезге толы үш бұрымды ару бейнеленген «Шашбаулым» гобеленін жоғары бағалап жатты. Оның түрлі реңктегі құмыраларынан бөлек, «Бақыт құсы», «Даналықпен кездесу» сынды кілем-гобелендері де ел ішінде аса танымал.

Құндызымыз өзіміздің қазақстандық «Шебер» байқауының жеңімпазы, Өзбекстан, Германия, Белоруссия, Ресей және Түркияда өткен түрлі көрме-фестивальдерге де қатысқан. Кейінгі жетістігі – былтыр Екатеринбургтегі халықаралық триенналеде 1-орынды иеленді.

Саусақтарында сиқыр бар Құндыз қазір екі бағытты қатар алып жүр. Біреуі – абстрактті гобелендер (тезірек тоқылатын). Ал екіншісі – өте ұсақ әдіспен тоқылатын шпалера. Алдағы айда Алматыда өтетін жеке көрмесіне тың дүниелерін де ұсынатын ойы бар.

ДҮЙСЕНБІ
20 НАУРЫЗ

Almaty TV АЛМАТЫ

- 6.00 Қорытынды жаңалықтар/Итоговые новости
7.00 Телехикая. «Ұлы Селжүктер»
8.00 Таңғы студио
10.00 Мультфильмы
11.30 Мультфильм. Татонка, Джеки Чан
13.00 Үздік әзілдер
14.00 Телехикая. «Отыздан асып барамын»
15.00 Күндізгі жаңалықтар
15.15 Дневные новости
15.30 Женский кино клуб. «Путешествие к центру души»
17.15 Женский кино клуб
18.00 Әсем әуен
19.00 Қорытынды жаңалықтар
19.30 Итоговые новости
20.00 Телехикая. «Ұлы Селжүктер»
21.00 Телехикая. «Біздің әулет»
22.00 Мужской сериал. «Бригада»
23.00 Телехикая. «Отыздан асып барамын»
0.00 Қорытынды жаңалықтар/Итоговые новости
0.50 Шешімі бар
1.35 Өмір иірімі
2.15 Дала сазы
2.40 Алматы тұнған тарих
3.00 Алматинские истории
3.25 Әсем әуен
4.40 Алматы кеші
5.55 ҚР Ұнұраны

QAZAQSTAN QAZAQSTAN

- 6.00 Ұнұран
6.05 «Жәдігер»
6.25 «Күй-көруен»
7.00 «TANSHOLPAN». Таңғы ақпаратты-сазды бағдарлама. Тікелей эфир
9.00 AQPAPAT
9.15 «TANSHOLPAN». Таңғы ақпаратты-сазды бағдарлама. Тікелей эфир
10.00 AQPAPAT
10.10 «Махаббат тұтқыны». Телехикая.
12.00 «ӨМІР КӨРКЕМ». Тікелей эфир
13.00 AQPAPAT
13.15 «Әндер мен жылдар»
15.30 «Ахмет. Ұлт ұстазы». Телехикая. (Qazaqstan) Ұлттық телеарнасы, 2021 ж.)
18.00 «МАХАББАТ ТҰТҚЫНЫ». Телехикая.
20.00 AQPAPAT
20.35 «ASHYQ ALAŃ». Қоғамдық-саяси ток-шоу. Тікелей эфир.
21.30 «ЖАТ БАУЫР». Телехикая. (с субтитрами)
22.30 «БАУЫРЛАР». Телехикая. (с субтитрами)
23.20 «1001 ТҮН». Қоғамдық бағдарлама. Тікелей эфир
0.35 AQPAPAT
1.10 «Өмір көркем»
2.00 «Ауылдастар»
2.30 «Күй-көруен»
3.00 Ұнұран

ХАБАР

- 05.00 ҚР Ұнұраны
05.00 «Қызық times»
06.00 «Жұлдызды жекпе-жек»
07.00 Тікелей эфирде «Оян!»
10.00 «Бақыттың кілті еңбекте»
10.30 «Бір кітап»
10.35 Мультсериал. «Десять друзей кролика»

- 11.00 Церемония открытия. «Big qazaq games» ғаламат шоуы. Шымкенттен тікелей қосылым!
12.30 Телехикая. «Үкім»
14.00 Тікелей эфирде «АйнаLine»
15.00 Мегахит. «Американец»
17.00 Телевикторина. «Бегом за деньгами»
18.00 Новости.
18.15 Ток шоу. Итоги
19.00 Қорытынды жаңалықтар
19.15 Ток шоу. Біздің мақсат
20.00 Телехикая. «Үкім»
21.45 Телехикая. «Құсайыновтар. Өмір жолы»
22.45 Концерт. «Наурыз айы туғанда»
01.00 ҚР Ұнұраны

31-КАНАЛ

- 05.58 ҚР ҰНҰРАНЫ
06.00 Әзіл студио
07.00 Ризамын
07.30 What's up?
08.00 Мультсериал «Ұлы жауынгер»
08.30 Т/сериал «Пинокио»
09.40 «31 әзіл»
10.00 Т/сериал «Листопад» (повтор)
11.00 Мультсериал «Маша и медведь»
11.30 Анимационный фильм «Маугли дикой планеты» (повтор)
13.30 КИНО. Джим Керри в фэнтези «Лемони Сникет. 33 несчастья»
15.40 КИНО. Жан-Клод Ван Дамм в боевике «Универсальный солдат» (повтор)
17.50 КИНО. Вин Дизель в боевике «Бладшот» (повтор)
20.00 Информбюро (рус/каз)
21.00 «Жапырақтар төгілгенде» түрік телехикаясы
21.50 КИНО. Джейсон Стэйтем в боевике «Хаос»
00.00 «31 әзіл»
01.00 Үнді сериалы «Ануама»
01.40 What's up?
02.30 Әзіл студио
03.50 1001 Әзіл
04.00 BALA BATLLE
04.30 What's up?
05.00 Ризамын

ЕВРАЗИЯ

- 6.00 «ЕҢ АЛҒАШҚЫ» бағдарламасы
7.00 «П@УТИНА» бағдарламасы
8.00 «ҚАЙЫРЛЫ ТАҢ, ҚАЗАҚСТАН!»
9.00 «ДОБРОЕ УТРО, КАЗАХСТАН!»
10.00 «ЖИТЬ ЗДОРОВО»
10.45 «НА САМОМ ДЕЛЕ»
11.30 «МУЖСКОЕ/ЖЕНСКОЕ»
12.25 «ТАТЬЯНИН ДЕНЬ». Многосерийный фильм
14.10 «НОВОСТИ»
14.20 «ЖАҢАЛЫҚТАР»
14.30 «QOSLIKE» бағдарламасы
18.30 «БАСТЫ ЖАҢАЛЫҚТАР»
19.00 «KÖREMİZ» бағдарламасы
20.00 «ГЛАВНЫЕ НОВОСТИ»
20.35 Кирилл Кузнецов, Татьяна Ратникова, Алексей Яровенко в многосерийном фильме «МЕСТО ПОД СОЛНЦЕМ»
0.10 Премьера. «Я ИДУ ТЕБЯ ИСКАТЬ». Многосерийный фильм
1.05 Ночной кинотеатр. «ХИРОМАНТ. ЛИНИИ СУДЕБ»
2.05 «НОВОСТИ»
2.15 «ЖАҢАЛЫҚТАР»

- 2.25 «KÖREMİZ» бағдарламасы
3.10 «БАСТЫ ЖАҢАЛЫҚТАР»
3.40 «П@УТИНА» бағдарламасы
До 4.30

7-КАНАЛ

- 06.00 Т/п «Қуырдақ»
06.30 Т/х «Әкесінің баласы»
07.00 Т/х «Тақиясыз періште»
08.00 Т/х «Мезгілсіз сезім»
09.00 Х/с «Игра с тенью»
12.50 Т/х «Солдат пен салауат»
13.20 Скетчком «Q-елі»
13.30 Т/х «Тақиясыз періште»
14.30 Ток-шоу «Қыздар-ай»
Тұсаукесер!
15.30 Алдараспан
16.20 Әуен толқыны
16.30 Т/с «Девушки с Макаровым»
17.00 Т/с «Семейные узы»
18.00 Т/с «Эксперт»
20.00 Т/с «Медиатор»
21.00 Т/х «Сәке»
21.40 Сәлем саған, Астана
23.40 Х/ф «Гламур для дур»
01.10 Т/с «Семейные узы»
02.10 Т/с «Девушки с Макаровым»
02.40 Т/п «Тамаша 7 км»
03.20 Т/х «Япырай»
03.50 Т/п «Жеңіп көр»
05.20 Т/п «Қуырдақ»

KTK

- 07.00 ҚР ҰНҰРАНЫ
07.05 «ДАУ-ДАМАЙСЫЗ» (қайталау)
07.30 «БӘРІ ЕСІМДЕ», корей телехикаясы
Тұсаукесер! С субтитрами на русском
08.00 «ӘУЛЕТТЕР ТАРТЫСЫ». Өзбек телехикаясы. С субтитрами на русском
09.30 «БЫЛО ДЕЛО»
10.30 «ПЕС-5», остросюжетный детектив (худ.сериал)
13.50 «ТИХИЙ ОМУТ», детективная мелодрама (худ.фильм) (повтор)
15.40 «АДАСҚАН ҚЫЗ», өзбек телехикаясы. С субтитрами на русском
16.40 «ҚЫЛ ҮСТІНДЕГІ ТАҒДЫР», өзбек телехикаясы. Тұсаукесер! С субтитрами на русском
19.30 КЕШКІ ЖАҢАЛЫҚТАР
20.00 «АСТАРЛЫ АҚИҚАТ», ток-шоу. Жаңа наусым!
21.00 ВЕЧЕРНИЕ НОВОСТИ
21.40 «ТЕОРИЯ ЗЛА», детективная мелодрама. Премьера! (худ.сериал)
23.40 «ОТСТУПНИКИ», остросюжетный детектив. Премьера! (худ.сериал)
01.20 «ПЕС-5», остросюжетный детектив (повтор) (худ.сериал)
02.15 «АСТАРЛЫ АҚИҚАТ», ток-шоу (қайталау)
03.00 «ҚЫЛ ҮСТІНДЕГІ ТАҒДЫР», өзбек телехикаясы (қайталау)
04.00-
04.30 КЕШКІ ЖАҢАЛЫҚТАР (қайталау)

QAZSPORT KAZSPORT

- 07.00 Ұнұран
07.05 ТЕННИС. ITF W40
09.05 ФУТБОЛ. УЕФА Еуропа Лигасының шолуы
09.55 ВОЛЕЙБОЛ. Ұлттық Лига. Плей-офф. (Әйелдер) 1/2 финал. Тікелей эфир

- 12.00 «THE RING». 8-бағдарлама. (Әбілхан Аманқұл)
12.25 ВОЛЕЙБОЛ. Ұлттық Лига. Плей-офф. (Әйелдер) 1/2 финал. Тікелей эфир
14.30 БОКС. Әлем Чемпионаты. (Әйелдер) Тікелей эфир
18.10 «Тяжелый отбор – легкие победы». Специальный репортаж
18.30 БОКС. Әлем Чемпионаты. (Әйелдер) Тікелей эфир
22.00 «SPORT REVIEW» ақпараттық-сараптамалық бағдарламасы
22.35 MMA. OCTAGON 41
01.05 ФУТБОЛ. УЕФА Чемпиондар Лигасының журналы
01.30 Ұнұран

balapan BALAPAN

- 7.00 Қазақстан Республикасының Мемлекеттік Ұнұраны
7.05 Анимация. Отандық / «Еркетай»
7.45 Анимация. Отандық / «Балапан және оның достары»
8.15 «Көк орманның еркелері» Мультхикая.
8.40 «Дуда мен Дада» Мультхикая.
9.00 «Қане, бізге қосыл!» ойын-сауықтық бағдарлама
9.10 «Қайсар автобус» Мультхикая.
9.25 «Miss Kaussar» танымдық бағдарлама
9.35 «Құтқарушы ойыншықтар» Мультхикая.
10.05 «Турбозаврлар» Мультхикая.
10.20 «Достық – жеңілмейтін күш» Мультхикая.
10.45 «Еңбек-ермек» танымдық бағдарлама.
10.55 «Ғажайып өлке» танымдық бағдарлама.
11.05 «Трансформерлер. құтқарушы боттар» Мультхикая.
11.30 Анимация. Отандық / «Алтын кілт»
11.40 Анимация. Отандық / «Суперкөлік Самұрық»
11.55 «Анаммен бірге/Әкеммен бірге» отбасылық бағдарлама
12.05 «Расулдың хикаялары» ситком.
12.20 Анимация. Отандық / «Жібек»
12.35 «Тәжірибе алаңы» танымдық бағдарлама
12.45 «Горм сақшылары» Мультхикая.
13.00 Тікелей эфир «Кім тапқыр?» интеллектуалдық ойын
13.35 «100% қасқыр» Мультхикая.
14.00 «Үйрен де, жирен!» танымдық бағдарлама
14.15 Анимация. Отандық / «Ойыншықтар»
14.30 «Табиғат сақшылары» ситком.
14.50 Анимация. Отандық / «Балапан және оның достары»
15.25 «Қайсар автобус» Мультхикая.
15.40 Анимация. Отандық / «Трансформер Тұлпар»
16.05 «Көңілді құндыз» Мультхикая.
16.15 Анимация. Отандық / «Еркетай»
16.50 «Дуда мен Дада» Мультхикая.
17.15 «Тәуекел» спорттық бағдарлама
17.40 «Этикет әлемі» танымдық бағдарлама

- 17.55 «Расулдың хикаялары» ситком.
18.10 «Құтқарушы ойыншықтар» Мультхикая.
18.35 «Көк орманның еркелері» Мультхикая.
19.00 «Турбозаврлар» Мультхикая.
19.15 Анимация. Отандық / «Жібек»
19.25 «Еңбек-ермек» танымдық бағдарлама.
19.40 «Ғажайып өлке» танымдық бағдарлама.
19.50 «Достық – жеңілмейтін күш» Мультхикая.
20.20 «100% қасқыр» Мультхикая.
20.45 «Табиғат сақшылары» ситком.
21.05 «Горм сақшылары» Мультхикая.
21.25 «Трансформерлер. құтқарушы боттар» Мультхикая.
21.50 Анимация. Отандық / «Алтын кілт»
22.00 «Әжемнің ертегісі» кешкі ертегі.
22.15 Анимация. Отандық / «Суперкөлік Самұрық»
22.40 Анимация. Отандық / «Бабалар ізі»
23.05 «Көңілді құндыз» Мультхикая.
23.30 Анимация. Отандық / «Трансформер Тұлпар»
23.55 «Бесік жыры» – Ұнұран
0.00 Эфирдің жабылуы

ASTANA TV

- 06.00 «Сарай жауһары» корей телехикаясы
07.00 «Маша и медведь» Мультфильм
09.00 «Жұлдызды жекпе-жек» жобасы
11.00 «Үздік әзілдер»
11.40 «Ұлым» түрік телехикаясы
13.40 «Қара шаңырақ» телехикаясы
15.40 «Кочевник» Худ.фильм
17.55 «АШЫ ШЫНДЫҚ» тележоба
20.00 «Astanatimes»
21.00 «Еccіз махаббат» түрік телехикаясы
21.55 «Тағдыр талқысы» үнді телехикаясы
00.00 «Тойхана» Худ.фильм

TALIM TV

- 07.00 Views
08.10 Қышқыл мысқыл
09.00 Балалық шаққа саяхат
09.30 Проза параграфы
09.55 Сау болайық
10.10 Қалақай
10.30 Бабалар сөзі – өсиет
11.00 «Маңызды мәселе (Архив)» – Қайталау
12.00 Ұлт саулығы
12.20 Фибратты ғұмырлар
13.30 Абайдың жолы
14.10 Talim Speakers
14.50 Ұлт саулығы
15.00 «Сырласайық» (Архив) – Қайталау
16.00 «Үлкен үй-3» – телехикая 5-серия
17.00 Сау болайық
17.10 Айтыс. Алтын қор
17.50 Dara til
18.20 Оңline
18.30 «Бабалар сөзі – өсиет»
18.50 Сау болайық
19.00 Тәлім trend
19.35 Саммари 100 кітап
19.50 Ұлт саулығы
20.00 «Маңызды мәселе (Архив)» – Қайталау
21.00 Ұлт саулығы
21.10 «Үлкен үй-3» – телехикая 6-серия
22.10 Менің анам, әкем
22.30 Руханият
22.55 Views

СЕЙСЕНБІ
21 НАУРЫЗ

Almaty TV АЛМАТЫ

ҚОШ КЕЛДІ, ӨЗ-НАУРЫЗ!

- 6.00 Қорытынды жаңалықтар/Итоговые новости
7.00 Телехикая. «Ұлы Селжүктер»
8.00 Таңғы студио. Мерекелік шығарылым
11.00 Отандық кино
13.00 Концерт. Інжу-маржан
15.00 Жаңалықтар/Новости
15.30 С любовью из Болливуда!
19.00 Қорытынды жаңалықтар/Итоговые новости
20.00 Телехикая. «Ұлы Селжүктер»
21.00 Концерт
23.00 Мужское кино
1.00 Концерт. Нұржан Жанпейісов
2.15 Концерт. «Ұлы дала көшпенділер әлемі»
3.15 Алматы көші
4.00 Әсем әуен
4.45 Алматы көші
5.55 ҚР Өнұраны

QAZAQSTAN QAZAQSTAN

- 6.00 Әнұран
6.05 «Ауылдастар»
6.25 AQPAPAT
7.00 «TANSHOLPAN. Наурыз». Таңғы ақпаратты-сазды бағдарлама. Тікелей эфир
10.00 «Махаббат тұтқыны». Телехикая.
12.00 «Ән мен әнші». «Ар ма, өз Наурыз!». Мерекелік жоба (2017 ж.)
14.00 «Өзіл әлемі»
15.30 «Ахмет. Ұлт ұстазы». Телехикая. (Qazaqstan) Ұлттық телеарнасы, 2021 ж.)
18.00 «МАХАББАТ ТҰТҚЫНЫ». Телехикая.
19.00 ТҰСАУКЕСЕР! Дисней ұсынады. «АРЫСТАН ПАТША. СИМБАНЫҢ МАҚТАНЫШЫ». Мультфильм (Аустралия, АҚШ, 1998 ж.)
20.20 «ТӨРЛЕТ, НАУРЫЗ!». МЕРЕКЕЛІК ЖОБА
23.20 «ҰЛЫСТЫҢ ҰЛЫ КҮНІ»
0.25 «Күміс көмей»
1.10 «Наурыз-думан»
2.05 «Ауылдастар»
2.35 Әнұран

ХАБАР

- 05.00 ҚР Өнұраны
05.00 «Қызық times»
06.00 «Жұлдызды жекпе-жек»
07.00 Тікелей эфирде «Оян!»
10.00 Деректі фильм. «Ұлт пен ғұрып»
10.30 Кино. «Қазақ хандығы. Алмас қылыш»
13.15 Нарезки. «Cover show» Мейрамбек Бесбаевпен
14.00 Тікелей эфирде «АйнаLine»
15.00 Концерт. «Наурыз келді, құт келді»
17.00 Концерт. «Жұбаныш Жексенұлы»
19.00 Концерт. «Shyqqa, Nauryz» Шымкенттен тікелей эфир!
20.00 Кәсіпқой бокс. «Жанқош Тұраров – Ахмед Менесес». Тікелей эфир!
22.00 Мерекелік бағдарлама. «Таңғажайып Наурыз»
00.00 Телесериал. «Қазақ елі»
01.00 ҚР Өнұраны

31-КАНАЛ

- 05.58 ҚР ӨНҰРАНЫ
06.00 Өзіл студио
07.00 Тамаша live
08.00 Мультсериал «Ұлы жауынгер»
08.30 Мультсериал «Маша и медведь»
09.30 КИНО. Джим Керри в фэнтези «Лемони Сникет. 33 несчастья» (повтор)
11.40 «Алдараспан»
13.40 КИНО. Джейсон Стэйтем в боевике «Хаос» (повтор)
16.00 Анимационный фильм «Тачки»
18.30 КИНО. Анджелина Джоли в фэнтези «Малефисента»
20.30 КИНО. Николас Кейдж в приключенческом боевике «Сокровище нации»
23.00 «Назар аудар»
01.00 «Bizdin show»
02.30 What's up?
03.00 Тамаша live
03.30 Өзіл студио
04.00 1001 Өзіл
04.30 Ризамын

ЕВРАЗИЯ

- 6.00 «ЕҢ АЛҒАШҚЫ» бағдарламасы
8.00 «P@UTINA» бағдарламасы
9.05 Мария Биорк, Владимир Верёвочкин в фильме «ЗОЛОТАЯ РЫБКА»
10.40 Многосерийная мелодрама «ВЕСНА МОЕГО СЕРДЦА»
14.30 «QOSLIKE» бағдарламасы
18.30 «БАСТЫ ЖАҒАЛЫҚТАР»
19.00 «KÖREMİZ» бағдарламасы
20.00 «ГЛАВНЫЕ НОВОСТИ»
20.35 Кирилл Кузнецов, Татьяна Ратникова, Алексей Яровенко в многосерийном фильме «МЕСТО ПОД СОЛНЦЕМ»
0.10 Премьера. «Я ИДУ ТЕБЯ ИСКАТЬ». Многосерийный фильм Ночной кинотеатр.
1.05 «ХИРОМАНТ. ЛИНИИ СУДЕБ»
2.05 «БАСТЫ ЖАҒАЛЫҚТАР»
2.30 «KÖREMİZ» бағдарламасы
3.15 «P@UTINA» бағдарламасы
До 4.30

7-КАНАЛ

- 06.00 Т/п «Қуырдақ»
06.30 Т/х «Әкесінің баласы»
07.00 Т/х «Тақиясыз періште»
08.00 Т/х «Мезгілсіз сезім»
09.00 Т/п «Гадалка»
09:30 Т/с «Эксперт»
11.30 Т/с «Медиатор»
12.30 Т/х «Солдат пен салауат»
13.30 Т/х «Тақиясыз періште»
14.30 Ток-шоу «Қыздар-ай» Тұсаукесер!
15.30 Алдараспан
16.20 Әуен толқыны
16.30 Т/с «Девушки с Макаровым»
17.00 Т/с «Семейные узы»
18.00 Т/с «Эксперт»
20.00 Т/с «Медиатор»
21.00 Х/ф «Хотя бы в кино»
23.10 Х/ф «Больше чем кино»
01.10 Т/с «Семейные узы»
02.10 Т/с «Девушки с Макаровым»
02.40 Т/п «Тамаша 7 км»

- 03.20 Т/х «Япырай»
03.50 Т/п «Жеңіп көр»
05.20 Т/п «Қуырдақ»

КТК

- 07.00 ҚР ӨНҰРАНЫ
07.05 «БӘРІ ЕСІМДЕ», корей телехикаясы Тұсаукесер! С субтитрами на русском
07.30 «ӨУЛЕТТЕР ТАРТЫСЫ». Өзбек телехикаясы. С субтитрами на русском
08.20 «ӘН МЕН ӘНШІ». «МЕРЕКЕ ҚАРСАҢЫНДАҒЫ ҚАРБАЛАС»
10.00 «AOOL HOUSE». Премьера казахстанского кино! (худ.фильм)
12.00 «УЧИЛКА», мелодрама (худ.сериал)
16.00 «АДАСҚАН ҚЫЗ», өзбек телехикаясы. С субтитрами на русском
18.20 «ӘН МЕН ӘНШІ». «АРМА, ӨЗ НАУРЫЗ!». КТК-да тұсаукесер!
21.00 «ТЕОРИЯ ЗЛА», детективная мелодрама. Премьера! (худ.сериал)
23.00 «ОТСТУПНИКИ», остросюжетный детектив. Премьера! (худ.сериал)
00.40 «УЧИЛКА», мелодрама (повтор) (худ.сериал)
03.40-
04.30 «ӘН МЕН ӘНШІ». «МЕРЕКЕ ҚАРСАҢЫНДАҒЫ ҚАРБАЛАС» (қайталау)

QAZSPORT KAZSPORT

- 07.00 Әнұран
07.05 ТЕННИС. ITF W60
09.15 «SPORT REVIEW» ақпараттық-сараптамалық бағдарламасы
09.55 ВОЛЕЙБОЛ. Ұлттық Лига. Плей-офф. (Әйелдер) 1/2 финал. Тікелей эфир
11.55 ФУТБОЛ. УЕФА Чемпиондар Лигасының шолуы
12.25 ВОЛЕЙБОЛ. Ұлттық Лига. Плей-офф. (Әйелдер) 1/2 финал. Тікелей эфир
14.30 БОКС. Әлем Чемпионаты. (Әйелдер) Тікелей эфир
18.00 «SPORT REVIEW» ақпараттық-сараптамалық бағдарламасы
18.30 БОКС. Әлем Чемпионаты. (Әйелдер) Тікелей эфир
22.00 «THE RING». 9-бағдарлама. (Бекзад Нұрдәулетов)
22.30 ММА. OCTAGON 42
01.30 ФУТБОЛ. УЕФА Чемпиондар Лигасының шолуы
02.00 Әнұран

balapan BALAPAN

- 7.00 Қазақстан Республикасының Мемлекеттік Әнұраны
7.05 Анимация. Отандық / «Еркетай»
7.45 Анимация. Отандық / «Балапан және оның достары»
8.15 «Көк орманның еркелері» Мультхикая.
8.40 «Дуда мен Дада» Мультхикая.
9.00 «Қане, бізге қосыл!» ойын-сауықтық бағдарлама

- 9.10 «Қайсар автобус» Мультхикая.
9.25 Анимация. Отандық / «Күшті көліктер»
9.35 «Құтқарушы ойышықтар» Мультхикая.
10.05 «Турбозаврлар» Мультхикая.
10.20 «Достық – жеңілмейтін күш» Мультхикая.
10.45 «Күмбір live» танымдық бағдарлама
10.55 «Ғажайып өлке» танымдық бағдарлама.
11.05 «Трансформерлер. құтқарушы боттар» Мультхикая.
11.30 Анимация. Отандық / «Бозторғай»
11.40 Анимация. Отандық / «Суперкөлік Самұрық»
11.55 «Анаммен бірге/Әкеммен бірге» отбасылық бағдарлама
12.05 Анимация. Отандық / «Тоқты мен серке»
12.45 «Горм сақшылары» Мультхикая.
13.00 «Оззи» толықметражды мультфильм
14.30 «Табиғат сақшылары» ситком.
14.50 Анимация. Отандық / «Балапан және оның достары»
15.25 «Қайсар автобус» Мультхикая.
15.40 Анимация. Отандық / «Трансформер Тұлпар»
16.05 «Көңілді құндыз» Мультхикая.
16.15 Анимация. Отандық / «Тоқты мен серке»
16.50 «Дуда мен Дада» Мультхикая.
17.15 «Тәуекел» спорттық бағдарлама
17.40 «Думанды елім» концерт
18.35 «Көк орманның еркелері» Мультхикая.
19.00 «Турбозаврлар» Мультхикая.
19.15 Анимация. Отандық / «Жібек»
19.25 Анимация. Отандық / «Тоқты мен серке»
19.50 «Достық – жеңілмейтін күш» Мультхикая.
20.20 «100% қасқыр» Мультхикая.
20.45 «Табиғат сақшылары» ситком.
21.05 «Горм сақшылары» Мультхикая.
21.25 «Трансформерлер. құтқарушы боттар» Мультхикая.
21.50 Анимация. Отандық / «Бозторғай»
22.00 «Әжемнің ертегісі» кешкі ертегі.
22.15 Анимация. Отандық / «Тоқты мен серке»
23.05 «Көңілді құндыз» Мультхикая.

- 23.30 Анимация. Отандық / «Трансформер Тұлпар»
23.55 «Бесік жыры» – Әнұран
0.00 Эфирдің жабылуы

ASTANA TV

- 06.00 «Сарай жауһары» корей телехикаясы
07.00 «Маша и медведь» Мультфильм
09.00 «АШЫ ШЫНДЫҚ» тележоба
11.00 «Тойхана» Худ.фильм
13.00 «Дос-Мұқасан» ансамблінің «50 жыл елмен бірге» атты концерті
15.00 «Рассвет Великой степи» Худ.фильм
18.10 «Алдараспан» Тұсаукесер!
21.00 «Ессіз махаббат» түрік телехикаясы
21.55 «Тағдыр талқысы» үнді телехикаясы
00.00 «Брат или Брак» Худ.фильм

TALIM TV TALIM TV

- 07.00 Syrym story
07.40 Dara til
08.10 Қазақ спортының классикасы
09.00 «Сырласайық» (Архив) – Қайталау
09.55 Сау болайық
10.10 «Ерте, ерте, ертеде...» – Балалар уақыты
10.30 Бабалар сөзі – өсиет
11.00 Пруст сауалнамасы
11.30 Семейный доктор
12.00 Ұлт саулығы
12.20 Өнер қырандары
13.30 Бір дубль
14.50 Ұлт саулығы
15.00 «Сырласайық» (Архив) – Қайталау
16.00 «Үлкен үй-3» – телехикая 6-серия
17.00 Сау болайық
17.10 Views
18.20 Саморазвитие с Маржан-коуч
18.30 «Балалар сөзі – өсиет» – Терме
18.50 Сау болайық
19.00 Емен-жарқын
19.35 По душам
19.50 Ұлт саулығы
20.00 «Маңызды мәселе (Архив)» – Қайталау
21.00 Ұлт саулығы
21.10 «Үлкен үй-3» – телехикая 7-серия
22.10 Orkeni style
22.30 Автопортрет
22.55 Views

СӘРСЕНБІ
22 НАУРЫЗ

Almaty TV АЛМАТЫ

ҰЛЫСТЫҢ
ҰЛЫ КҮНІ – НАУРЫЗ
ҚҰТТЫ БОЛСЫН!

- 6.00 ӘСЕМ ӘУЕН
7.00 Телехикая.
«Ұлы Селжүктер»
8.00 Наурыздан Наурызға
амандықпен!
9.00 Қош келдің Алматыға,
өз-Наурыз!
10.00 Мультфильм.
«Алдар көсе»
10.40 Детский киноклуб
12.00 Д/ф. Наурызнама
12.15 Отандық кино
14.15 Концерт
16.00 С любовью из
Болливуда!
19.20 Үздік әзілдер
20.00 Телехикая.
«Ұлы Селжүктер»
21.00 Концерт
0.10 Мужское кино
2.10 Концерт. Шолпан
Даржанова
3.20 Концерт. «Ұлы дала елі»
4.30 Алматинские каникулы
4.40 Алматы көші
5.55 ҚР Өнұраны

QAZAQSTAN QAZAQSTAN

- 6.00 Әнұран
6.05 «Ауылдастар»
6.35 «Күлтегің». Мультфильм
(«Қазақфильм», 2018 ж.)
7.35 «Ұлттық арнада –
Ұлыстың Ұлы күні!». Мерекелік концерт
(2022 ж.)
9.35 «ОРАЗА ҚАБЫЛ
БОЛСЫН!». Сұхбат
10.00 «Ән мен әнші»
12.00 Дисней ұсынады.
«Арыстан патша.
Симбаның мақтанышы». Мультфильм (АҚШ,
1994 ж.)
13.20 «Әзіл әлемі»
15.00 «Төрлет, Наурыз!». Мерекелік жоба
18.00 «Міржақып. Оян,
қазақ!». Телехикая.
(«Qazaqstan» Ұлттық
телеарнасы, 2022 ж.)
(с субтитрами)
23.30 «Ұлыс оң болсын!». Мерекелік концерт
2.00 «Наурыз айы келгенде». Театрландырылған
шоу-концерт
3.00 «Ораза қабыл болсын!». Сұхбат
3.25 Әнұран

ХАБАР

- 05.00 ҚР Өнұраны
05.00 «Қызық times»
06.00 Мерекелік бағдарлама.
«Таңғажайып Наурыз»
(жалғасы)
07.30 Тікелей эфирде «Оян!»
10.30 Мюзикл. «Наурыз
нақыштары»
13.00 Концерт. «Ұлыстың ұлы
күні» 1-бөлім
14.00 Тікелей эфирде
«АйнаLine»
15.00 Концерт. «Ұлыстың ұлы
күні» 2-бөлім
17.00 Концерт. «Өнерім
саған – туған ел»
Айбек Бекбосын
19.00 Гала-концерт.
«Шырайлы Наурыз». Шымкенттен тікелей
қосылым!
20.00 Концерт.
«Наурыз айы туғанда»
22.00 Концерт.
«Наурыз думан»
23.00 Тұсаукесер! «Ұйқым
келмейді» Тікелей эфир!
00.00 Телесериал. «Қазақ елі»
01.00 ҚР Өнұраны

31-КАНАЛ

- 05.58 ҚР ӨНҰРАНЫ
06.00 Әзіл студия
07.00 Тамаша live
08.00 Мультсериал
«Ұлы жауынгер»
08.30 Мультсериал
«Маша и медведь»
09.00 Т/сериал
«Женатики в Наурыз»
12.00 Анимационный фильм
«Тачки» (повтор)
14.30 Анимационный фильм
«Тачки 2»
16.40 КИНО. Николас Кейдж
в приключенческом
боевике «Сокровище
нации» (повтор)
19.20 КИНО. Николас Кейдж
в приключенческом
боевике «Сокровище
нации. Книга Тайн»
21.50 Премьера! КИНО.
Абунасыр Сериков в
комедии «Операция
«Алтын Адам»
23.30 «Bizdin show»
00.30 What's up?
02.00 «31 әзіл»
03.00 Тамаша live
03.30 Әзіл студия
04.00 1001 Әзіл
04.30 Ризамын

ЕВРАЗИЯ

- 6.00 «ЕҢ АЛҒАШҚЫ»
бағдарламасы
8.00 «П@УТИНА»
бағдарламасы
9.00 Премьера. Олег
Чугунов, Маргарита
Дьяченко, Влас
Кропалов, Кирилл
Кяро, Нонна Гришаева
в фильме «ВНЕ ЗОНЫ
ДОСТУПА»
10.40 Многосерийная
мелодрама «ВЕЧНА
МОЕГО СЕРДЦА»
14.30 «QOSLIKE»
бағдарламасы
18.30 «БАСТЫ ЖАҢАЛЫҚТАР»
19.00 «KÖREMİZ»
бағдарламасы
20.00 «ГЛАВНЫЕ НОВОСТИ»
Кирилл Кузнецов,
Татьяна Ратникова,
Алексей Яровенко
в многосерийном
фильме «МЕСТО ПОД
СОЛНЦЕМ»
0.10 Премьера. «Я ИДУ
ТЕБЯ ИСКАТЬ».
Многосерийный фильм
1.05 Ночной кинотеатр.
«ХИРОМАНТ. ЛИНИИ
СУДЕБ»
2.05 «БАСТЫ ЖАҢАЛЫҚТАР»
2.30 «KÖREMİZ»
бағдарламасы
3.15 «П@УТИНА»
бағдарламасы
До 4.30

7-КАНАЛ

- 06.00 Т/п «Қуырдақ»
06.30 Т/х «Няня тап»
07.00 Т/х «Тақиясыз періште»
08.00 Т/х «Мезгілсіз сезім»
09.00 Т/п «Гадалка»
09.30 Т/с «Эксперт»
11.30 Т/с «Медиатор»
12.30 Х/ф «Хотя бы в кино»
14.30 Ток-шоу «Қыздар-ай»
Тұсаукесер!
15.30 Әлемнің жарығын
16.30 Т/с «Девушки с
Макаровым»
17.00 Т/с «Семейные узы»
18.00 Т/с «Эксперт»
20.00 Т/с «Медиатор»
21.00 Х/ф «Робот-әйел»
Тұсаукесер!

- 23.00 Х/ф «5 причин не
влюбиться в казаха»
00.50 Т/с «Семейные узы»
01.50 Т/с «Девушки с
Макаровым»
02.20 Т/п «Тамаша 7 км»
03.00 Т/х «Япырай»
03.50 Т/п «Жеңіп көр»
05.20 Т/п «Қуырдақ»

КТК

- 07.00 ҚР ӨНҰРАНЫ
07.05 «БӨРІ ЕСІМДЕ»,
корей телехикаясы
Тұсаукесер! С
субтитрами на русском
07.30 «ӘУЛЕТТЕР ТАРТЫСЫ».
Өзбек телехикаясы. С
субтитрами на русском
08.00 «ӘН МЕН ӘНШІНІҢ
НАУРЫЗ КӨЖЕСІ»
09.30 «ДОС-МУКАСАН».
Казахстанское кино!
(худ.фильм)
12.00 «НАЙДУ ПАРУ
ЛЮБИМОМУ»,
мелодрама. Премьера!
(худ.сериал)
16.00 «АДАСҚАН ҚЫЗ»,
өзбек телехикаясы. С
субтитрами на русском
18.20 «АЛДАРАСПАН».
Тұсаукесер!
21.00 «ТЕОРИЯ ЗЛА»,
детективная
мелодрама. Премьера!
(худ.сериал)
23.00 «ОТСТУПНИКИ»,
остросюжетный
детектив. Премьера!
(худ.сериал)
00.40 «НАЙДУ ПАРУ
ЛЮБИМОМУ»,
мелодрама (повтор)
(худ.сериал)
03.50-
04.30 «ӘН МЕН ӘНШІНІҢ
НАУРЫЗ КӨЖЕСІ»
(қайталау)

QAZSPORT KAZSPORT

- 06.55 Әнұран
07.00 ФИГУРНОЕ КАТАНИЕ.
Чемпионат Мира.
Парное катание.
Короткая программа.
Прямой эфир
10.00 НАСТОЛЬНЫЙ ТЕННИС.
VI летняя Спартакиада.
Прямой эфир
14.30 БОКС. Әлем
Чемпионаты. (Әйелдер)
Тікелей эфир
18.00 «SPORT REVIEW»
ақпараттық-
сараптамалық
бағдарламасы
18.30 БОКС. Әлем
Чемпионаты. (Әйелдер)
Тікелей эфир
22.00 «С VOLLEY К ПОБЕДЕ».
3 сезон. 1-выпуск.
(Елена Павлова)
22.25 «АУДАРЫСПАҚ».
Ұлттық ойын
00.30 Әнұран

balapan BALAPAN

- 7.00 Қазақстан
Республикасының
Мемлекеттік Әнұраны
Анимация. Отандық /
«Еркетай»
7.45 Тұсаукесер! Анимация.
Отандық / «Балапан
түлек»
8.15 «Көк орманның
еркелері» Мультхикая.
8.40 «Дуда мен Дада»
Мультхикая.
9.00 «Қане, бізге қосыл!»
ойын-сауықтық
бағдарлама
9.10 «Қайсар автобус»
Мультхикая.

- 9.25 «Miss Kaussar»
танымдық бағдарлама
9.35 «Құтқарушы
ойыншықтар»
Мультхикая.
10.05 «Турбозаврлар»
Мультхикая.
10.20 «Достық – жеңілмейтін
күш» Мультхикая.
10.45 Тұсаукесер! Анимация.
Отандық / «Жұлдыздар
әлемі»
11.05 «Трансформерлер.
құтқарушы боттар»
Мультхикая.
11.30 Тұсаукесер!
Анимация. Отандық /
«Экосарбаздар»
11.55 «Анаммен бірге/
Әкеммен бірге»
отбасылық бағдарлама
12.05 Анимация. Отандық /
«Тоқты мен серке»
12.45 «Нұрсәулем-ай»
концерт
13.40 «100% қасқыр»
Мультхикая.
14.00 Тұсаукесер! Анимация.
Отандық / «Балапан
түлек»
14.30 «Табиғат сақшылары»
ситком.
14.50 Тұсаукесер!
Анимация. Отандық /
«Экосарбаздар»
15.25 «Қайсар автобус»
Мультхикая.
15.40 Тұсаукесер! Анимация.
Отандық / «Жұлдыздар
әлемі»
16.05 «Көңілді құндыз»
Мультхикая.
16.15 «Күлтегің» қазақфильм
17.15 «Тәуекел» спорттық
бағдарлама
17.40 «Этикет әлемі»
танымдық
бағдарлама
17.55 «Думанды елім»
концерт
18.35 «Көк орманның
еркелері»
Мультхикая.
19.00 «Турбозаврлар»
Мультхикая.
19.15 Анимация. Отандық /
«Тоқты мен серке»
19.40 Тұсаукесер! Анимация.
Отандық / «Балапан
түлек»
19.50 «Достық –
жеңілмейтін күш»
Мультхикая.
20.20 «100% қасқыр»
Мультхикая.
20.45 «Табиғат сақшылары»
ситком.
21.05 «Горм сақшылары»
Мультхикая.
21.25 «Трансформерлер.
құтқарушы боттар»
Мультхикая.
21.50 Анимация. Отандық /
«Батырлар»
22.00 «Әжемнің ертегісі»
кешкі ертегі.

- 22.15 Тұсаукесер!
Анимация. Отандық /
«Экосарбаздар»
22.40 Анимация. Отандық /
«Тоқты мен серке»
23.05 «Көңілді құндыз»
Мультхикая.
23.30 Анимация. Отандық /
«Бала Бекзат»
23.55 «Бесік жыры» – Әнұран
0.00 Эфирдің жабылуы

ASTANA TV

- 06.00 «Сарай жауһары»
корей телехикаясы
07.00 «Маша и медведь»
Мультфильм
09.00 «Балуан Шолақ»
Худ.фильм
11.25 «Алдараспан»
15.00 «Маленький свидетель»
Индийское кино
18.10 «Шымкент шоу»
Тұсаукесер!
21.00 «Ессіз махаббат»
түрік телехикаясы
21.55 «Тағдыр талқысы»
үнді телехикаясы
00.00 «Брат или Брак 2»
Худ.фильм

TALIM TV TALIM TV

- 07.00 Views
08.10 Балалық шаққа саяхат
09.00 Talim Speakers
09.55 Сау болайық
10.10 Қалақай
10.30 Бабалар сөзі – өсиет
11.00 «Маңызды мәселе
(Архив)» – Қайталау
12.00 Ұлт саулығы
12.20 С.Қалиевтің көші
1-бөлім
13.30 С.Қалиевтің көші
2-бөлім
14.50 Ұлт саулығы
15.00 «Сырласайық»
(Архив) –
Қайталау
16.00 «Үлкен үй-3» –
телехикая
7-серия
17.00 Сау болайық
17.10 Тәтті time
17.50 Кестелі орамал
18.20 Бақытты отбасы
18.30 «Бабалар сөзі –
өсиет» – терме
18.50 Сау болайық
19.00 Ғибратты ғұмырлар
19.35 Әжемнің әңгімесі
19.50 Ұлт саулығы
20.00 «Маңызды мәселе
(Архив)» –
Қайталау
21.00 Ұлт саулығы
21.10 «Үлкен үй-3» –
телехикая
8-серия
22.10 Дода –
көркем фильм

«ҚОШ КЕЛДІҢ АЛМАТЫҒА, ӨЗ-НАУРЫЗ!». КОНЦЕРТІ
«АЛМАТЫ» АРНАСЫ. САҒАТ 09.00-ДЕ.

БЕЙСЕНБІ
23 НАУРЫЗ

Almaty TV АЛМАТЫ

6.00 ӘСЕМ ӘУЕН
7.00 Телехикая.
«Ұлы Селжүктер»
8.00 К/ф. «Бізді күтер
бір бақыт»
9.20 Мультфильм.
«Алдар көсе»
11.20 Детский кино клуб
13.00 Отандық кино
15.00 Женский кино клуб
19.00 Үздік әзілдер
20.00 Телехикая.
«Ұлы Селжүктер»
21.00 Концерт.
23.00 Мужское кино
1.00 Концерт.
«Сәлем, Алматы!»
4.00 Алматы кеші
4.45 Алматы кеші
5.55 ҚР Әнұраны

QAZAQSTAN QAZAQSTAN

6.00 Әнұран
6.05 «Күміс көмей»
6.50 «Ауылдастар»
7.20 «Менің атым Қожа».
Көркем фильм
(«Қазақфильм», 1963 ж.)
8.55 «Ұлыс оң болсын!».
Мерекелік концерт
10.00 «Махаббат тұтқыны».
Телехикая.
11.00 «Ұлттық арнада –
Ұлыстың Ұлы күні!».
Мерекелік концерт
(2022 ж.)
15.00 «НАУРЫЗ ҰЛТТЫҚ
СЫЙЛЫҒЫ»
16.20 «Сағындырған
өндер-ай!»
18.00 «МАХАББАТ ТҰТҚЫНЫ».
Телехикая.
19.00 ТҰСАУКЕСЕР! Дисней
ұсынады. «АРЫСТАН
ПАТША. ХАКУНА
МАТАТА». Мультфильм
(Аустралия, АҚШ,
2004 ж.)
20.20 ТҰСАУКЕСЕР! «НАУРЫЗ
АЙЫ КЕЛГЕНДЕ».
Телехикая. («Qazaqstan»
Ұлттық телеарнасы,
2022 ж.) (с субтитрами)
0.00 «Төрлет, Наурыз!».
Мерекелік жоба
1.35 ФУТБОЛ. EURO-2024.
Іріктеу турнирі.
ДАНИЯ – ФИНЛЯНДИЯ.
Тікелей трансляция
3.45 Әнұран

ХАБАР

05.00 ҚР Әнұраны
05.00 «Қызық times»
06.00 «Жұлдызды жекпе-жек»
07.00 Тікелей эфирде «Оян!»
10.00 Концерт. «Терме деген
өсиет» Айгүл Елшібаева
12.00 Телехикая. «Үкім»
14.00 Тікелей эфирде
«АйнаLine»
15.00 Телесериал. «Қазақ елі»
18.00 Концерт. «Ұлыстың
ұлы күні»
20.00 концерт. «DasTOUR»
Дастан Оразбеков
23.00 Тұсаукесер! «Ұйқым
келмейді» Тікелей эфир!
00.00 Телесериал.
«Қазақ елі 2»
01.00 ҚР Әнұраны

31-КАНАЛ

05.58 ҚР ӘНҰРАНЫ
06.00 Әзіл студия
07.00 Тамаша live
08.00 Мультсериал
«Ұлы жауынгер»
08.30 Мультсериал
«Маша и медведь»
09.30 «Назар аудар»
(повтор)
12.00 КИНО. Абунасыр
Сериков в комедии
«Операция «Алтын
Адам» (повтор)
13.50 Анимационный фильм
«Тачки 2»
(повтор)

16.00 КИНО. Анджелина
Джоли в фэнтези
«Малефисента»
(повтор)
18.00 КИНО. Николас Кейдж
в приключенческом
боевике «Сокровище
нации. Книга Тайн»
(повтор)
20.30 КИНО. Николай Костер-
Вальдау, Джерард
Батлер в фэнтези
«Боги Египта»
23.00 «Bizdin show»
00.40 What's up?
01.40 «31 әзіл»
02.40 Тамаша live
03.30 Әзіл студия
04.00 1001 Әзіл
04.30 Ризамын

ЕВРАЗИЯ

6.00 «ЕҢ АЛҒАШҚЫ»
бағдарламасы
7.45 «П@УТИНА»
бағдарламасы
8.45 Павел Меленчук,
Александр Песков,
Алексей Комашко в
фильме «ПРЕДАННЫЙ»
10.40 Многосерийная
мелодрама «ВЕСНА
МОЕГО СЕРДЦА»
14.30 «QOSLIKE»
бағдарламасы
18.30 «БАСТЫ ЖАҒАЛЫҚТАР»
19.00 «KÖREMİZ»
бағдарламасы
20.00 «ГЛАВНЫЕ НОВОСТИ»
20.35 Кирилл Кузнецов,
Татьяна Ратникова,
Алексей Яровенко
в многосерийном
фильме «МЕСТО ПОД
СОЛНЦЕМ»
0.10 Премьера. «Я ИДУ
ТЕБЯ ИСКАТЬ».
Многосерийный фильм
Ночной кинотеатр.
«ХИРОМАНТ. ЛИНИИ
СУДЕБ»
2.05 «БАСТЫ ЖАҒАЛЫҚТАР»
2.30 «KÖREMİZ»
бағдарламасы
3.15 «П@УТИНА»
бағдарламасы
До 4.30

7-КАНАЛ

06.00 Т/п «Қуырдақ»
06.30 Т/х «Няня map»
07.00 Т/х «Тақиясыз періште»
08.00 Т/х «Мезгілсіз сезім»
09.00 Т/п «Гадалка»
09.30 Т/с «Эксперт»
11.30 Т/с «Медиатор»
12.30 Х/ф «5 причин не
влюбиться в казаха»
14.30 Ток-шоу «Қыздар-ай»
Тұсаукесер!
15.30 Әлемнің жарығын
16.30 Т/с «Девушки с
Макаровым»
17.00 Т/с «Семейные узы»
18.00 Т/с «Эксперт»
20.00 Т/с «Медиатор»
21.00 К/ф «Lemon» Күлпәштің
хикаялары. Тұсаукесер!
23.10 Х/ф «Жена – не стена»
00.50 Т/с «Семейные узы»
01.50 Т/с «Девушки с
Макаровым»
02.20 Т/п «Тамаша 7 км»
03.00 Т/х «Япырай»
03.50 Т/п «Жеңіп көр»
05.20 Т/п «Қуырдақ»

КТК

07.00 ҚР ӘНҰРАНЫ
07.05 «БӨРІ ЕСІМДЕ»,
корей телехикаясы
Тұсаукесер! С
субтитрами на русском
07.30 «ӘУЛЕТТЕР ТАРТЫСЫ».
Өзбек телехикаясы. С
субтитрами на русском
08.00 «АРМЫСЫҢ, ӘЗ
НАУРЫЗ!» Мақпал
Жүнісова мен Қайрат
Нұртастың концерті

10.00 «ДЖОХАН».
Казахстанское кино!
(худ.фильм)
12.00 «МОЙ ЛУЧШИЙ
ВРАГ», детективная
мелодрама. Премьера!
(худ.сериал)
16.00 «АДАСҚАН ҚЫЗ»,
өзбек телехикаясы. С
субтитрами на русском
18.20 «САҒЫНДЫМ
АНАШЫМ». Тоқтар мен
Бейбіттің ән-шашуы.
Тұсаукесер!
21.00 «ТЕОРИЯ ЗЛА»,
детективная
мелодрама. Премьера!
(худ.сериал)
23.00 «ОТСТУПНИКИ»,
остросюжетный
детектив. Премьера!
(худ.сериал)
00.40 «МОЙ ЛУЧШИЙ ВРАГ»,
детективная мелодрама
(повтор) (худ.сериал)
03.50-
04.30 «АРМЫСЫҢ, ӘЗ
НАУРЫЗ» (қайталау)

QAZSPORT KAZSPORT

06.55 Әнұран
07.00 ФИГУРНОЕ КАТАНИЕ.
Чемпионат Мира.
Парное катание.
Произвольная
программа. Прямой
эфир
09.55 ВОЛЕЙБОЛ. Ұлттық
Лига. Плей-офф.
(Әйелдер) Финал.
Тікелей эфир
12.00 «Олимп шыңына бастар
жол». Арнайы репортаж
12.25 ВОЛЕЙБОЛ. Ұлттық
Лига. Плей-офф.
(Әйелдер) Финал.
Тікелей эфир
14.25 «THE RING».
10-бағдарлама.
(Қанат Ислам)
14.55 ВОЛЕЙБОЛ. Ұлттық
Лига. Плей-офф.
(Әйелдер) Финал.
Тікелей эфир
16.55 «Тяжелый отбор –
легкие победы».
Специальный репортаж
17.15 ФУТБОЛ. УЕФА
Чемпиондар Лигасының
журналы
17.45 «QAZSPORT алаңы»
ТОК-ШОУЫ.
Тікелей эфир
18.30 БОКС. Әлем
Чемпионаты. Жартылай
финал. (Әйелдер)
Тікелей эфир
20.35 ФУТБОЛ. EURO-2024.
Матч қарсаңында.
Студиялық бағдарлама.
Тікелей эфир
20.50 ФУТБОЛ. EURO-
2024. Іріктеу турнирі.
Қазақстан – Словения.
Тікелей эфир
23.10 ФУТБОЛ. EURO-2024.
Итоги матча. Студийная
программа. Прямой
эфир
23.40 ФУТБОЛ. УЕФА Еуропа
Лигасының шолуы
00.35 Специальный репортаж
00.50 «Қазақ футболшының
шоқжұлдызы».
Дінмұхаммед
Сүлейменов.
Деректі фильм
01.35 ФУТБОЛ. EURO-2024.
Іріктеу турнирі. Италия –
Англия. Тікелей эфир
03.35 Әнұран

balapan BALAPAN

7.00 Қазақстан
Республикасының
Мемлекеттік Әнұраны
7.05 Анимация. Отандық /
«Еркетай»
7.45 Тұсаукесер! Анимация.
Отандық /
«Балапан түлек»
8.15 «Көк орманның
еркелері»
Мультхикая.

8.40 «Дуда мен Дада»
Мультхикая.
9.00 «Қане, бізге қосыл!»
ойын-сауықтық
бағдарлама
9.10 «Қайсар автобус»
Мультхикая.
9.25 Анимация. Отандық
«Күшті көліктер»
9.35 «Құтқарушы
ойыншықтар»
Мультхикая.
10.05 «Ойыншық сақшылар»
Мультхикая.
10.20 «Достық – жеңілмейтін
күш» Мультхикая.
10.45 Тұсаукесер! Анимация.
Отандық / «Жұлдыздар
әлемі»
11.05 «Трансформерлер.
құтқарушы боттар»
Мультхикая.
11.30 Тұсаукесер! Анимация.
Отандық /
«Экосарбаздар»
11.55 «Анаммен бірге/
әкеммен бірге»
танымдық бағдарлама.
12.05 «Расулдың хикаялары»
ситком.
12.20 Анимация. Отандық /
«Жібек»
12.35 «Тәжірибе алаңы»
танымдық бағдарлама
12.45 «Нұрсәулем-ай»
концерт
13.40 «100% қасқыр»
Мультхикая.
14.00 Тұсаукесер! Анимация.
Отандық /
«Балапан түлек»
14.30 «Табиғат сақшылары»
ситком.
14.50 Тұсаукесер!
Анимация. Отандық /
«Экосарбаздар»
15.25 «Қайсар автобус»
Мультхикая.
15.40 Тұсаукесер! Анимация.
Отандық / «Жұлдыздар
әлемі»
16.05 «Көңілді құндыз»
Мультхикая.
16.15 Анимация. Отандық /
«Еркетай»
16.50 «Дуда мен Дада»
Мультхикая.
17.15 «Тәуекел» спорттық
бағдарлама
17.40 Анимация. Отандық /
«Батырлар»
17.55 «Балапан көктемі»
концерт
18.35 «Көк орманның
еркелері»
Мультхикая.
19.00 «Ойыншық сақшылар»
Мультхикая.
19.15 Анимация. Отандық /
«Жібек»
19.25 «Күмбір live» танымдық
бағдарлама
19.40 Тұсаукесер! Анимация.
Отандық /
«Балапан түлек»
19.50 «Достық – жеңілмейтін
күш» Мультхикая.
20.20 «100% қасқыр»
Мультхикая.
20.45 «Табиғат сақшылары»
ситком.
21.05 «Горм сақшылары»
Мультхикая.

21.25 «Трансформерлер.
құтқарушы боттар»
Мультхикая.
21.50 Анимация. «Бозторғай»
22.00 «Әжемнің ертегісі»
кешкі ертегі.
Тұсаукесер!
22.15 Анимация. Отандық /
«Экосарбаздар»
22.40 Анимация. «Бабалар ізі»
23.05 «Көңілді құндыз»
Мультхикая.
23.30 Анимация. Отандық /
«Бала Бекзат»
23.55 «Бесік жыры» – Әнұран
0.00 Эфирдің жабылуы

ASTANA TV

06.00 «Сарай жауһары»
корей телехикаясы
07.00 «Маша и медведь»
Мультфильм
09.00 «Домалақ ана»
Худ.фильм
11.10 «Шымкент шоу»
14.10 «Брат или Брак»
Худ.фильм
16.10 «Брат или Брак 2»
Худ.фильм
18.50 «Елге сәлем!»
Мейрамбек Беспаяевтың
концерті
21.00 «Ессіз махаббат»
түрік телехикаясы
21.55 «Тағдыр талқысы»
үнді телехикаясы
00.00 «Балуан Шолақ»
Худ.фильм

TALIM TV TALIM TV

07.00 Автопортрет
07.40 Руханият
08.10 Қышқыл мысқыл
09.00 «Сырласайық» (Архив) –
Қайталау
09.55 Сау болайық
10.10 Шам түбіндегі ертегі
10.30 Бабалар сөзі – өсиет
11.00 Емен-жарқын
12.00 Ұлт саулығы
12.20 Айтыс Strike –
Ш.Айдаров
12.50 Сырласайық
13.30 Пруст сауалнамасы
14.00 Orkeni style
14.30 Оңline
14.50 Ұлт саулығы
15.00 «Сырласайық» (Архив) –
Қайталау
16.00 «Үлкен үй-3» –
телехикая 8-серия
17.00 Сау болайық
17.10 Views
18.20 Қазақ білсін
18.30 «Бабалар сөзі – өсиет» –
Терме
18.50 Сау болайық
19.00 Өнер қырандары
19.35 ТамашаLike
19.50 Ұлт саулығы
20.00 «Маңызды мәселе
(Архив)» –
Қайталау
21.00 Ұлт саулығы
21.10 «Үлкен үй-3» –
телехикая
9-серия
22.10 Шабдалы –
көркем фильм

«ҰЛЫС ОҢ БОЛСЫН», МЕРЕКЕЛІК КОНЦЕРТІ.
«ҚАЗАҚСТАН» АРНАСЫ. САҒАТ 03.55-ТЕ.

ЖҰМА
24 НАУРЫЗ

Almaty TV АЛМАТЫ

- 6.00 Әсем әуен
7.00 Телехикая.
«Ұлы Селжүктер»
8.00 Таңғы студия
10.00 Мультфильм
11.30 Мультфильм. Татонка, Джеки Чан, Аспаз бен қой
13.00 Үздік әзілдер
14.00 Телехикая. «Отыздан асып барамын»
15.00 Күндізгі жаңалықтар
15.15 Дневные новости
15.30 Женский кино клуб.
«Путешествие к центру души»
17.15 Женский кино клуб
18.00 Әсем әуен
19.00 Қорытынды жаңалықтар
19.30 Итоговые новости
20.00 Телехикая.
«Ұлы Селжүктер»
21.00 Телехикая.
«Біздің әулет»
22.00 Мужской сериал
23.45 Телехикая. «Отыздан асып барамын»
0.45 Қорытынды жаңалықтар/Итоговые новости
1.35 Шешімі бар
2.20 Өмір иірімі
3.00 Дала сазы
3.25 Алматы тұнған тарих
3.45 Алматинские истории
4.10 Әсем әуен
4.40 Алматы көші
5.55 ҚР Әнұраны

QAZAQSTAN QAZAQSTAN

- 6.00 Әнұран
6.05 «Ауылдастар»
6.30 «Мұзбалақ». Мультфильм («Қазақфильм», 2018 ж.)
7.30 «Ән мен әнші»
8.40 Дисней ұсынады.
«Арыстан патша. Хакуна Матата». Мультфильм (Аустралия, АҚШ, 1998 ж.)
10.00 «Махаббат тұтқыны». Телехикая.
11.00 «Ұлыстың Ұлы күні»
12.00 «ӨМІР КӨРКЕМ». Тікелей эфир
13.00 AQPAPAT
13.10 «Жат бауыр». Телехикая. (с субтитрами)
14.20 «Қызық екен...»
15.20 «Әйел әлемі»
15.55 «Күміс көмей»
17.00 AQPAPAT
17.15 «Ауылдастар»
18.00 «МАХАББАТ ТҰТҚЫНЫ». Телехикая.
20.00 AQPAPAT
20.35 «ASHYQ ALAŃ». Қоғамдық-саяси ток-шоу. Тікелей эфир.
21.30 «ЖАТ БАУЫР». Телехикая. (с субтитрами)
22.30 «БАУЫРЛАР». Телехикая. (с субтитрами)
23.20 «Көңіл толқыны»
0.00 «PARASAT MAIDANY»
0.30 AQPAPAT
1.05 «Ауылдастар»
1.35 ФУТБОЛ. EURO-2024. Іріктеу турнирі. ШВЕЦИЯ – БЕЛЬГИЯ. Тікелей трансляция
3.45 Әнұран

ХАБАР

- 05.00 ҚР Әнұраны
05.00 «Қызық times»
06.00 «Жұлдызды жекпе-жек»
07.00 Тікелей эфирде «Оян!»
10.00 «Менің өмірім»
10.30 «Cover show»
Мейрамбек Бесбаевпен
12.00 Телехикая. «Үкім»
14.00 Тікелей эфирде «АйнаLine»
15.00 Телесериал
17.00 Телевикторина. «Бегом за деньгами»

- 18.00 Новости.
18.15 Ток шоу. Итоги
19.00 Қорытынды жаңалықтар
19.15 Ток шоу. Біздің мақсат
20.00 Телехикая. «Үкім»
21.45 Тұсаукесер!
«Қызық times»
23.00 Мегахит. «Всегда верен»
01.00 ҚР Әнұраны

31-КАНАЛ

- 05.58 ҚР ӘНҰРАНЫ
06.00 Әзіл студия
07.00 Ризамын
07.30 What's up?
08.00 Мультсериал
«Ұлы жауынгер»
08.30 Т/сериал «Пинокио»
09.40 «31 әзіл»
10.00 Т/сериал «Листопад» (повтор)
11.00 Мультсериал
«Команда «Мстители»
11.30 Мультсериал
«Маша и медведь»
12.20 Мультсериал «Урфин Джюс возвращается»
14.00 КИНО. Сабит Рахимбаев в комедии
«Гудбай, мой бай!»
16.00 КИНО. Майкл Джей Уайт в боевике
«Неоспоримый 2» (повтор)
18.00 КИНО. Скотт Эдкинс в боевике
«Неоспоримый 3»
20.00 Информбюро (рус/каз)
21.00 «Жапырақтар төгілгенде»
түрік телехикаясы
КИНО. Шарлиз Терон в боевике
«Взрывная блондинка»
00.00 «31 әзіл»
01.00 Үнді сериалы «Анупама»
01.40 What's up?
03.00 Әзіл студия
03.50 1001 Әзіл
04.00 BALA BATLLE
04.30 What's up?

ЕВРАЗИЯ

- 6.00 «ЕҢ АЛҒАШҚЫ»
бағдарламасы
7.00 «П@УТИНА»
бағдарламасы
8.00 «ҚАЙЫРЛЫ ТАҢ, ҚАЗАҚСТАН!»
9.00 «ДОБРОЕ УТРО, КАЗАХСТАН!»
10.00 «ЖИТЬ ЗДОРОВО»
10.45 «НА САМОМ ДЕЛЕ»
11.30 «МУЖСКОЕ/ЖЕНСКОЕ»
12.25 «ТАТЬЯНИН ДЕНЬ». Многосерийный фильм
14.10 «НОВОСТИ»
14.20 «ЖАҢАЛЫҚТАР»
14.30 «QOSLIKE»
бағдарламасы
18.30 «БАСТЫ ЖАҢАЛЫҚТАР»
19.00 «KÖREMİZ»
бағдарламасы
20.00 «ГЛАВНЫЕ НОВОСТИ»
20.35 «ПОЛЕ ЧУДЕС»
21.50 Евгений Сидихин, Александр Самойленко, Александр Назаров, Елена Валушкина в многосерийном фильме
«ЧАС СЫЧА»
1.25 «ПОВАРА НА КОЛЕСАХ»
2.15 «НОВОСТИ»
2.20 «ЖАҢАЛЫҚТАР»
2.30 «KÖREMİZ»
бағдарламасы
3.15 «БАСТЫ ЖАҢАЛЫҚТАР»
3.45 «П@УТИНА»
бағдарламасы
До 4.30

7-КАНАЛ

- 06.00 Т/п «Қуырдақ»
06.30 Т/х «Няня тап»
07.00 Т/х «Тақиясыз періште»
08.00 Т/х «Мезгілсіз сезім»
09.00 Т/п «Гадалка»
09.30 Т/с «Эксперт»
11.30 Т/с «Медиатор»
12.30 Х/ф «Жена – не стена»

- 14.30 Ток-шоу «Қыздар-ай»
Тұсаукесер!
15.30 Алдараспан
16.20 Әуен толқыны
16.30 Т/с «Девушки с Макаровым»
17.00 Т/с «Семейные узы»
18.00 Жаңа кезең
18.20 Х/ф «Широко шагая»
20.00 Т/х «Сәке»
22.00 «Вальс» Нұрболат Абдуллин
00.30 Т/с «Семейные узы»
01.30 Т/с «Девушки с Макаровым»
02.00 Т/п «Тамаша 7 км»
03.00 Т/х «Япырай»
03.50 Т/п «Жеңіп көр»
05.20 Т/п «Қуырдақ»

КТК

- 07.00 ҚР ӘНҰРАНЫ
07.05 «БӘРІ ЕСІМДЕ», корей телехикаясы
Тұсаукесер! С субтитрами на русском
«ӘУЛЕТТЕР ТАРТЫСЫ». Өзбек телехикаясы. С субтитрами на русском
08.00 «АЛДАРАСПАН»
10.00 «БЫЛО ДЕЛО»
10.50 «ПЕС-5», остросюжетный детектив (худ.сериал)
13.10 «ОТСТУПНИКИ», остросюжетный боевик (повтор) (худ.сериал)
15.10 «ТЕОРИЯ ЗЛА», мелодрама (повтор) (худ.сериал)
17.00 «АДАСҚАН ҚЫЗ», өзбек телехикаясы. С субтитрами на русском
19.30 КЕШКІ ЖАҢАЛЫҚТАР
20.00 «ДАУ-ДАМАЙСЫЗ». Жаңа маусым!
20.35 «КТКweb». Жаңа маусым!
21.00 ВЕЧЕРНИЕ НОВОСТИ
21.40 «ЖЕНСКИЙ ПРИГОВОР», детективная драма. Премьера! (худ.сериал)
01.20 «ПЕС-5», остросюжетный детектив (повтор) (худ.сериал)
02.15 «ДАУ-ДАМАЙСЫЗ» (қайталау)
02.40 «КТКweb» (қайталау)
03.00 «АДАСҚАН ҚЫЗ», өзбек телехикаясы (қайталау)
04.00-04.30 КЕШКІ ЖАҢАЛЫҚТАР (қайталау)

QAZSPORT KAZSPORT

- 07.00 Әнұран
07.05 «QAZSPORT алаңы»
ТОК-ШОУЫ
07.45 ФИГУРНОЕ КАТАНИЕ. Чемпионат Мира. Танцы на льду. Ритмический танец. Прямой эфир
09.55 ВОЛЕЙБОЛ. Ұлттық Лига. Плей-офф. (Әйелдер) Финал. Тікелей эфир
11.55 «Медеуден – Олимпиада айдынына». Мәдіғали Қарсыбеков. Деректі фильм
12.25 ВОЛЕЙБОЛ. Ұлттық Лига. Плей-офф. (Әйелдер) Финал. Тікелей эфир
14.30 «С VOLLEY К ПОБЕДЕ». 3 сезон. 2 выпуск. (Айбат Неталин)
14.55 ВОЛЕЙБОЛ. Ұлттық Лига. Плей-офф. (Әйелдер) Финал. Тікелей эфир
17.00 «Олимп шыңына бастар жол». Арнайы репортаж
17.25 ВОЛЕЙБОЛ. Ұлттық Лига. Плей-офф. (Әйелдер) Финал. Тікелей эфир
19.00 ДЗЮДО. Grand Slam. Тікелей эфир

- 21.30 «SPORT REVIEW»
ақпараттық-сараптамалық бағдарламасы
22.00 «Тяжелый отбор – легкие победы». Специальный репортаж
22.15 «СҰХБАТ». 1 выпуск.
Болат Жұмаділов
22.50 ФУТБОЛ. EURO-2024. Іріктеу турнирі.
Болгария – Черногория.
Тікелей эфир
01.00 ФУТБОЛ. УЕФА Чемпиондар Лигасының журналы
01.35 ФУТБОЛ. EURO-2024. Іріктеу турнирі.
Франция – Нидерланды.
Тікелей эфир
03.35 Әнұран

balapan BALAPAN

- 7.00 Қазақстан Республикасының Мемлекеттік Әнұраны
Анимация. Отандық / «Еркетай»
7.05 Анимация. Отандық / «Балалар ізі»
7.45 Анимация. Отандық / «Балапан және оның достары»
8.15 «Көк орманның еркелері» Мультхикая.
8.40 «Дуда мен Дада» Мультхикая.
9.00 «Қане, бізге қосыл!» ойын-сауықтық бағдарлама
9.10 «Қайсар автобус» Мультхикая.
9.25 «Miss Kaussar» танымдық бағдарлама
9.35 «Құтқарушы ойыншықтар» Мультхикая.
10.05 «Ойыншық сақшылар» Мультхикая.
10.20 «Достық – жеңілмейтін күш» Мультхикая.
10.45 «Еңбек-ермек» танымдық бағдарлама.
10.55 «Ғажайып өлке» танымдық бағдарлама.
11.05 «Трансформерлер. құтқарушы боттар» Мультхикая.
11.30 Анимация. Отандық / «Бөпе»
11.40 Анимация. Отандық / «Суперкөлік Самұрық»
11.55 «Анаммен бірге/ әкеммен бірге» танымдық бағдарлама.
12.05 «Расулдың хикаялары» ситком.
12.20 Анимация. Отандық / «Жібек»
12.35 «Тәжірибе алаңы» танымдық бағдарлама
12.45 «Горм сақшылары» Мультхикая.
13.00 Тікелей эфир
«Кім тапқыр?» интеллектуалдық ойын
13.35 «100% қасқыр» Мультхикая.
14.00 «Үйрен де, жирен!» танымдық бағдарлама
14.15 Анимация. Отандық / «Ойыншықтар»
14.30 «Табиғат сақшылары» ситком.
14.50 Анимация. Отандық / «Балапан және оның достары»
15.25 «Қайсар автобус» Мультхикая.
15.40 Анимация. Отандық / «Бала Бекзат»
16.05 «Көңілді құндыз» Мультхикая.
16.15 Анимация. Отандық / «Еркетай»
16.50 «Дуда мен Дада» Мультхикая.
17.15 «Тәуекел» спорттық бағдарлама
17.35 «Этикет әлемі» танымдық бағдарлама
17.55 «Расулдың хикаялары» ситком.
18.10 «Құтқарушы ойыншықтар» Мультхикая.

- 18.35 «Көк орманның еркелері» Мультхикая.
19.00 «Ойыншық сақшылар» Мультхикая.
19.15 Анимация. Отандық / «Жібек»
19.25 «Еңбек-ермек» танымдық бағдарлама.
19.35 «Ғажайып өлке» танымдық бағдарлама.
19.50 «Достық – жеңілмейтін күш» Мультхикая.
20.20 «100% қасқыр» Мультхикая.
20.45 «Табиғат сақшылары» ситком.
21.05 «Горм сақшылары» Мультхикая.
21.25 «Трансформерлер. құтқарушы боттар» Мультхикая.
21.50 Анимация. Отандық / «Бөпе»
22.00 «Әжемнің ертегісі» кешкі ертегі.
22.15 Анимация. Отандық / «Суперкөлік Самұрық»
22.40 Анимация. Отандық / «Балалар ізі»
23.05 «Көңілді құндыз» Мультхикая.
23.30 Анимация. Отандық / «Бала Бекзат»
23.55 «Бесік жыры» – Әнұран
0.00 Эфирдің жабылуы

ASTANA TV

- 06.00 «Сарай жауһары» корей телехикаясы
07.00 «Маша и медведь» Мультфильм
09.00 «Көшпенділер» Худ. фильм
11.30 «Ұлым» түрік телехикаясы
13.30 Президент пәрмені
13.40 «Қара шаңырақ» телехикаясы
15.40 «Елге сәлем!» Мейрамбек Беспаевтың концерті
18.00 «Жұлдызды жекпе-жек» жобасы
20.00 «Astanatimes»
21.00 «Үміт үйі» Тұсаукесер!
түрік телехикаясы
21.55 «Тағдыр талқысы» үнді телехикаясы
00.00 «Домалақ ана» Худ. фильм

TALIM TV

- 07.00 Views
08.10 Жұмадағы жүздесу
09.00 Айтыс-Fights
09.30 Саморазвитие с Маржан-коуч
09.55 Сау болайық
10.10 «Ерте, ерте, ертеде...» – Балалар уақыты
10.30 Балалар сөзі – өсиет
11.00 Фибратты ғұмырлар
12.00 Ұлт саулығы
12.20 Қазақ спортының классикасы
13.30 Жұмадағы жүздесу
14.10 Talim Speakers
14.50 Ұлт саулығы
15.00 «Сырласайық» (Архив) – Қайталау
16.00 «Үлкен үй-3» – телехикая 9-серия
17.00 Сау болайық
17.10 Жұмадағы жүздесу
18.00 ТамашаLike
18.30 «Балалар сөзі – өсиет» – Терме
18.50 Сау болайық
19.00 Балалық шаққа саяхат
19.35 Бақытты отбасы
19.50 Ұлт саулығы
20.00 «Маңызды мәселе (Архив)» – Қайталау
21.00 Ұлт саулығы
21.10 «Үлкен үй-3» – телехикая 10-серия
22.10 Dara til
22.30 Айтыс.
Алтын қор
22.55 Views

СЕНБІ
25 НАУРЫЗ

Almaty TV АЛМАТЫ

6.00 Қорытынды жаңалықтар/ Итоговые новости
7.00 Телехикая. «Ұлы Селжүктер»
8.00 Мультфильмы
9.30 Детский кино клуб
11.00 Алматы ән қанатында
11.30 Отандық кино
13.30 Үздік әзілдер
15.00 Женский кино клуб
19.00 Концерт
20.00 Телехикая. «Ұлы Селжүктер» 23 серия
21.00 Телехикая. «Ұлы Селжүктер» 24 серия
22.00 Мужское кино
0.00 Мужское кино. «Универсальный агент»
2.30 Обо всем без купюр
3.00 Алматинские истории
3.25 Алматинские каникулы
3.35 Алматы кеші
4.20 Әсем әуен
4.40 Алматы кеші
5.55 ҚР Өнұраны

QAZAQSTAN QAZAQSTAN

6.00 Өнұран
6.05 «Жәдігер»
6.30 AQPAPAT
7.05 «Көңіл толқыны»
8.25 «Бірегей»
9.15 «Күміс көмей»
10.00 «Махаббат тұтқыны». Телехикая
12.00 «Әзіл әлемі»
13.20 «Төрлет, Наурыз!». Мерекелік жоба
16.20 Дисней ұсынады. «Рататуй». Мультфильм (АҚШ, 2007 ж.)
18.00 «МАХАББАТ ТҰТҚЫНЫ». Телехикая.
20.00 AQPAPAT
20.30 «AQORDA»
20.40 «QAZAQSTAN ДАУЫСЫ. БАЛАЛАР»
22.30 «БАУЫРЛАР». Телехикая. (с субтитрами)
23.30 «Хатико». Көркем фильм (Ұлыбритания, АҚШ, 2009 ж.)
1.05 AQPAPAT
1.35 ФУТБОЛ. EURO-2024. Іріктеу турнирі. ХОРВАТИЯ – УЭЛЬС. Тікелей трансляция
Өнұран
3.45 Өнұран

ХАБАР

05.00 ҚР Өнұраны
05.00 «Қызық times»
06.30 Концерт. «Алашұлы»
08.30 «Дағұп»
09.30 «Спорт әлемі»
10.00 Мегахит. «Всегда верен»
12.00 Мультфильм. «Кунг-фу Кролик. Повелитель огня»
13.30 Тұсаукесер! «StartUp KZ»
14.00 Телехикая марафоны
15.30 Тұсаукесер! «Құнды құжаттар»
16.30 Тұсаукесер! «Әрекет»
17.00 «Маска»
19.00 Тұсаукесер! «Cover show» Мейрамбек Бесбаевпен
21.00 Ақпарат арнасы «7 күн» сараптамалық бағдарламасы
21.30 Тұсаукесер! «Алғашқы»
22.30 Деректі фильм. «Бұл осылай болған еді...»
23.15 Нарезки. «Cover show» Мейрамбек Бесбаевпен
23.45 Международный турнир по MMA. «Mergen Fighting Championship-4». Трансляция из Атырау
01.00 ҚР Өнұраны

31-КАНАЛ

05.58 ҚР ӨНҰРАНЫ
06.00 Әзіл студия
07.00 Тамаша live
08.00 Мультсериал «Ұлы жауынгер»
08.30 Мультсериал «Маша и медведь»
09.30 Готовим с Адель
10.00 «Алдараспан»
12.00 КИНО. Сабит Рахымбаев в комедии «Гудбай, мой бай!» (повтор)
14.00 Анимационный фильм «Angry Birds в кино»
16.00 КИНО. Николай Костер-Вальдау, Джерард Батлер в фэнтези «Боги Египта» (повтор)
18.40 КИНО. Дуэйн Джонсон в боевике «Геркл»
20.35 КИНО. Роберт Дауни мл., Крис Эванс в фантастическом боевике «Мстители. Финал»
00.00 «Bizdin show»
01.20 What's up?
02.00 «31 әзіл»
03.00 Тамаша live
03.30 Әзіл студия
04.00 1001 Әзіл
04.30 Ризамын

ЕВРАЗИЯ

6.00 «ТОЙ БАЗАР» бағдарламасы
7.20 «П@УТИНА» бағдарламасы
8.15 «ПОЕХАЛИ!»
9.00 Кирилл Плетнёв, Светлана Иванова, Павел Трубинер, Юлия Мельникова в фильме «СПЕШИТЕ ЛЮБИТЬ»
10.50 «ЧАС СЫЧА». Многосерийный фильм
14.30 Премьера. «РАНЕВСКАЯ». Многосерийный фильм
18.30 «АЙНА» бағдарламасы. Тікелей эфир
19.00 Александр Пашков, Олег Алмазов, Михаил Химичев, Анна Арефьева в фильме «СПАСАТЕЛЬ»
20.55 Прохор Дубравин, Светлана Столярова-Стич в многосерийном фильме «СОЛНЕЧНЫЙ ЛИВЕНЬ»
0.40 Ночной кинотеатр. «ПЕРЕВАЛ»
2.25 «ЛАБИРИНТ». Телехикая
3.15 «ТОЙ БАЗАР» бағдарламасы
До 4.30

7-КАНАЛ

06.00 Т/п «Қуырдақ»
07.00 Келесі кім?
08.30 Т/п «Құтты қонақ»
09.00 Т/п «Гадалка»
09.40 Т/п «Регина+1»
10.45 Т/п «Реформатор»
11.00 Х/с «Женский доктор»
14.40 Кулинарное шоу «Разговор со вкусом»
15.00 «Жұлдызды шаңырақта» Тұсаукесер!
15.30 Т/х «Пәленшеевтер»
16.30 Сәлем саған, Астана
19.00 Т/х «Сәке»
21.00 Шоу «Маска» 4 сезон
00.40 Х/ф «Широко шагая»
02.10 Т/п «Құтты қонақ»
02.40 Келесі кім?
03.00 Т/х «Япырай»
03.30 Т/п «Жеңіп көр»
05.00 Т/п «Қуырдақ»

КТК

07.00 ҚР ӨНҰРАНЫ
07.05 «МӘССАҒАН»

07.30 «БӨРІ ЕСІМДЕ», корей телехикаясы
Тұсаукесер! С субтитрами на русском
08.00 «OZAT OTBASЫ», ток-шоу
09.00 «КТКweb» (қайталау)
09.30 ВЕЧЕРНИЕ НОВОСТИ (повтор)
10.10 «ЮМОРИНА», шоу-программа
11.20 «ЖЕНСКИЙ ПРИГОВОР», детективная драма (повтор) (худ.сериал)
15.00 «АШ БӘЛЕДЕН ҚАШ БӘЛЕ», көркем фильм (өзбек худ.фильм)
16.40 «ӨКІНІШ», көркем фильм (өзбек худ. фильм)
18.00 «АЛДАРАСПАН»
21.00 «МОЙ ЛЮБИМЫЙ ДРУГ», мелодрама. Премьера! (худ.сериал)
01.20 «ПЕС-5», остросюжетный детектив (повтор) (худ.сериал)
02.10 «АШ БӘЛЕДЕН ҚАШ БӘЛЕ», көркем фильм (өзбек худ.фильм) (қайталау)
03.25-
04.20 «OZAT OTBASЫ», ток-шоу (қайталау)

QAZSPORT KAZSPORT

07.00 Өнұран
07.05 «QAZSPORT алаңы» ТОК-ШОУЫ
07.50 ФУТБОЛ. EURO-2024. Іріктеу турнирі. Дания – Финляндия
09.55 ВОЛЕЙБОЛ. Ұлттық Лига. Плей-офф. (Әйелдер) Финал. Тікелей эфир
11.55 ФУТБОЛ. УЕФА Чемпиондар Лигасының журналы
12.25 ВОЛЕЙБОЛ. Ұлттық Лига. Плей-офф. (Әйелдер) Финал. Тікелей эфир
14.25 «SPORT REVIEW» ақпараттық-сараптамалық бағдарламасы
14.55 ВОЛЕЙБОЛ. Ұлттық Лига. Плей-офф. (Әйелдер) Финал. Тікелей эфир
16.55 «СҰХБАТ». 2 выпуск. Анна Алябьева «Сыр саңлағы».
17.30 Дәулет Ниязбеков. Деректі фильм
18.05 «С VOLLEY К ПОБЕДЕ». 3 сезон. 3 выпуск. (Мадина Бекет)
18.30 БОКС. Әлем Чемпионаты. Финал. (Әйелдер) Тікелей эфир
20.00 ДЗЮДО. Grand Slam
22.00 «SPORT REVIEW» ақпараттық-сараптамалық бағдарламасы
22.30 «Олимп шыңына бастар жол». Арнайы репортаж
22.50 ФУТБОЛ. EURO-2024. Іріктеу турнирі. Армения – Түрция. Тікелей эфир
01.00 ФУТБОЛ. УЕФА Чемпиондар Лигасының журналы
01.35 ФУТБОЛ. EURO-2024. Іріктеу турнирі. Испания – Норвегия. Тікелей эфир
03.35 Өнұран

balapan BALAPAN

7.00 Қазақстан Республикасының Мемлекеттік Өнұраны
7.05 Анимация. Отандық / «Балақайлар»
7.40 Анимация. Отандық / «Дүлдүл»

7.50 Анимация. Отандық / «Дала ойындары»
8.15 «Күн сәулелі көжектер» Мультхикая.
8.40 Анимация. Отандық / «Еркелер»
8.55 «Сиқырлы ас үй» Мультхикая.
9.05 «Ойна, ойла!» ойын-сауықтық бағдарлама
9.30 «Топбасшы Юху» Мультхикая.
9.55 Анимация. Отандық / «Дәрігер Дана»
10.05 «Қонжық Расмус» Мультхикая.
10.35 Анимация. Отандық / «Бөпе»
10.45 «Құпия кітап» ситком.
11.10 Анимация. Отандық / «Әсем әуен»
11.20 «Горм сақшылары» Мультхикая.
11.45 Анимация. Отандық / «Су астындағы оқиға»
12.00 Анимация. Отандық / «Ғарышкер бала Жігер»
12.15 Анимация. Отандық / «Қалалар мен балалар»
12.35 «Аға болғым келеді» ситком.
12.50 «Баданаму хикаялары» Мультхикая.
13.10 Анимация. Отандық / «Күшті көліктер»
13.15 Анимация. Отандық / «Көңілді көкөністер»
13.30 Анимация. Отандық / «Дала ойындары»
13.55 Анимация. Отандық / «Еркелер»
14.10 «Ағайынды аюлар. үш әлемнің құпиясы» толықметражды мультфильм.
15.40 Анимация. Отандық / «Су астындағы оқиға»
15.55 Анимация. Отандық / «Көңілді көкөністер»
16.10 «Күн сәулелі көжектер» Мультхикая.
16.35 «Топбасшы Юху» Мультхикая.
16.50 Анимация. Отандық / «Дүлдүл»
17.00 «Балапан көктемі» концерт
17.50 «Аға болғым келеді» ситком.
18.05 Анимация. Отандық / «Білгішбектер»
18.15 «Сиқырлы ас үй» Мультхикая.
18.30 «Құпия кітап» ситком.
19.00 «Топбасшы Юху» Мультхикая.
19.30 Анимация. Отандық / «Ғарышкер бала Жігер»
19.45 Анимация. Отандық / «Әсем әуен»
19.55 «Қонжық Расмус» Мультхикая.
20.25 «Баданаму хикаялары» Мультхикая.
20.45 «Ойна, ойла!» ойын-сауықтық бағдарлама

21.15 Анимация. Отандық / «Қалалар мен балалар»
21.35 «Горм сақшылары» Мультхикая.
22.00 «Әжемнің ертегісі» кешкі ертегі.
22.15 «Ағайынды аюлар. үш әлемнің құпиясы» толықметражды мультфильм.
23.45 Анимация. Отандық / «Дәрігер Дана»
23.55 «Бесік жыры» – Өнұран
0.00 Эфирдің жабылуы

ASTANA TV

06.00 «Сарай жауһары» корей телехикаясы
07.00 «Маша и медведь» Мультфильм
09.00 «Любимая учительница» телесериал
12.10 «Тракторшының махабаты» телехикаясы
17.00 «Ұлы дала таңы» Худ. фильм
20.00 «SarapTimes» апталық-сараптамалық бағдарламасы
21.00 «Үміт үйі» Тұсаукесер! түрік телехикаясы
21.55 «Тағдыр талқысы» үнді телехикаясы
00.00 «Загадай желание» Х/ф
02.00 «Жетімдер» Х/ф

TALIM TV TALIM TV

07.00 Семейный доктор
07.40 Тәлім History
08.10 «Тастандылар» – қысқа метражды фильм
08.40 Менің анам, менің әкем
09.00 Емен-жарқын
09.55 Сау болайық
10.10 «Жүйріктер» – мультфильм
10.30 Бабалар сөзі – өсиет
11.00 «Маңызды мәселе (Архив)» – Қайталау
12.00 Ұлт саулығы
12.20 Әмиян – Таласфильм
13.30 Идея
14.50 Ұлт саулығы
15.00 Айтыс Strike – Мэльс
16.00 Фибратты саяхат – Индонезия 1–3-бөлім
17.00 Сау болайық
17.10 Views
18.15 Orkeni style
18.30 «Бабалар сөзі – өсиет» – Терме
18.50 Сау болайық
19.00 Қазақы әңгіме
19.35 Әжемнің әңгімесі
19.50 Ұлт саулығы
20.00 YouTub Times
21.00 Ұлт саулығы
21.10 Жиырма бесінші сағат
22.10 Саммари 100 кітап
22.30 Абайдың жолы
22.55 Views

ЖЕКСЕНБІ
26 НАУРЫЗ

Almaty TV АЛМАТЫ

6.00 Әсем әуен
7.00 Телехикая.
«Ұлы Селжүктер»
8.00 Мультфильмы
9.30 Детский кино клуб
11.00 Жұлдызды такси
11.30 Отандық кино
13.30 Үздік әзілдер
15.00 Женский кино клуб
19.00 Концерт
20.00 Телехикая
21.00 Телехикая
22.00 Мужское кино
0.00 Мужское кино
2.30 Обо всем без купюр
3.00 Алматинские истории
3.25 Алматинские каникулы
3.35 Алматы кеші
4.20 Әсем әуен
4.40 Алматы кеші
5.55 ҚР Ұнұраны

QAZAQSTAN QAZAQSTAN

6.00 Ұнұран
6.05 «Жәдігер»
6.30 AQPAPAT
7.05 «Күй керуен»
7.35 «Дәуір даналары».
Деректі фильм
8.20 «AQSAҮҮТ»
8.40 «Ұлттық арнада –
Ұлыстың Ұлы күні!».
Мерекелік жоба
10.00 «Махаббат тұтқыны».
Телехикая.
12.00 «Qazaqstan дауысы.
Балалар»
13.40 Дисней ұсынады.
«Рататуй». Мультфильм
(АҚШ, 2007 ж.)
15.20 «Хатико». Көркем фильм
(Ұлыбритания, АҚШ,
2009 ж.)
17.00 «ТІРШІЛІК»
17.30 «Ұлттық арнада –
Ұлыстың Ұлы күні!».
Мерекелік жоба
18.00 «МАХАББАТ ТҰТҚЫНЫ».
Телехикая.
20.00 «АРТА». Сараптамалық
бағдарлама. Тікелей
эфир
20.50 Әбдіжаппар Әлқожаның
концерті
22.30 «БАУЫРЛАР».
Телехикая.
(с субтитрами)
23.30 «Ұлыстың Ұлы күні»
0.45 «Арта». Сараптамалық
бағдарлама
ФУТБОЛ. EURO-
2024. Іріктеу турнирі.
ЛЮКСЕМБУРГ –
ПОРТУГАЛИЯ. Тікелей
трансляция
3.45 Ұнұран

ХАБАР

05.00 ҚР Ұнұраны
05.00 «Қызық times»
06.15 Концерт. «Айттым
сәлем, сағынып»
Рамазан Стамғазиев
08.30 «Әке бақыты»
09.30 «Спорт time»
10.00 Мегахит.
«За гранью жизни»
12.00 Мультфильм.
«Маленький
большой герой»
13.15 Мультсериал. «Десять
друзей кролика»
13.45 «Балақай»
14.30 Телехикая марафоны.
16.00 «Культурный контекст»
17.00 «Дүлдүлдер дүбірі»
17.30 «Маска»
19.30 Тұрсынбек Қабатовтың
«Jur-jubuten» шоуы
21.00 Информационный
канал – аналитическая
программа «7 күн»
21.30 «Отдел журналистских
расследований»
22.05 Премьера! «Киноман»
22.35 Мегахит.
«Осечка»
01.00 ҚР Ұнұраны

31-КАНАЛ

05.58 ҚР ҰНҰРАНЫ
06.00 Әзіл студия
07.00 Информбюро
07.10 Тамаша live
08.00 «31 әзіл»
09.00 «TeleBingo»
прямой эфир
09.25 Готовим с Адель
10.00 Мультсериал «Урфин
Джюс возвращается»
(повтор)
11.40 Анимационный фильм
«Angry Birds в кино»
(повтор)
13.40 Анимационный фильм
«Angry Birds в кино-2»
01.25
15.40 КИНО. Дуэйн Джонсон
в боевике «Геракл»
(повтор)
17.40 КИНО. Роберт Дауни
мл., Крис Эванс в
фантастическом
боевике «Мстители.
Финал»
(повтор)
21.10 КИНО. Скотт Эдкинс в
боевике «Неоспоримый
3» (повтор)
23.10 «Алдараспан»
01.40 Тамаша live
02.30 Әзіл студия
03.30 «31 әзіл»
04.00 1001 Әзіл
04.30 Ризамын
05.00 «31 әзіл»
05.30 What's up?

ЕВРАЗИЯ

6.00 «ТОЙ БАЗАР»
бағдарламасы
7.45 «П@УТИНА»
бағдарламасы
8.45 «ВОСКРЕСНЫЕ
БЕСЕДЫ»
9.00 Юрий Назаров,
Тимофей Разуваев
в фильме «МЫ С
ДЕДУШКОЙ»
10.50 «QAIYMAK»
бағдарламасы
11.25 «СОЛНЕЧНЫЙ
ЛИВЕНЬ».
Многосерийный фильм
15.00 Премьера.
«РАНЕВСКАЯ».
Многосерийный фильм
18.55 «ДОБРЫЙ ВЕЧЕР,
КАЗАХСТАН!»
20.00 «ГРАНИ». Прямой эфир
21.00 Михаил Полищайко,
Екатерина Кузнецова,
Лариса Удовиченко,
Леонид Громов в
многосерийном
фильме «ОТЧАЯННЫЙ
ДОМОХОЗЯИН»
0.45 Премьера. «ТРИ
АККОРДА»
2.30 «П@УТИНА»
бағдарламасы
3.15 «ТОЙ БАЗАР»
бағдарламасы
До 4.30

7-КАНАЛ

06.00 Т/п «Қуырдақ»
07.00 Т/х «Пәленшеевтер»
08.30 Т/п «Құтты қонақ»
09.00 Т/п «Измайловский
парк»
11.40 Шоу «Маска»
15.00 «Қызықты weekend»
Тұсаукесер!
16.00 Q-елі
16.20 «Вальс» Нұрболат
Абдуллин
18.50 К/ф «Lemon»
Күлпәштің
хикаялары
21.00 Х/с «Кукольный домик»
00.50 Т/п «Құтты қонақ»
01.20 «Вальс» Нұрболат
Абдуллин
03.20 Т/х «Япырай»
03.40 Т/п «Жеңіп көр»
05.10 Т/п «Қуырдақ»

КТК

07.00 ҚР ҰНҰРАНЫ
07.05 «ӨМІР-ӨЗЕН» ән-шашу
08.30 «OZAT OTBACЫ»,
ток-шоу
09.30 «ЮМОРИНА», шоу-
программа
11.00 «МОЙ ЛЮБИМЫЙ
ДРУГ», мелодрама
(повтор) (худ.сериал)
15.30 «БІРБЕТКЕЙ
ҒАШЫҚТАР», көркем
фильм (өзбек худ.
фильм)
17.00 «КОРЕЯДАҒЫ
МАХАББАТ», көркем
фильм (өзбек худ.
фильм)
19.00 «ӘН МЕН ӘНШІ»,
ән-шашу
21.00 «ПОРТРЕТ НЕДЕЛИ» с
Артуром Платоновым
22.00 «СКАЗКА О ЖЕНСКОЙ
ДРУЖБЕ», мелодрама.
Премьера!
23.50 «ПЕС-5»,
остросюжетный
детектив (повтор)
(худ.сериал)
01.50 «БІРБЕТКЕЙ
ҒАШЫҚТАР», көркем
фильм (өзбек худ.
фильм) (қайталау)
03.00-
04.30 «ӘН МЕН ӘНШІ»
(қайталау)

QAZSPORT KAZSPORT

06.20 Ұнұран
06.25 ТЕННИС. ITF W60
08.00 ФУТБОЛ. EURO-2024.
Іріктеу турнирі.
Швеция – Бельгия
10.00 НАСТОЛЬНЫЙ ТЕННИС.
VI летняя Спартакиада.
Прямой эфир
15.00 НАСТОЛЬНЫЙ ТЕННИС.
VI летняя Спартакиада.
Прямой эфир
18.35 ФУТБОЛ. EURO-2024.
Матч қарсаңында.
Студиялық бағдарлама.
Тікелей эфир
18.50 ФУТБОЛ. EURO-
2024. Іріктеу турнирі.
Қазақстан – Дания.
Тікелей эфир
21.00 ФУТБОЛ. EURO-2024.
Итоги матча. Студийная
программа. Прямой
эфир
21.30 «Олимп шыңына бастар
жол». Арнайы репортаж
21.50 ФУТБОЛ. EURO-2024.
Іріктеу турнирі. Англия –
Украина. Тікелей эфир
00.00 ФУТБОЛ. УЕФА
Чемпиондар Лигасының
журналы
00.35 ФУТБОЛ. EURO-
2024. Іріктеу турнирі.
Словакия – Босния и
Герцеговина. Тікелей
эфир
02.40 Ұнұран

BALAPAN BALAPAN

7.00 Қазақстан
Республикасының
Мемлекеттік Ұнұраны
7.05 Анимация. Отандық /
«Балақайлар»
7.40 Анимация. Отандық /
«Дүлдүл»
7.50 Анимация. Отандық /
«Дала ойындары»
8.15 «Күн сәулелі көжектер»
Мультхикая.
8.40 Анимация. Отандық /
«Күшік»
8.55 «Сиқырлы ас үй»
Мультхикая.
9.05 «Super отбасы»
отбасылық бағдарлама
9.30 «Топбасшы Юху»
Мультхикая.
9.55 Анимация. Отандық /
«Дәрігер Дана»
10.05 «Қонжық Расмус»
Мультхикая.
10.35 Анимация. Отандық /
«Бөпе»
10.45 «Құпия кітап» ситком.
11.10 Анимация. Отандық /
«Әсем әуен»
11.20 «Горм сақшылары»
Мультхикая.
11.45 Анимация. Отандық /
«Су астындағы оқиға»
12.00 Анимация. Отандық /
«Ғарышкер бала Жігер»
12.15 Анимация. Отандық /
«Қалалар мен балалар»
12.35 «Аға болғым келеді»
ситком.
12.50 «Баданаму хикаялары»
Мультхикая.
13.10 Анимация. Отандық /
«Күшті көліктер»
13.15 Анимация. Отандық /
«Көңілді көкөністер»
13.30 Анимация. Отандық /
«Дала ойындары»
13.55 Анимация. Отандық /
«Күшік»
14.10 «Ағайынды аюлар.
сиқырлы сәуле»
толықметражды
мультфильм.
15.40 Анимация. Отандық /
«Су астындағы оқиға»
15.55 Анимация. Отандық /
«Көңілді көкөністер»
16.10 «Күн сәулелі көжектер»
Мультхикая.
16.35 «Топбасшы Юху»
Мультхикая.
16.50 Анимация. Отандық /
«Дүлдүл»
17.00 Анимация. Отандық /
«Батырлар»
17.20 Анимация. Отандық /
«Балақайлар»
17.50 «Аға болғым келеді!»
ситком.
18.05 Анимация. Отандық /
«Білгішбектер»
18.15 «Сиқырлы ас үй»
Мультхикая.
18.30 «Құпия кітап»
ситком.
19.00 «Топбасшы Юху»
Мультхикая.
19.30 Анимация. Отандық /
«Ғарышкер бала Жігер»

19.45 Анимация. Отандық /
«Әсем әуен»
19.55 «Қонжық Расмус»
Мультхикая.
20.25 «Баданаму хикаялары»
Мультхикая.
20.45 «Super отбасы»
отбасылық бағдарлама
21.15 Анимация. Отандық /
«Қалалар мен балалар»
Мультхикая.
21.35 «Горм сақшылары»
Мультхикая.
22.00 «Әжемнің ертегісі»
кешкі ертегі.
22.15 «Ағайынды аюлар.
сиқырлы сәуле»
толықметражды
мультфильм.
23.45 Анимация. Отандық /
«Дәрігер Дана»
23.55 «Бесік жыры» – Ұнұран
0.00 Эфирдің жабылуы

ASTANA TV

06.00 «Сарай жауһары»
корей телехикаясы
07.00 «Маша и медведь»
Мультфильм
09.00 «Любимая учительница»
телесериал
11.20 «Загадай желание» Х/ф
13.35 «Алдараспан»
18.00 «Маленький свидетель»
Индийское кино
21.00 «Үміт үйі» Тұсаукесер!
түрік телехикаясы
21.55 «Тағдыр талқысы»
үнді телехикаясы
00.00 «Аташка на хайпе» Х/ф
01.35 «Көру керек!»
бағдарламасы

TALIM TV TALIM TV

07.00 Views
08.10 Өнер қырандары
09.00 Айттыс. Алтын қор
09.30 Саморазвитие с
Маржан-коуч
09.55 Сау болайық
10.10 «Баланы бала деменіз»
Балалар уақыты
10.30 Бабалар сөзі – өсиет
11.00 Руханият
11.30 Кестелі орамал
12.00 Ұлт саулығы
12.20 Қазақ спортының
классикасы
13.30 Автопортрет
14.10 ТамашаLike
14.50 Ұлт саулығы
15.00 «Ұлы дала комедиясы»
көркем фильм
17.00 Сау болайық
17.20 Бір дубль
18.30 Бабалар сөзі – өсиет
18.50 Сау болайық
19.00 Балалық шаққа саяхат
19.35 Бақытты отбасы
19.50 Ұлт саулығы
20.00 Talim Speakers
20.40 Пруст сауалнамасы
21.00 Ұлт саулығы
21.20 «Шымкентский
вариант» – Таласфильм
21.50 Фибратты ғұмырлар
22.30 Сырласайық
22.55 Views

«ҰЛТТЫҚ АРНАДА – ҰЛЫСТЫҢ ҰЛЫ КҮНІ!».
«ҚАЗАҚСТАН» АРНАСЫ. САҒАТ 08.40-ТА.

НЕ БАЙҚАДЫҢЫЗ?

АВТОБУСТА ДА ӨМІР БАР

Бір кезде автобустың 60-қа таяп қалған ер адам мінді. Ары-бері қарап еді, бос орын болмады. Әдеп сақтағаны ма, шамалы жер тұрып барды. Бір кезде қарсы алдында отырған жігітке:

– Балам, екеуміз кезектесіп отырайық. Аяғымның ауыратыны бар еді. Сәлден соң сен отырарсың, – деді. Бұл да дұрыс. Әйтпесе, кейде үлкендігімізді міндетсініп, «Әй, бала, тұр кәні! Орын беруді білмейсіңдер, тәрбие қайда?!» деп дікендеп ала жөнелетініміз өтірік емес қой.

Нұржамал
ӘЛІШЕВА

Жұмысқа екі демалып келемін, екі автобустың келемін дегенім ғой. Негізі, жол бойында, автобустың ішінде де өмір, тіршілік, түрлі адам, түрлі мінез бар.

203-ші АВТОБУС.

Алдыңғы орындықта бері қарап бозбала отырғанды телефонын шұқылап. Бір кезде телефонын жанына қойды да, өзі терезеге қарап қалды. «Қап, қазір ойлап отырғанда телефонын ұмытып кетпей ме екен» деп ойладым, ұлдар көбіне алаңғасарлау келеді ғой жалпы.

Сөйтсем, автобус бейіттер маңынан өтіп бара жатқанда, әлгі бала бетін сипады. Ішінен дұға жасаған болды ғой. Иман керек.

120-шы АВТОБУС.

Автобус қа егделеу екі әйел дабырлай әңгімелесіп кірді. Жалғыз отырған мені үлкенсінді ме, әріректе отырған орыс келіншегіне: «Сіз анау бос орынға отырарсыз ба, біз екеу болып отырсақ деп едік», – деді. Әйел отырмаймын деді. «Мен сізден өтініп сұрап тұрмын ғой, маңызды әңгімеміз бар еді», – деді. Сонда да қозғалмады әйел. Ал өтінген әйел «артыңды көтеруге ерініп отырсың ба, соншама» деген сияқты жаман-жаман сөздерді қарша бората бастады. Таң атпай көңіл күйді нілдей бұзатын сөздер! Арты үлкен шұға айналмасын деп мен тұрып орын босаттым.

Алдында менімен бірге бір әйел кіріп еді автобустың. Біреуге телефон соққан. 35 минут жүріп келдім. Мен түсіп бара жатқанда сол әйел әлі сөйлесіп отыр екен. Неткен жүйке! Меилі, өзі біледі ғой, қанша сөйлессе де. Өзіне жақсы болса, шопыр бақыртып қойып қойған «Чеее там, че там, че там, қарындас» деген өленді (қазіргі «заманауи» әндеріміздің бірі) қоса тындап, әрі қарай кете берсін.

Жолыңыз болсын, жолаушы!

АЛАТАУ АУДАНЫНДА

Аналармен кездесу өтті

Ақтолықын
ТҮРЛЫҒАЗЫ

Алатау ауданы әкімінің орынбасары Олжас Белгібаев көпбалалы, жалғызбасты аналармен кездесті. Кездесу сұрақ-жауап форматында өтті.

Суретті түсірген Қайрат ҚОНЫСБАЕВ.

Оған Тұрғын үй департаментінің, аудандық медициналық бірлестіктің, Алматы қаласы Әлеуметтік әл-ауқат басқармасының, Алматы қаласы Жұмыспен қамту басқармасының, Алматы қаласы Коммуналдық инфрақұрылымды дамыту басқармасының, Азаматтарға арналған үкімет КЕАҚ әлеуметтік төлемдер бөлімінің және Алатау аудандық білім беру бөлімінің бас маманы, аудан әкімі аппаратының әлеуметтік сала бөлімінің басшысы қатысты.

Көпбалалы аналармен кездесуде тұрғын үй, АӘК жәрдемақы, жер телімі, жалпыға міндетті оқу бағдарламасы бойынша көмек, «Мектепке жол», денсаулық сақтау, МӘМС бойынша, емханаларда емделу мәселелері туралы сұрақтар талқыланды.

Қала бойынша 30 мың ана болса, соның 35 пайызы – 8077 тұрғын Алатау ауданында тұрады. Кездесуде көтерілген сұрақтардың барлығына заң шеңберінде түсініктемелер беріліп, шешілу жолдарын айтып жеткізді және тиісті органдарға тапсырмалар берілді.

САЙЛАУ – 2023

• ӘДІЛЕТТІ МЕМЛЕКЕТ
• ӘЛЕУМЕТТІК ТЕҢДІК
• ҚОЛЖЕТІМДІ БАСПАНА
• ЛАЙЫҚТЫ ЗЕЙНЕТАҚЫ
• ТЕГІН МЕДИЦИНА

19 наурыз
2023

№20 округі
Алматы қалалық
мәслихат депутаттығына
үміткер.

АБДРЕШОВ ЕРБОЛ САУЛЕҰЛЫ

1961 Ж. АЛМАТЫ ОБЛ. ҰЙҒЫР АУДАНЫ
ЗАҢГЕР, ЖУРНАЛИСТ, ҰСТАЗ
БИЛЕР АЛҚАСЫНЫҢ МҮШЕСІ
ЖЕЛТОҚСАНШЫЛЫМ АРДАГЕРІ
ШЫҒЫС ЖЕКПЕЖЕГІ, ШАХМАТ
ТОҒЫЗҚУМАЛАҚ ЖАТТЫҚТЫҢ АУШЫ

Туған өлкеге
нақты істер

Республикалық бюджет қаражатынан төленді. Тапсырыс беруші: Е.С.АБДРЕШОВ.

БӘРІН ШЕШЕТІН ХАЛЫҚ!

микалық сараптамадан өтіп, сейсмикалық ережелерге сай, құрылыс барысы пайдалануға дейін мемлекеттік сейсмикалық құзырлы органның бақылауында болу керек.

3. Мемлекеттік тілдің мәртебесі.

– Іс қағаздар, әртүрлі ақпараттар тек мемлекеттік тілде болу керек.
– Жарнамалар, бүкіл көше, нысандардың, барлық дүкендердің атауы, жер, су аттары тек мемлекеттік тілде болу керек.

4. Желтоқсан 1986, Қаңтар 2022 және Желтоқсан саябағы.

– Желтоқсан 1986 ж. «көтеріліс» деген анықтама беріп, анықтамаға сай саяси баға беру керек. 36 жыл өтсе де, Желтоқсан күрескерлері деген мәртебе берілуі керек. Сол кездегі жазықсыз зардап шеккен, яғни заңды құқықтары бұзылып, қудалауға түскен, сотталған азаматтар, денсаулығына зақым келген, басқа да құйтырқы саясаттың құрбаны болған азаматтарға мемлекет тарапынан әлеуметтік тұрмыстық жеңілдіктер қарастыру, батырлығын бағалап, мектеп оқулықтарында тарихи орны бар ҚСРО-ны құлатқан көтеріліс болып қалу керек келешек ұрпаққа.

– Желтоқсан 1986 ж. саябағы келешекке тарихи мұра. Қала тұрғындарының, қонақтарының Желтоқсан тарихымен танысып, қаланың көрікті демалыс орнына арналған бағдарлама.

– 2022 ж. қаңтарда бейбіт шеруге шыққан азаматтарды қудалауды тоқтату керек. Сот жүйесі әділ болу керек. Жазықсыздан қаза тапқан, денсаулығынан айырылған, қудалануға түскен азаматтарға өтемақы төленіп, тағы да басқа мемлекет тарапынан берілетін жеңілдіктерді қарастыру қажет.

– Қаңтарға көше атын беріп, қазақ тарихында әділетті бағасын алу керек.

5. Зейнеткерлерге және мүгедек жандарға қамқорлық.

– Мүмкіндігі шектеулі мүгедек жандарға барынша қолайлы орта қалыптастыру.

– Бірінші топтағы мүгедек, еңбекке жарамсыз немесе қамқоршылыққа мұқтаж бала кезінен бірінші топтағы мүгедек жандарға ең төменгі жәрдемақы – 150 000 теңге тағайындалу керек.

– Әр ауданда 18 жастан асқан мүмкіндігі шектеулі мүгедек жандарға оңалту орындарын ашу.

– Зейнетке шығу әйелдер үшін – 58 жас, еркектер – 61 жас.

6. Жаңа жұмыс орындарын ашу. Жұмыспен қамтамасыз ету.

– Жеңіл өнеркәсіп тауарларын шығаратын өндіріс орындарын ашу және жеңілдетілген несиелер беру арқылы қаржыландыру.

– Жоғары және арнайы орта білім оқу орнын бітірген жастарды жұмысқа орналастыру бағдарламасы.

– «Бастау бизнес», «Қолдау» сияқты мемлекеттік бағдарламаларға қолдау көрсету.

7. Түркістан ауданының тұрғындары!

– Сіздің көшенізде, аулаңызда, үйіңізде, ауданыңызда шешілмей жатқан сұрақтарыңызды өз өкілеттігіміздің шеңберінде шешуге бар күш-жігерімізді саламын.

Сіз мені қолдасңыз – маған дауыс беріңіз!

Республикалық бюджет қаражатынан төленді.
Тапсырыс беруші: М.У.МУЛДАХУЖАЕВ.

ҚАЗАҚЫ ПАЙЫМ

«ӘБДІКЕЙ» АМАЛЫ

Бұрынғылардың болжамы бойынша, енді күн жадырап, шаруаға қолайлы шақ көрініс береді

Сәрсенбек
БЕКМҰРАТҰЛЫ

«Он бес күні Құдайдікі, он бес күні кедейдікі» деген наурыз айы ортасынан ауды. Күннен-күнге көктем жақындап келеді. Оны құстардың сайраған әсем үні мен сайлардағы қар суларының шуылынан аңғаруға болады. Иә, жылдағы қарағанда биыл дала құстары ерте келе бастады. Бау-бақшаларда да ертелі кеш сайрап, қыстай тұнжырап тұрған орманға тіл бітіргендей. Таңқаларлығы, бұлбұлдың сазды да назды үні әлі естілген жоқ. Оның үстіне күні кеше ертеңгілік жерге қырау түсті. Бұрынғының шалдары наурыздың ортасында бір күндік «бесқонақ» болады деуші еді, соның әсері ме екен? Неде болса, бұл көріністер сақтық шараларына шақырып тұрғандай...

20-сынан бастап «Әбдікей» амалы көрініс береді. Ол осы айдың 25-іне дейін созылады. Мұны қазақ «сиырдың ораза ұстауы» деп атаған. Осы күндері қар шеті сөгіліп, еріп, су ағады. Суға торғай шомылатындай болса, жаз ерте шығады деп есептейді. Мардымсыз болса, жаз жәй шығады деп санаған. Жер астындағы тоң жібі бастайды, далада қалған мал мен адам үсіп өлмейтіндей жағдайға жетеді. Жан-жануарлардың масаттанатын кезі де осы уақыт. Мұз астындағы судан қанып іше алмаған сиырлар еріген қар суына қанып, қардан шыққан көлденең шөпке тойып, арқасын

күнге қақтап, бірнеше сағат жайылмай тұрады, міне, бұл «сиырдың ораза ұстауы» деп аталады. Бұрынғы табиғат тамыршылары «Сиырдың ораза ұстау» уақытына қарап, қыс аяғы мен көктемнің келуіне болжам жасап отырған.

Ораза демекші, осы айдың 22-сінен 23-іне қараған түні қасиетті Рамазан айы мұсылман табалдырығын аттайды. Дінімізде: Ережеп Алланың айы, Шағбан Пайғамбардың (оған Алланың нұр-шапағаты жаусын) айы, Рамазан мұсылманның айы делінген.

БАБАЛАР БОЛЖАМЫ

Табиғат пен құстардың қимылына қарап жасалған жорамал:

*Күн ерте күркіресе, жауын-шашын мол болмақ.

*Ай қораланса, бұршақ пен жаңбырлы болады.

*Қоқиғаз былтырғы ұясын жөндемей жұмыртқаласа, құрғақшылық болады, ескі ұясын жөндеп, биіктетсе, жаңбырлы болады.

*Ұзақ қарға алдымен келсе, көктем тез шығады, ал сарыала қаз ерте келсе, созылады.

*Аққан қар суына торғай шомылатындай болса, жаз ерте шығады.

ҒЫЛЫМИ ЖАҒАЛЫҚ

АРУ СҰЛТАН

XVI ғасырда ағылшын патшайымы
I Елизаветаның кеңесшісі болған қазақ қызы
туралы тың деректер шықты

Жуырда тарихи һәм ғылыми тың жаңалық ашылды. Дәлірек айтсақ, XVI ғасырда ағылшын патшайымы I Елизаветаның кеңесшісі әрі өкіл қызы болған қазақ аруы туралы тың дерек шықты. Сонау заманда-ақ Еуропа төрін бағындырған қазақ әйелінің аты-жөні – Ару Сұлтан. Бұл туралы белгілі ғалым, саясаттану ғылымының докторы, профессор Мұхит-Ардагер Сыдықназаровтың «Хабар» телеарнасында сөйлеген сөзінен хабардар болдық.

«Мен 17 жыл бойы Еуропа мен АҚШ-тағы 45000-нан астам карта мен 300 қолжазба-атластарды зерттеп, зерделеп келдім. Осы уақыт ішінде қазақ мемлекетінің 1500-ден астам көне еуропалық және американдық карталарын таптым. Олардың ең алғашқысы 1544 жылдан басталады. 1562 жылы Лондонда жарық көрген, ағылшын елшісі Энтони Дженкинсон жазған қазақ мемлекетінің «Cassackia» атты ағылшын картасын таптым», – деді ол.

Энтони Дженкинсон – ағылшын дипломаты, жиһангер, картограф. Ол – Қазақ мемлекетін, Орталық Азияның басқа да елдерін терең зерттеген алғашқы ағылшындардың бірі. Ағылшын патшайым Бірінші Елизаветаның сенімді агенті болған деседі.

Мұхит-Ардагер Сыдықназаров – бізге Дженкинсон жазған картографиялық карталар мен иллюстрацияларға ілеспе мәтіндік блоктарды алғаш рет әкелген, картадан шифрды ашып, аударған ғалым. Оның айтуынша, карта этнографиялық, діни, әскери және тарихи элементтерге толы.

«Мен картаны зерттеген кезде Қазақ мемлекетінің тыныс-тіршілігін, өмір сүру салтын, оның әскери, экономикалық жағдайын, сондай-ақ тұрмысы мен дәстүрлерін қалайша өте дәл берген деп қатты таң қалдым. Сосын «Оған картаны жасауда Қазақ елінің тұрмыс-салтын осынышама дәлдікпен беруде қазақтардан біреу көмектескен болар. Сол кездегі қазақтың ақсүйектері Энтони Дженкинсонмен бірге Англияға саяхат ретінде біреуді, ер

адамды жіберген шығар» деген ойға да кеттім. Ал картаны иллюстрациялауға жігіт емес, қыз баланың көмектескенін білгенімде, таңданысымда тіпті шек болмады», – дейді ғалым.

Иә, ол Ару Сұлтан екен. Қазақ халқының Еуропаға жол салған тұңғыш қызы, қазақ ақсүйектері мен түркі әлемінің алғашқы өкілі болып шықты. Кейінірек Ару Сұлтан патшайымның сүйікті және құрметті кеңесшісіне және өкіл қызына айналады.

Бұл жаңалықты ашқан ғалымның айтуынша, Ару Сұлтан Отанына, туған жеріне, отбасына, дәстүр-салтына, соның ішінде исламға деген сағынышын Дженкинсонға көмектесу арқылы жеткізген секілді. Себебі, картада ақ жаулықты аналардың, қыздардың бірнеше образы бейнеленген болып шықты.

Бүгінде Ару Сұлтанның алғашқы портреті Елизавета патшайымның әкесі Генрих VIII салған Хэмптон Корт сарайындағы ең үлкен патшаның бөлмесінде тұр деседі. Автордың айтуынша, Ару Сұлтан әдеттегі қазақ әйелінің көйлегін, қазақ халатын немесе шапан киген. Басында қазақы сәукеле бейнеленген. Тек аяқ киімі ғана қазақтың ұлттық киімі емес деген тұжырым бар. Оның аяғындағы ағылшын қыз-келіншектері киетін, барқыт матамен көмкерілген өкшесі жоқ аяқ киім. Оны I Елизавета сыйға тартқан көрінеді. Ол туралы ақпарат корольдік шежірелерде жазылған екен. Айтпақшы, Ару Сұлтан ағылшындар арасында былғары аяқ киімді, етіккі сәнге енгізген деген де дерек бар. Әрине, қазақтар мен жалпы түрік халқы былғары аяқ киімдерді оған дейінгі сан мың жыл бұрын киген. Сондықтан бұл жаңалық та заңды шығар.

«Ару Сұлтан 1576 жылы Лондонда қайтыс болған. Оның туған жылы бізге әлі белгісіз. Дереккөздерге сүйенсем, ол 29-30 жасар аспаған. Лондонда ол 15 жыл тұрған. Оның жеке өмірі қалай болғанын білмейміз. Ол қайда жерленген? Оның шыққан тегі кімдер? Міне, осы мәліметтерді білу келесі зерттеулеріміздің нысаны болатын шығар», – дейді Мұхит-Ардагер Сыдықназаров.

Әзірлеген Нұржамал ӘЛШЕВА.

КӨРМЕ

Анаға апарар
ЖОЛ

Алматы музейінде «Ана – әлем шуағы» деген тақырыппен көрме ашылды. Көктем секілді жылылыққа толы көрмені «Tarlan school» шығармашылық мектебі мен «Tarlan kids» балабақшасы бірлесіп ұйымдастырды.

Аталған көрмеге шығармашылыққа жаны жақын, сурет салуға талпынып жүрген дарынды балалардың суреттері қойылған. 20-дан асып жығылатын түрлі суреттерде олардың анаға деген шексіз бала махаббаты, жұдырықтай жүректерінің лүпілі анық аңғарылады. Иә, өрендердің туындылары көз алдымызға әйел-аналардың сұлулығын, мейірімін, көктемнің шуағын, Жер-Ананың күш-қуатын әкелгендей. Тіпті, алтын қолды балдырғандардың қолдан тігілген, әртүрлі стиль мен бағытта көрініс тапқан қуыршақтары да жүректерге жылылық сыйлайды.

Осылайша шағын ғана көрме әр баланың сурет әлеміндегі алғашқы қадамын, талпынысын, өмірге, жақсылыққа деген құштарлығын, табиғат тамашасына деген көзқарасын паш етіп тұр. Сурет өнері де балалардың көркемдік және эстетикалық талғамын, қоршаған ортаны қабылдау қасиетін қалыптастырып жатқаны сөзсіз.

Балалардың шығармашылығымен көмкерілген көрме 28 наурызға дейін жалғасады.

Нұр ЖАМАЛ.

ШАХМАТ

КІЛ МЫҚТЫЛАР МАРАПАТТАЛДЫ

Алматы қаласында Қазақстанның шахмат қоғамдастығының үздік өкілдеріне KazChess Awards марапатын табыстау рәсімі өтті. Бұл марапат алғаш рет ұйымдастырылып отыр.

АҚТОЛҚЫН ТҮРЛЫҒАЗЫ

Сонымен, Қазақстан шахматының мықтылары:

- «Әйелдер арасында жыл спортшысы» – жылдам шахматтан екі дүркін әлем чемпионы Бибісара Асаубаева;
- «Ерлер арасында жыл спортшысы» – блицтен Азия чемпионы Ринат Жұмабаев;
- «Жыл көшбасшысы» – 44-ші Халықаралық шахмат олимпиадасының қола жүлдегері Жансая Әбдімәлік;
- «Жыл үздігі» – әйелдер арасында жылдам шахматтан вице-чемпионы Динара Сәдуақасова;
- «Жыл жаңалығы» – 18 жасқа дейінгі жылдам шахматтан әлем чемпионы Нөгербек Қазыбек;
- «Жыл үміті» – 14 жасқа дейінгі қыздар арасында жылдам шахматтан әлем чемпионы Зарина Нұрғалиева;
- «Жыл ұйымдастырушысы» – Алматы және Жетісу облыстарының шахмат және үстел ойындары федерациясының президенті Саят Егембердиев;
- «Жыл бапкері» – Азия және ҚР чемпиондарының және чемпионат жеңімпаздарының жетекшісі Ержан Шәкенов; «Жыл төрешісі» – Халықаралық класты судья Олег Ринас.

ТАҚЫРЫПҚА ОРАЙ

Қазақстан шахмат федерациясының президенті Тимур Тұрлов салтанатты рәсімнің алғысөзінде марапат иелерін құттықтады. «Өткен маусым бойы біздің спортшылар керемет нәтижелер көрсетті. Әрбір жеңістің артында ата-ана, бапкерлер штабы және спортшылардың өздері атқарған қажымас еңбек жатыр. Олар жетістіктерімен Қазақстанның абыройын әлемдік аренада асқақтатуда. Бірақ одан да маңыздысы – өскелең ұрпақты шахматпен айналысуға әрі бұдан да орасан зор жеңістерге қол жеткізуге ынталандырып, оларға нағыз үлгі болып келеді. Бұл марапат – біздің елімізде шахматты дамыту мен қолдау бойынша ауқымды әрі кешенді жұмыстардың бір бөлігі. Сол арқылы біз көрнекті спортыларымыздың арасынан әлі-ақ нағыз саңлақтарды тәрбиелеп шығарамыз», – деді Т.Тұрлов.

Ол елордада биылғы 7 сәуір мен 1 мамыр аралығында өтетін шахматтан ФИДЕ әлем чемпионатының маңыздылығын да атап өтті. Әлемнің ең мықтыларының осынау жекпе-жегі аталған спорт түрін біздің елімізде танымал етуге ықпал етеді деп сенім білдірді.

МӘСЕЛЕ

ПСИХОЛОГ МАМАНДАР ҚАЖЕТ

Рая
ЕСКЕНДІР

Мектепке дейінгі мекемелер мен мектептерде психологтар жетіспейді. Сонымен қатар, аталмыш мекемелерде қызмет ететін психологтарды даярлау сапасын арттыру қажет екенін де уақыт дәлелдеп отыр.

Бұл ретте Ішкі істер министрі Марат Ахметжановтың келтірген мысалдары бұл ойымызды нақтылай түскендей. Министрдің айтуынша, былтыр полиция тарапынан 3195 білім беру объектілерінде бұзушылықтар анықталған екен. Оларды жоюға қатысты нұсқамалар да енгізілген көрінеді. Дәл қазір Оқу-ағарту министрі мен әкімшіліктер шешімдерін орындауын қатаң бақылауға алып отыр.

Сонымен қатар, қысқа уақытта мектептерді қауіпсіздік жүйелермен жабдықтау, кемшіліктерді жою жұмыстарын аяқтау, екіншіден, төтенше жағдай бойынша оқу-жаттығу сабақтарын өткізу, үшіншіден, білім беру ұйымдарындағы психологтарды даярлау сапасын арттыру сияқты жұмыстарды пысықтау тапсырылды. Тапсырылған шаралар білім беру ұйымдарында қауіпсіздік деңгейін арттыруға мүмкіндік берері сөзсіз.

«КСРО баспасөзінің үздігі» төсбелгісінің иегері, ҚР мәдениет қайраткері, журналистика ардагері, ҰОС-ның тыл еңбеккері, жазушы Тауман Алыбайұлы Төрхановқа және оның отбасына, тума-туыстарына, жақындарына бір шаңырақ астында 74 жыл ғұмыр кешкен ҰОС-ның тыл еңбеккері, көпбалалы ардақты Ана – Балзада Шәмшіқызы Төрханованың тоқсан бес жасында дүниеден озуына байланысты қайғысына ортақтасып, көңіл айтады.

«ALMATY AQSHAMY» ГАЗЕТІНЕ ЖАЗЫЛЫҢЫЗ!

«Almaty aqshamy» газетіне 2023 жылға жазылу жүріп жатыр!

«ALMATY AQSHAMY» – алматылықтардың да, еліміздің барлық дерлік өңірлеріндегі оқырмандарымыздың да асыға күтетін, сүйіп оқитын басылымы! Қазақ сөз өнері мен журналистикасының дәстүрлі мектебі!

«ALMATY AQSHAMY» жарияланымдары мектептерде, колледждер мен университеттерде оқылады, әлеуметтік желілерде зерделеніп, талқыланады.

БІЗ газетімізді асыға күтетін оқырмандарымызбен және тұрақты авторларымызбен әрдайым БІРГЕМІЗ!

«Almaty aqshamy» газетіне «Қазпошта» АҚ Алматы поштамты бөлімшелерінде, «Евразия Пресс» агенттігі, «Эврика Пресс» пен «Дауыс» ЖШС-нің өкілдіктерінде жазылуға болады.

Бізді almaty-akshamy.kz сайтынан да оқыңыздар!

«ALMATY AQSHAMY» ГАЗЕТІНЕ 2023 ЖЫЛҒА ЖАЗЫЛУ ИНДЕКСТЕРІ:

65503 (жеке жазылушылар үшін)
1 айға – 549,10 теңге // 3 айға – 1647,30 теңге // 6 айға – 3294,60 теңге, 10 айға – 5491,00 теңге

15503 (кәсіпорындар мен ұйымдар үшін)
1 айға – 1369,10 теңге // 3 айға – 4107,30 теңге // 6 айға – 8214,60 теңге, 10 айға – 13691,00 теңге

95503 (зейнеткерлер, мүгедектер мен ҰОС ардагерлері үшін)
1 айға – 469,10 теңге // 3 айға – 1407,30 теңге // 6 айға – 2814,60 теңге, 10 айға – 4691,00 теңге

Анықтама үшін телефондар:
8 (727) 232-36-51; 8 (727) 232-36-56.

«Almaty aqshamy» газеті Астана мен Алматы қалаларына, сондай-ақ, Алматы, Ақтөбе, Атырау, Шығыс Қазақстан, Жамбыл, Батыс Қазақстан, Қарағанды, Қызылорда, Қостанай, Маңғыстау, Павлодар, Солтүстік Қазақстан, Түркістан облыстарына тарайды.

ЕГЕР:

* мекемеңіздің, компанияңыздың жұмысы ілгерілесін десеңіз;

* бизнесте мол табысқа қол жеткізгіңіз келсе;

* әр бастаған ісіңіз сәттілік пен пайда әкелсін десеңіз

«Almaty aqshamy» газетіне
ЖАРНАМА беріңіз де, ТАБЫСКЕР болыңыз!

«Almaty aqshamy» Жарнама бөліміне хабарласып, қажетті ақпаратты мына телефондар арқылы аласыздар:

8 (727) 232-36-51; 8 (727) 232-36-56.

ҚҰРМЕТТІ ОҚЫРМАН!

ЕГЕР:

* құттықтау, хабарландыру, еске алу жариялау ниетіңіз болса;

* құжаттарыңызды жоғалтқаныңыз, жеке кәсіпкерлік қызметті тоқтатқаныңыз туралы, мұрагерлік және басқа да ресми құжаттарды рәсімдеу жайлы хабарлама жасау қажеттілігі туса, БІЗГЕ хабарласыңыз!

Барлық сауалдар бойынша жұмыс күндері сағат 9.00-ден 18.00-ге дейін

«Almaty aqshamy» Жарнама бөліміне
хабарласыңыздар:

8 (727) 232-36-51; 8 (727) 232-36-56.

Бас директордың
міндетін уақытша атқарушы –
Гүлжазира СЕЙДАХМЕДОВА

Бас редактор –
Төрехан ДАНИЯР

Бас редактордың
орынбасары –
Әнуарбек ӘУЕЛБЕК

Жауапты хатшы –
Серік ЖҰМАБАЕВ

Жаңалықтар мен ақпарат
бөлімінің редакторы –
Рая ЕСКЕНДІР

Қала тынысы бөлімінің
редакторы –
Нұржамал ӘЛІШЕВА

Шаһар шаруашылығы және
тұрғын үй-коммуналдық
шаруашылық бөлімінің
редакторы –
Құралай ИМАНБЕКҚЫЗЫ

Коммерция бөлімінің жетекшісі –
Қуаныш ДҮОСКАЛИЕВ
e-mail: d_kuanysh@mail.ru

Жарнама және
тарату бөлімінің менеджері –
Алия ЕСИМХАНОВА
e-mail: dalesmesh@vecher.kz

Шығармашылық даму жөніндегі кеңес

Кеңес төрағасы –
Олжас СҮЛЕЙМЕНОВ

Кеңес мүшелері:
Мұрат ӘУЕЗОВ,
Сағымбай ҚОЗЫБАЕВ,
Сейітқазы МАТАЕВ.

Газетті жеткізу бойынша
шағымдар болса, «Қазпошта» АҚ
Алматы почтамтына:
+7 707 932 39 18 телефондары
арқылы хабарласыңыз

Республикаға тарайтын қоғамдық-саяси қалалық басылым.

Меншік иесі:
«Almaty Aqparat» ЖШС.
alatayaqparat@mail.ru
Мекенжайымыз:
Индекс: 050022.
Шевченко көшесі, 106 А.

Газет сейсенбі, бейсенбі, сенбі күндері шығады.
Апталық таралымы – 18 663

Кезекші редактор –
Құралай ИМАНБЕКҚЫЗЫ

Газет Қазақстан Республикасының Ақпарат және қоғамдық даму министрлігінің Ақпарат комитетінде тіркелген. Тіркеу туралы №КЗ80ВР00026040 куәлігі 19.08.2020 жылы берілген.

Газет «Almaty aqshamy»-ның компьютер орталығында теріліп, беттелді. Суреттердің сапасына редакция жауапты. Жарнама мәтініне жарнама беруші жауап береді. Автордың мақалалары редакция көзқарасын білдірмейді. Газет «Дәуір» ЖШС РПБК-де басылды. 050044, Алматы қаласы, Қалдаяқов көшесі, 17. Тел.: 273-50-53. Офсеттік басылым, көлемі 2 баспа табақ.

«Almaty aqshamy» газетінің
электронды нұсқасы
«AIR ASTANA»
әуе компаниясы бортндағы
жолаушыларға қолжетімді.

ОРАЗА КЕСТЕСІ

muftyat.kz

QR-код арқылы Рамазан
парақшасына өте аласыздар

Рамазан 2023

Ораза кестесі

Тижри 1444 жыл

АЛМАТЫ ҚАЛАСЫ

Рамазан айы	Апта күндері	Наурыз және Сәуір	Таң (Сәресі бітетін уақыты)	Күннің шығуы	Бесін	Екінті	Ақшам (Ауызашар уақыты)	Құптан
1	Бейсенбі	23 Наурыз	05:32	06:48	13:02	17:20	19:10	20:26
2	Жұма	24 Наурыз	05:31	06:46	13:02	17:21	19:12	20:28
3	Сенбі	25 Наурыз	05:29	06:45	13:01	17:22	19:13	20:29
4	Жексенбі	26 Наурыз	05:27	06:43	13:01	17:23	19:14	20:30
5	Дүйсенбі	27 Наурыз	05:25	06:41	13:01	17:23	19:15	20:32
6	Сейсенбі	28 Наурыз	05:23	06:39	13:00	17:24	19:16	20:33
7	Сәрсенбі	29 Наурыз	05:21	06:38	13:00	17:25	19:17	20:34
8	Бейсенбі	30 Наурыз	05:19	06:36	13:00	17:26	19:19	20:36
9	Жұма	31 Наурыз	05:17	06:34	13:00	17:27	19:20	20:37
10	Сенбі	1 Сәуір	05:15	06:32	12:59	17:28	19:21	20:38
11	Жексенбі	2 Сәуір	05:13	06:30	12:59	17:28	19:22	20:40
12	Дүйсенбі	3 Сәуір	05:11	06:29	12:59	17:29	19:23	20:41
13	Сейсенбі	4 Сәуір	05:09	06:27	12:58	17:30	19:24	20:43
14	Сәрсенбі	5 Сәуір	05:07	06:25	12:58	17:31	19:26	20:44
15	Бейсенбі	6 Сәуір	05:05	06:23	12:58	17:32	19:27	20:45
16	Жұма	7 Сәуір	05:03	06:22	12:57	17:32	19:28	20:47
17	Сенбі	8 Сәуір	05:01	06:20	12:57	17:33	19:29	20:48
18	Жексенбі	9 Сәуір	04:59	06:18	12:57	17:34	19:30	20:50
19	Дүйсенбі	10 Сәуір	04:57	06:17	12:57	17:35	19:32	20:51
20	Сейсенбі	11 Сәуір	04:55	06:15	12:56	17:36	19:33	20:52
21	Сәрсенбі	12 Сәуір	04:53	06:13	12:56	17:36	19:34	20:54
22	Бейсенбі	13 Сәуір	04:51	06:11	12:56	17:37	19:35	20:55
23	Жұма	14 Сәуір	04:49	06:10	12:56	17:38	19:36	20:57
24	Сенбі	15 Сәуір	04:47	06:08	12:55	17:39	19:37	20:58
25	Жексенбі	16 Сәуір	04:45	06:06	12:55	17:39	19:39	21:00
26	Дүйсенбі	17 Сәуір	04:43	06:05	12:55	17:40	19:40	21:01
27	Сейсенбі	18 Сәуір	04:41	06:03	12:55	17:41	19:41	21:03
28	Сәрсенбі	19 Сәуір	04:39	06:02	12:54	17:42	19:42	21:04
29	Бейсенбі	20 Сәуір	04:38	06:00	12:54	17:42	19:43	21:06

ЕСКЕРТПЕ:

- 21 СӘУІР – **ОРАЗА АЙТ**.
- СӘУІР АЙЫНЫҢ 17-НЕН 18-НЕ ҚАРАҒАН ТҮН – **ҚАСИЕТТІ ҚАДІР ТҮНІ**.
- ПІТІР САДАҚАСЫ ЖАН БАСЫНА **535 ТЕҢГЕ**.
- **ОРАЗА НИЕТІ:** АЛЛА ТАҒАЛАНЫҢ РАЗЫЛЫҒЫ ҮШІН ТАҢ АТҚАННАН КҮН БАТҚАНҒА ДЕЙІН РАМАЗАН АЙЫНЫҢ ОРАЗАСЫН ҰСТАУҒА НИЕТ ЕТТІМ.
- **АУЫЗАШАР ДҰҒАСЫ:** УА, ЖАРАТҚАН ИЕМ! СЕНІҢ РАЗЫЛЫҒЫҢ ҮШІН ОРАЗА ҰСТАДЫМ, САҒАН ИМАН КЕЛТІРДІМ, САҒАН ТӘУЕКЕЛ ЕТТІМ, СЕН БЕРГЕН РИЗЫҚПЕН АУЫЗ АШТЫМ. УА, КЕШІРІМДІ АЛЛА! МЕНІҢ АЛДЫҒЫ ЖӘНЕ КЕЙІНГІ КҮНӘЛАРЫМДЫ КЕШІР!
- САҚТЫҚ ҮШІН СӘРЕСІН **10 МИНУТ** ЕРТЕ ЖАБУ.
- САДАҚАНЫ KASPI.KZ, HALYK HOME BANK, FORTEBANK, БАНК ЦЕНТРКРЕДИТ, ASTANA-PLAT, БЕРЕКЕ БАНК МОБИЛЬДІ ҚОСЫМШАЛАРЫ ЖӘНЕ ҚАЗПОЧТА АРҚЫЛЫ АУДАРУҒА БОЛАДЫ.